

Základní škola Rudná, okres Praha - západ
Masarykova 878, 252 19 Rudná
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

upravený a doplněný podle RVP ZV
platného od **1. 9. 2021**

**Tento dokument byl projednán a schválen
pedagogickou radou dne 4. 9. 2023.**

Platnost dokumentu: od 4. září 2023

Schválen ředitelem školy dne: 1. 9. 2023

Č. j.: 371/2023

Motto:

**„Dobrá cesta
vede k dobrým cílům,
pokud člověk nespěchá.“**

Zpracovaný Školní vzdělávací program ZŠ Rudná, okres Praha – západ je považován za otevřený dokument, který se neustále dotváří na základě zkušeností z praxe.

Obsah

1. Identifikační údaje školy	1
1.1 Název ŠVP	1
1.2 Údaje o škole	1
1.3 Zřizovatel	1
1.4 Platnost dokumentu	1
2. Charakteristika školy	2
2.1 Úplnost a velikost školy	2
2.2 Umístění školy	2
2.3 Charakteristika žáků	2
2.4 Podmínky školy	3
2.5 Profilace školy	4
2.6 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	7
2.7.1 Moderní formy komunikace se zákonnými zástupci	7
2.7.2 Prevence sociálně patologických jevů	8
2.7.3 Program EVVO	8
2.8 Dlouhodobé projekty	9
2.8.1 Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů	9
2.8.2 Spolupráce s odborovými organizacemi, organizacemi zaměstnavatelů a dalšími partnery při plnění úkolů ve vzdělávání	10
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	11
3.1 Zaměření školy	11
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.2.1 Klíčové kompetence	12
3.2.1.1 Kompetence k učení	12
3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů	12
3.2.1.3 Kompetence komunikativní	13
3.2.1.4 Kompetence sociální a personální	13
3.2.1.5 Kompetence občanské	14
3.2.1.6 Kompetence pracovní	14
3.2.1.7 Kompetence digitální	14
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15

3.3.1 Zásady vzdělávání žáků s přiznaným podpurným opatřením	15
3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP), individuálního vzdělávacího plánu (IVP), vyrovnávacího plánu pro žáka s odlišným mateřským jazykem (VP)	16
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	17
3.4.1 Charakteristika nadaných žáků.....	17
3.4.2 Zásady vzdělávání mimořádně nadaných žáků	17
3.4.3 Zásady pro práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky	18
3.5 Začlenění průřezových témat	19
3.5.1 Průřezová témata – 1. stupeň.....	19
3.5.1.1 Osobnostní a sociální výchova.....	19
3.5.1.2 Výchova demokratického občana	20
3.5.1.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	20
3.5.1.4 Multikulturní výchova.....	20
3.5.1.5 Environmentální výchova	21
3.5.1.6 Mediální výchova.....	21
3.5.2 Průřezová témata – 2. stupeň.....	22
3.5.2.1 Osobnostní a sociální výchova.....	22
3.5.2.2 Výchova demokratického občana	23
3.5.2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	23
3.5.2.4 Multikulturní výchova.....	23
3.5.2.5 Environmentální výchova	24
3.5.2.6 Mediální výchova.....	24
4. Učební plán	25
4.1 Učební plán – 1. stupeň	25
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu	25
4.2 Učební plán – 2. stupeň	27
4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu	27
5. Učební osnovy.....	29
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	29
5.1.1 Český jazyk a literatura	29
5.1.1.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň.....	29
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	29
5.1.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň	45
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	45

5.1.2 Anglický jazyk	61
5.1.2.1 Anglický jazyk – 1. stupeň.....	61
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	61
5.1.2.2 Anglický jazyk – 2. stupeň.....	69
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	69
5.1.3 Další cizí jazyk	79
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	79
5.1.3.1 Německý jazyk.....	82
5.1.3.2 Ruský jazyk.....	91
5.1.3.3 Španělský jazyk.....	100
5.2 Matematika a její aplikace.....	109
5.2.1 Matematika.....	109
5.2.1.1 Matematika – 1. stupeň	109
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	109
5.2.1.2 Matematika – 2. stupeň.....	122
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	122
5.3 Informatika	133
5.3.1 Informatika	133
5.3.1.1 Informatika – 1. stupeň	133
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	133
5.3.1.2 Informatika – 2. stupeň	138
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	138
Vzdělávání v předmětu informatika:	138
Mezipředmětové souvislosti:	138
5.4 Člověk a jeho svět	147
Charakteristika vzdělávací oblasti	147
5.4.1 Prvouka.....	148
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	148
5.4.2 Přírodověda	160
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	160
5.4.3 Vlastivěda.....	166
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	166
5.5 Člověk a společnost.....	172
5.5.1 Dějepis.....	172
Charakteristika vyučovacího předmětu.....	172

5.5.2	Výchova k občanství	182
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	182
5.6	Člověk a příroda	197
5.6.1	Fyzika	197
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	197
5.6.2	Chemie	204
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	204
5.6.3	Přírodopis	210
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	210
5.6.4	Zeměpis	219
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	219
5.7	Umění a kultura	228
5.7.1	Hudební výchova.....	228
5.7.1.1	Hudební výchova – 1. stupeň	228
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	228
5.7.1.2	Hudební výchova – 2. stupeň	234
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	234
5.7.2	Výtvarná výchova	238
5.7.2.1	Výtvarná výchova – 1. stupeň	238
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	238
5.7.2.2	Výtvarná výchova – 2. stupeň	245
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	245
5.8	Člověk a zdraví.....	251
5.8.1	Tělesná výchova	251
5.8.1.1	Tělesná výchova – 1. stupeň.....	251
	Charakteristika vyučovacího předmětu na1.stupni.....	251
5.8.1.2	Tělesná výchova – 2. stupeň.....	261
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	261
5.9	Člověk a svět práce	269
	Charakteristika vzdělávací oblasti	269
5.9.1	Pracovní činnosti	270
	Charakteristika vyučovacího předmětu.....	270
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	276
6.1	Způsoby hodnocení	276
6.1.1	Zásady a pravidla hodnocení chování	276

6.1.2 Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	279
6.2 Kritéria hodnocení, klasifikace	282
6.2.1 Vlastní hodnocení a klasifikace.....	282
6.2.1.1 Předměty s převahou naukového zaměření	282
6.2.1.2 Předměty s převahou výchovného zaměření.....	285
6.2.1.3 Hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.....	286
6.2.1.4 Hodnocení žáků mimořádně nadaných.....	291
6.2.1.5 Hodnocení žáka cizince	291
6.2.2 Celkové hodnocení	291
6.2.3 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení	292
6.2.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka	294
6.2.5 Komisionální přezkoušení žáka	294
6.2.6 Opravná zkouška	295
6.2.7 Postup do dalšího ročníku	295
7 Přílohy	296
7.1 Příloha č. 1.....	296
7.2 Příloha č. 2.....	298
7.3 Příloha č. 3.....	300

1. Identifikační údaje školy

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program ZŠ Rudná, okres Praha – západ

1.2 Údaje o škole

Název: Základní škola Rudná, okres Praha – západ

Adresa: Masarykova 878, 252 19 Rudná

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitel školy: Mgr. Pavel Kasal, mobil: 602 885 790

Kontakty: telefon: 311 670 464

e-mail: reditel@zsrudna.cz

web: www.zsrudna.cz

ID datové schránky: 9eiam4t

IČO: 49855221

DIČ: 49855221

RED-IZO: 600053393

Koordinátor ŠVP: Mgr. Gabriela Bařinová

1.3 Zřizovatel

Zřizovatel: Město Rudná

Masarykova 94, 252 19 Rudná

telefon: 311 652 311

e-mail: sekretariat@rudnamesto.cz

web: www.rudnamesto.cz

1.4 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu od: 4. 9. 2023

Datum projednání v pedagogické radě: 4. 9. 2023

Mgr. Pavel Kasal, ředitel školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Rudná, okres Praha – západ příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velké školy.

Je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky na prvním i druhém stupni zpravidla po čtyřech paralelních třídách. Nejvyšší povolený počet žáků školy je 900. Škola sdružuje základní školu, školní družinu, v níž je nejvyšší povolený počet žáků 300, a školní jídelnu (nejvyšší povolený počet jídel ve školní jídelně je 1200).

Nejstarší budova (A) stávající školy byla slavnostně otevřena 4. září 1967. Otevřením tenkrát moderní novostavby zanikly dvě svými podmínkami již nevyhovující školy v historicky oddělených částech, Dušníkách a Hořelici. Při stavbě byly realizovány stavební novinky (zvedané stropy, fasáda tvořená ze skla...). K vyučování sloužilo 12 učeben. Velice brzy se však ukázalo, že tento počet je pro stále se rozvíjející městečko nedostatečný a některé stavební prvky nevyhovující.

V průběhu času byly mnohé prostory školy přestavěny na stále potřebnější učebny. Ani tato opatření však nestačila k zajištění kvalitního vzdělávání dětí, kterých v Rudné stále přibývalo. Na základě tohoto populačního vývoje zřizovatel školy přistoupil k výstavbě další budovy (B), která byla otevřena v roce 2003. Přístavba se 6 učebnami je se školou spojena s budovou A chodbou, v níž je umístěna Galerie Na provázku.

O další budovu (C) se škola rozrostla v roce 2010. Prostorově přibýlo dalších 6 učeben a knihovna. Zlepšilo se zázemí pro pedagogické pracovníky.

Rozsáhlým rozšířením prošla škola mezi lety 2018 – 2021. V první etapě (červen 2018 – 2019) byla vybudována budova H, ve které se nachází recepce školy, šatny, školní jídelna a kuchyně a moderní sportovní hala a její zázemí. Následně na ukončenou první etapu plynule navázala druhá, ve které došlo ke zbourání stávající školní kuchyně, jídelny, šaten a na uvolněném prostranství byla vystavěna zcela nová dvoupodlažní budova s učebnami, kabinety a dalším nezbytným školním zázemím, budova D. Ta byla otevřena v roce 2020.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna ve středu obce. Vstup do ní je možný přes recepci školy v budově H z Masarykovy ulice (primárně pro žáky 2. stupně) a z ulice V Aleji (do budov 1. stupně B a C). Před školou se v obou směrech nachází autobusová zastávka.

2.3 Charakteristika žáků

Kromě žáků z Rudné navštěvují školu žáci dojíždějící z okolních obcí – z Drahelčic, Úhonic, Ptic, Červeného Újezdu, Chrást'an. V souvislosti s demografickými změnami v posledních letech, s rostoucím počtem obyvatel, tvoří většinu žáků rudenské děti. Několik žáků plní docházku zvláštním způsobem. Ve škole se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i žáci mimořádně nadaní, z nichž se někteří po absolvování 5. nebo 7.

ročníku hlásí do víceletých gymnázií. Dlouholeté zkušenosti má škola s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků se zdravotním postižením.

Pro všechny vytváříme rovné a vhodné podmínky tak, aby žáci mohli maximálně rozvinout svou osobnost a své schopnosti. Kvalitní mezilidské vztahy a bezpečné prostředí ve škole jsou naší prioritou, kterou zohledňuje i náš minimální preventivní program a práce školního poradenského pracoviště.

Všichni se v rámci svých možností zapojují do školního i mimoškolního života. Prostřednictvím školního parlamentu mohou žáci podávat podněty a připomínky k životu a organizaci školy.

S výbornými výsledky žáci reprezentují školu na soutěžích a v olympiádách. Kvalitních výsledků dosahují v oblasti sportu, zvláště pak ve florbalu, atletice, basketbalu, volejbalu. Několikrát se stali vítězi krajských i republikových turnajů.

2.4 Podmínky školy

Základní škola Rudná, okres Praha – západ je plně organizovanou státní základní školou. Ve školním roce 2022 – 2023 škola disponovala celkem 46 učebnami.

Rozdělení učeben

Celkový počet učeben	46		
Počet kmenových učeben	35	z toho odborných Ch, Z, 2x Vv, Př, Dě, UP	7
Počet odborných učeben	18	Ch, Ch laboratoř, 5x JU, Z, 2x Vv, 4x UP, Př, Dě, Cvk, Díl	
Oddělení ŠD	9	z toho v kmenových třídách	9
Počet tělocvičen	2	sportovní hala, tělocvična	

Mimo budovu A, B, C, D, sportovní halu (H) a tělocvičnu škola využívá k výuce tři hřiště (dvě s umělým povrchem, jedno s umělou trávou) a běžeckou dráhu, doskočiště pro skok vysoký, doskočiště pro skok daleký, prostor pro vrh koulí, hřiště na pentaque/bruslení.

Školní pozemek s parkovou oblastí a s dětským hřištěm (skluzavka, houpačky, šplhací souprava, pohyblivá kladina a hrazdy) využívá ke svým činnostem zejména školní družina. Školní pozemek se sadem mezi budovami školy slouží k výuce pěstitelských prací.

V prostoru před budovou D se od roku 2022 nachází mokřad, v jehož okolí byly vysazeny dřeviny, květiny a vodní rostliny tak, aby mohl sloužit nejen k výuce přírodopisu, k inspiraci pro výtvarnou výchovu, ale i jako oddechová zóna. Kolem celého pozemku byl v rámci ozelenění vysázen živý plot.

Prostorové podmínky školy lze nyní označit za dostačující (2023). Rezervy jsou stále v prostorech pro školní družinu. Ráno i po skončení výuky využívá školní družina ke své činnosti kmenové učebny v pavilónu B a C.

Prostorové zázemí pro pracovníky školy, kterých v souvislosti se zvyšujícím se počtem žáků každoročně přibývá, je adekvátní.

Většina žáků se stravuje ve školní jídelně. Od roku 2015 využívá jídelna stravovací software sloužící zejména k evidenci nákupu potravin, jejich výdeje, k evidenci karet,

strávníků... Odebírání obědů se provádí za pomoci čipů nebo ISIC karet.

Zabezpečení budov je realizováno pomocí elektronického zabezpečovacího systému, napojeného na pult centrální ochrany, bezpečnostních kamer a systémem bezpečnostních zámků. Z důvodu zvýšení bezpečnostní ochrany žáků je během dopoledního vyučování uzamčen vchod do budovy B a C, otevřený je pouze hlavní vchod v budově H, kde je zřízena recepce školy. Žáci 1. – 3. ročníku, kteří navštěvují školní družinu, vlastní elektronické čipy, jež při svém odchodu ze školní budovy přikládají k elektronickému zařízení, a to je napojeno na systém elektronické třídní knihy.

K vytápění budov slouží plynové kotelný se stacionárními zásobníky teplé vody. Při výpadku kotelen je elektronicky upozorněn ředitel školy a jeho zástupce.

Kmenové třídy i odborné učebny jsou velmi dobře vybaveny školním nábytkem i pomůckami. Modernizace zařízení školy probíhá kontinuálně, plánovaně a cíleně v závislosti na výši dostupných finančních prostředků.

Škola je velmi dobře vybavena ICT technikou. Nový server spolu s kompletním rozvodem lokální sítě zajišťuje její téměř bezproblémový chod. Všechny budovy jsou pokryty signálem Wi – Fi. Vybavení zahrnuje stolní počítače (PC), notebooky, tablety, interaktivní tabule (IT), interaktivní projekory (IP), kopírovací stroje a tiskárny. Pro výuku je k dispozici interaktivní pískoviště a glóbus (SandyStation) a široká škála výukových programů zakoupených, ale i vytvořených vyučujícími v rámci projektů.

K výuce ICT slouží čtyři odborné učebny. Škola disponuje dvěma jazykovými laboratořemi k výuce cizích jazyků, chemickou laboratoří a odbornou učebnou přírodopisu.

Hudební výchova se vyučuje v odborné učebně, hudebně, která disponuje vlastním mobilním pódium, profi kombem, studiovým kondenzátorovým mikrofonom, reproboxy, pro nahrávky je možno využít zvukovou kartu či mixážní pult.

V suterénu budovy A je umístěna pec pro výpal keramiky a zřízena keramická dílna, která slouží žákům I. i II. stupně při výuce výtvarné výchovy či pracovních činností a případným zájmovým kroužkům.

Sportovní hala školy umožňuje rozvíjet sportovní aktivity žáků a v době mimo vyučování slouží široké sportovní veřejnosti. Celý prostor může být pomocí clon rozdělen do tří samostatných částí, takže současně mohou sportovat tři různé skupiny. V hale je nainstalována časomíra, kterou využívají hlavně sportovní kluby při svých zápasech (Sokol Rudná, Panthers Praha). Povrch a rozmístění hřišť vyhovuje mnoha sportům – florbal, volejbal, basketbal, badminton, sálová kopaná atd. Zároveň je počítáno s tím, že sportovní hala bude využívána i ke kulturním a společenským akcím nejen školy, ale i města Rudná.

2.5 Profilace školy

Řízení školy

Škola je řízena ředitelem školy, který se opírá o užší vedení tvořené třemi zástupci ředitele a výchovnou poradkyní, dále o předsedy předmětových komisí, školního psychologa a speciálního pedagoga. Ředitel školy spolupracuje se školskou radou a se členy školního parlamentu.

Školská rada

Školská rada byla zřízena podle zákona 561/2004 Sb. (školský zákon). Její první tříleté volební období začalo v roce 2006. Rada má šest členů; dva členové jsou voleni rodiči, dva pedagogickou radou a dva jmenováni zřizovatelem. Ke svým jednáním se rada schází pravidelně.

Školská rada se zabývá těmito činnostmi:

- vyjadřuje se k návrhům ŠVP a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy a změny ŠVP,
- schvaluje školní řád a navrhuje jeho změny,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu školy na další rok a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy ČŠI,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,
- podává návrh na odvolání ředitele,
- podává návrh na vyhlášení konkurzu na ředitele školy,
- pořizuje zápisy ze všech jednání a dává je k nahlédnutí široké veřejnosti prostřednictvím webových stránek školy.

Školní parlament

Ve škole pracuje již od roku 2000 žákovský parlament. V parlamentu zasedají každoročně volení zástupci jednotlivých tříd, kteří se scházejí 1x za měsíc. Parlament má možnost vyjádřit se k veškerému dění ve škole, ve spolupráci s ním se ve škole průběžně realizují pozitivní změny nejen ve prospěch všech žáků školy, ale i charitativní činnost ve prospěch potřebných subjektů. Zápisy z jednání žákovského parlamentu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce školy.

Školní družina

Školní družina zajišťuje výchovnou činnost pro děti 1. – 3. ročníku, realizuje vzdělávací program pro zájmové vzdělávání a nabízí dětem v rámci své činnosti zájmové kroužky. Organizuje jednorázové akce (besídky, turistické výlety, karnevaly, rukodělné dílničky, návštěvy v Domě seniorů Rudná).

Kapacita školní družiny je 300 žáků.

Provozní doba školní družiny je denně od 7:00 do 17:00.

Školní poradenské pracoviště

ŠPP bylo ve školním roce 2021 – 2022 zřízeno k zajištění a realizaci výchovně vzdělávací koncepce školy. Tým odborníků poskytuje poradenské služby dle vyhlášky 72/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů žákům a jejich zákonným zástupcům.

Poradenskými pracovníky školy jsou:

- vedoucí a koordinátor ŠPP, zároveň výchovný poradce
- školní psycholog (odborná podpora)

- školní speciální pedagog (odborná podpora)
- metodik prevence

Výchovné poradenství

Škola má jednoho výchovného poradce pro I. a II. stupeň. Výchovné poradenství je na I. stupni zaměřeno na zápis do 1. ročníku, zabezpečení přípravy na vstup do školy, řešení odkladů školní docházky, vytipování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků vyžadujících speciální péči, na integraci žáků, práci s mimořádně nadanými žáky.

Výchovné poradenství pro druhý stupeň je zaměřeno na integraci žáků s vývojovými poruchami učení, profesní orientaci žáků, řešení výchovných a vzdělávacích problémů žáků.

Školní psycholog

Pozice školního psychologa byla zřízena v roce 2016. Jeho práce je zaměřena na diagnostiku a depistáž (depistáž žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, diagnostika při výukových a výchovných problémech, depistáž a diagnostika nadaných dětí, zjišťování sociálního klimatu ve třídě, ankety, dotazníky ve škole), konzultační, poradenské a intervenční práce (krizová intervence, péče o integrované žáky, individuální vedení, skupinová práce se žáky, podpora spolupráce třídy a učitele), metodickou práci a vzdělávací činnost (semináře, koordinace poradenských služeb ve škole, besedy, informační činnost).

Školní speciální pedagog

Pozice školního speciálního pedagoga byla zřízena v roce 2017. Jeho práce je zaměřena na vytipování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, realizaci stanovených podpůrných opatření, individuální práci se žáky, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti, speciálně pedagogické poradenské intervence a služby pro žáky, zákonné zástupce a pedagogy školy.

Metodik prevence

Metodik prevence pracuje ve škole dlouhodobě. Zaměřuje se na tvorbu a realizaci školního preventivního programu – sledování rizik vzniku a projevů sociálně patologických jevů a jejich řešení, na realizaci a koordinaci aktivit zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, agresivity a dalších sociálně patologických jevů, na monitorování sociálně patologických jevů či jejich rizika, na koordinaci spolupráce školy s Policií ČR, krizovými centry a dalšími odborníky, na spolupráci při zajišťování besed a přednášek a aktivit pro třídní kolektivy, na poskytování informačních a metodických materiálů.

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga pracuje ve škole na základě vydaného doporučení PPP. Jeho náplní práce je zejména spolupráce s učitelem na přímé výchovné a vzdělávací činnosti (nejen) u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pomoc při komunikaci mezi učiteli a žáky a při komunikaci mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků, individuální i skupinová podpora žáků při přípravě na výuku.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen přibližně 70 pedagogickými pracovníky včetně ředitele, tří zástupců ředitele, výchovné poradkyně, devíti vychovatelek školní družiny, školního psychologa, speciálního pedagoga a asistentů pedagoga. Ve škole pracuje přes 20 provozních zaměstnanců. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy, většina je kvalifikovaná.

Na základě zpracovaného plánu personálního rozvoje pedagogických pracovníků se učitelé zapojují do dalšího vzdělávání. Plán zahrnuje sledování moderních trendů výuky v jednotlivých předmětech v oblasti odborné i metodické. Pedagogové prvního stupně se zaměřují na problematiku diagnostiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Do společného vzdělávání patří i teambuildingová školení organizovaná školou, popř. za pomoci osloveného subjektu.

Vedení školy si uvědomuje, že určujícím faktorem pro kvalitu školy je její pedagogický sbor. Při výběru nových spolupracovníků se řídí zejména těmito kritérii:

- kladný vztah k dětem a k pedagogické práci,
- ochota věnovat se práci i nad rámec svých povinností,
- osobnostní předpoklady – smysl pro spravedlnost, důvěryhodnost, odpovědnost, spolehlivost,
- velmi dobrá znalost oboru, nápaditost, kolegiálnost, komunikativnost, schopnost zorganizovat si práci,
- sebevzdělávání – osobní a odborný růst, ochota pracovat na sobě, udržování kontaktu s dobou.

Snahou ředitelství školy je vytvořit stabilizovaný, plně kvalifikovaný a věkově vyvážený pedagogický sbor.

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

2.7.1 Moderní formy komunikace se zákonnými zástupci

Škola má zřízeny internetové stránky www.zsrudna.cz, které jsou v průběhu školního roku denně aktualizovány, a lze se z nich dozvědět vše podstatné související s děním na základní škole. Pravidelně na začátku a na konci školního roku vydává škola svůj bulletin, který má informativní charakter. Dále škola informuje o dění příspěvků v Životě v Rudné (informační měsíčník pro občany města).

Ve školním roce 2012 – 2013 vedení školy zavedlo do školní praxe software Bakaláři, složený z mnoha modulů, jež se postupně uplatňují nejen při vnitřním řízení školy, ale zejména v rovině komunikace s rodiči. V současné době jsou využívány moduly evidence žáků a zaměstnanců, školní matrika a přenos dat do školní matriky MŠMT, rozvrh hodin, webová aplikace, internetová žákovská knížka, elektronická třídní kniha, plán akcí, suplování, evidence majetku a další. Spolu s modernizací tohoto softwaru ze strany autorů jsou průběžně zaváděny veškeré aktuální změny i ve škole.

Kromě moderních forem komunikace s rodiči škola využívá formy dlouhodobě osvědčené. Třídní schůzky se konají pravidelně v podzimním a v jarním termínu, konzultační hodiny v prosinci a v květnu. Informační schůzka pro rodiče nastávajících prvňáčků je organizována v červnu, informační schůzka pro rodiče žáků odcházejících na střední školu v listopadovém termínu. Den otevřených dveří se koná vždy v listopadu.

2.7.2 Prevence sociálně patologických jevů

Škola vyvíjí soustavnou aktivitu v prevenci rizikového chování, aby podpořila výchovné působení rodin žáků, jejichž vliv na chování dětí je nezastupitelný. Snaží se co nejvíce eliminovat projevy rizikového chování na své půdě, ale pokouší se svoje působení zaměřovat rovněž tak, aby si žáci určitou odolnost vůči různým nezdravým vlivům odnesli i s sebou do dalšího života.

Nespecifická primární prevence

Nespecifická primární prevence prolíná vyučovacím procesem i ostatními doplňkovými školními činnostmi. Jejím hlavním cílem je vytváření příznivého sociálního klimatu ve škole a aktivizace žáků. Prevence tohoto charakteru se uskutečňuje ve škole v podstatě kontinuálně v každodenní práci třídních učitelů, jednotlivých vyučujících a vychovatelek školní družiny.

Specifická primární prevence

Specifická primární prevence se uskutečňuje ve vyučovacím procesu téměř ve všech předmětech, ale nejvíce ve výchově k občanství, v přírodopisu, v chemii, v tělesné výchově. Každoročně je podporována jednorázovými akcemi ve spolupráci s osvědčenými, ale i nově vyhledanými partnery.

2.7.3 Program EVVO

Program EVVO vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, č. j. 16745/2008 – 22.

Program sestavuje ve spolupráci se všemi pedagogy školní koordinátor EVVO. Jeho náplň zajišťují nejen pedagogičtí pracovníci, ale i mimoškolními subjekty. Dlouhodobě je škola zapojena do projektu Recyklohraní (školní recyklační program pod záštitou MŠMT ČR, jehož cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů), v jehož rámci žáci sbírají staré nepotřebné mobilní telefony a použité baterie.

Program zajišťovaný firmou Cart4Future je zaměřen na sběr použitých inkoustových náplní a laserových tonerů do tiskáren pomocí sběrných boxů rozmístěných ve všech pavilónech školy.

Environmentální výchově je každoročně věnovaný projektový den nazvaný „Den Země“.

Přírodovědné programy – Penthea, návštěvy ZOO (1. a 7. ročník), přírodovědně zaměřené exkurze na I. i II. stupni, biologická olympiáda apod.

2.8 Dlouhodobé projekty

Škola se zapojuje do dlouhodobých i krátkodobých projektů, zaměřených k rozvoji žáků, ale i profesnímu posílení pedagogického sboru. Vedení se snaží zlepšovat prostředí školy i její materiální vybavení.

V posledních letech se dařilo realizovat projekty EU, MŠMT a MPMR v oblasti inovativního vzdělávání (např. Výzva 22, projekt Šablony I pro ZŠ Rudná, okres Praha – západ CZ.02.02.XX/00/22_002/0001286 OP JAK), rozvoje čtenářství a pisatelství (Pomáháme školám k úspěchu 2021 – 2023) a přírodovědných věd (Modernizace přírodovědných učeben v ZŠ Rudná – CZ.06.4.59/0.0/0.0/16_075/0011239).

Základní škola každý rok organizuje mnoho školních i mimoškolních akcí, které navazují na výuku a doplňují ji, a zapojuje se do akcí, které organizují i jiné subjekty. Jsou to zpravidla:

- vědomostní soutěže a olympiády, sportovní a výtvarné soutěže,
- naučně – poznávací zájezd s výukou do zahraničí (dle možností školy),
- školy v přírodě, lyžařské kurzy, cyklisticko – vlastivědný zájezd (dle možností školy),
- kurzy plavání pro žáky 2. a 3. ročníku,
- nácvik první pomoci pro žáky 5. ročníku,
- měsíc čtenářské gramotnosti, knižní sekáč (dle možností školy),
- Den otevřených dveří,
- Vánoční posezení s punčem,
- Vánoční turnaj ve vybíjené – pro školy z nejbližšího okolí (dle možností školy),
- burza středních škol (dle možností školy),
- ukázkové hodiny organizované pro předškoláky MŠ Rudná,
- projektový den „Děti učí děti“ (březen),
- bleší trh (dle možností školy),
- Reprezentační ples školy (březen),
- školní Den Země (květen),
- Školní akademie (červen): vystoupení žáků pro rodiče v parkové části areálu školy,
- slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku za účasti starosty obce u příležitosti ukončení povinné školní docházky ve sportovní hale (červen),
- organizace soutěží na oblastní nebo okresní úrovni: Pythagoriáda, recitační soutěž; sportovní soutěže (basketbal, florbal, McDonald's Cup, Pohár rozhlasu, volejbal, vybíjená, Štafetový pohár aj.).

2.8.1 Údaje o zapojení školy do rozvojových a mezinárodních programů

Mezigenerační vztahy a stárnutí

V rámci posílení mezigeneračních vztahů škola pokračuje ve spolupráci s Domovem seniorů Rudná. Během školního roku se uskuteční několik oboustranně příjemných setkání mladších i starších dětí se seniory. Realizují se různé aktivity, např. čtenářské dílny, herny lega,

vánoční koncert, výroba drobných předmětů z papíru, textilu.

Adopce na dálku

Tento charitativní projekt zaměřený na pomoc chudým dětem formou podpory jejich vzdělání, aniž by musely opustit vlastní rodinné a kulturní zázemí, má na naší škole dlouholetou tradici. Školní parlament každoročně schvaluje finanční částku pro školu „adoptované“ dítě. Pravidelná korespondence mezi dítětem a našimi žáky, vedená v anglickém jazyce, přispívá k oboustrannému rozvoji jazykových schopností.

Adopce zvířat v pražské ZOO

Na základě hlasování školního parlamentu je každý rok rozhodnuto o celoročním sponzoringu vybraných zvířat.

Benefiční koncerty

V rámci koncertů školního sboru Taktus žáci předvádějí benefiční představení. Výtěžek se zasílá vytipovanému dítěti tělesně nebo mentálně postiženému.

Ovoce do škol

V tomto projektu jsou podporováni žáci I. stupně. Projekt zajišťuje podporu spotřeby ovoce a zeleniny za pomoci evropských a státních dotací. Žáci dostávají každý týden různé druhy ovoce nebo zeleniny zdarma.

Mléko do škol

Obdobně i v tomto projektu, který je uskutečněn pod záštitou a s finanční podporou EU a České republiky, podporujeme zvýšení spotřeby mléka a mléčných výrobků, jejichž cena je přibližně poloviční, u všech dětí naší školy.

2.8.2 Spolupráce s odborovými organizacemi, organizacemi zaměstnavatelů a dalšími partnery při plnění úkolů ve vzdělávání

Při plnění úkolů ve vzdělávání škola spolupracuje s těmito subjekty:

- Arcidiecézní charita Praha,
- Domov seniorů Rudná,
- farnost Rudná,
- MŠ Rudná,
- ZOO Praha a další.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy: **všeobecné**

Škola poskytuje všeobecné vzdělání bez většího výrazného preferování určité vzdělávací oblasti. Posiluje ty vzdělávací předměty, které jsou potřebné pro život v moderní společnosti a které kladou větší důraz na rozvoj osobnosti s ohledem na individualitu každého žáka.

Škola má ale i svá specifika. Klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol, a tím dochází k její profilaci:

- učí žáky znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a větší zaměření na činnostní učení s důrazem na praxi,
- klade důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny,
- provádí integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zaměřuje se i na žáky nadané, vytváří jim podmínky pro jejich další rozvoj,
- vede žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu,
- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- nepreferuje jen intelektuální nadání, ale podporuje žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.,
- zavádí do výuky efektivní metody, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vede žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu, metody RWCT, jež se cíleně zaměřují na čtenářskou a pisatelskou gramotnost,
- pro budoucí život v EU výrazně posiluje výuku cizích jazyků,
- vede žáky k využívání digitálních technologií ve všech vyučovacích předmětech,
- preferuje sportovní výchovu, vede žáky ke zdravému životnímu stylu,
- vede žáky k účasti ve vědomostních soutěžích školního i okresního charakteru, a tím podporuje rozvoj jejich nadání.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi se rozumí společné postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí žáků a které jsou uplatňovány všemi pedagogy ve výuce i mimo ni.

V jednotlivých předmětech jsou stanoveny hlavní linie, ve kterých by měl být žák postupně, spirálovitě, to znamená v časové návaznosti od nižších ročníků po vyšší, rozvíjen. Rozvíjení osobnosti žáka nekončí devátým ročníkem, ale počítá se s pokračováním na dalším stupni.

Konkretizované očekávané výstupy v jednotlivých ročnících stanovují úroveň dovedností, kterých by měl žák v určitém věku dosáhnout, představují současně kritéria hodnocení žáka. Jsou ověřitelné, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném praktickém životě.

K naplňování výstupů volí učitelé efektivní metody, přičemž je upřednostňováno činnostní učení, projektové vyučování, problémové vyučování, párová výuka, prvky kritického myšlení atd.

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.

3.2.1 Klíčové kompetence

3.2.1.1 Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- vybírali vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení a využívali je, plánovali, organizovali a řídili vlastní učení, projevovali ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledávali a třídili informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívali v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operovali s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uváděli věci do souvislostí, propojovali do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářeli komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozorovali a experimentovali, získané výsledky porovnávali, kriticky posuzovali a vyvozovali z nich závěry pro využití i v budoucnosti,
- poznávali smysl a cíl učení, měli pozitivní vztah k učení, posoudili vlastní pokrok a určili překážky či problémy bránící učení, naplánovali si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotili výsledky svého učení a diskutovali o nich.

3.2.1.2 Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- vnímali nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznali a pochopili problém, přemýšleli o nesrovnalostech a jejich příčinách, promysleli

a naplánovali způsob řešení problémů a využívali k tomu vlastního úsudku a zkušeností,

- vyhledávali informace vhodné k řešení problému, nacházeli jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívali získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechávali se odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému,
- samostatně řešili problémy, volili vhodné způsoby, užívali logické, matematické a empirické postupy,
- ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- kriticky mysleli, činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili.

3.2.1.3 Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- formulovali a vyjadřovali své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovali se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchali promluvám ostatních lidí, porozuměli jim, vhodně na ně reagovali, účinně se zapojovali do diskuse, obhajovali svůj názor a vhodně argumentovali,
- rozuměli různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných digitálních prostředků, přemýšleli o nich, reagovali na ně a tvořivě je využívali ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívali digitální prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívali získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

3.2.1.4 Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
- podíleli se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali,
- přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,

- vyvářeli si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládali a řídili svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

3.2.1.5 Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni se vcítit do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnosti postavit se proti psychickému i fyzickému násilí,
- chápali základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byli si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo ni,
- rozhodovali se zodpovědně podle dané situace, poskytovali dle svých možností účinnou pomoc a chovali se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevovali pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovali do kulturního dění a sportovních aktivit,
- chápali základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovali se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

3.2.1.6 Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- využívali bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky, adaptovali se na změněné nebo nové pracovní podmínky,
- přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- využívali znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činili podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- prokázali orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápali podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjeli své podnikatelské myšlení.

3.2.1.7 Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k tomu, aby na konci základního vzdělávání:

- ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít,

- získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, k tomu volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvářeli a upravovali digitální obsah, kombinovali různé formáty, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků,
- využívali digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce,
- chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání,
- předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni dle § 16 školského zákona žáci:

- **se zdravotním postižením** (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, se souběžným postižením více vadami, se specifickými vývojovými poruchami učení a chování (dále jen SPU) – dyslexií, dysortografií, dyskalkulií, s diagnostikou ADHD),
- **se zdravotním znevýhodněním** (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování),
- **se sociálním znevýhodněním** (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azytantů a účastníků řízení o udělení azylu).

3.3.1 Zásady vzdělávání žáků s přiznaným podpůrným opatřením

- spolupráce s odbornými pracovníky školského poradenského zařízení (ŠPZ),
- uplatňování speciálních metod a forem práce na základě doporučení ŠPZ,
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka,
- respektování zvláštností a možností daného žáka,
- používání potřebných didaktických a kompenzačních pomůcek ve výuce,
- vytváření vhodného klimatu ve třídě,
- v případě potřeby umožnění působení asistenta pedagoga (v souladu s právními předpisy),

- provádění potřebných úprav školního prostředí (v případě potřeby),
- úpravy výuky žáka v příslušných předmětech (dle typu zdravotního znevýhodnění) na základě doporučení odborného pracoviště,
- úprava očekávaných výstupů v konkrétních vzdělávacích oborech tak, aby byly pro žáky reálné a splnitelné (dle doporučení ŠPZ),
- zohledňování druhu, stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení žáka,
- zaměření pozornosti u žáků z odlišného jazykového prostředí zejména na osvojení českého jazyka; seznámení těchto žáků s našimi kulturními zvyklostmi a tradicemi; seznámení třídního kolektivu s tradicemi a zvyklostmi žáka z jiného jazykového a kulturního prostředí; vedení ke vzájemné toleranci.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP), individuálního vzdělávacího plánu (IVP), vyrovnávacího plánu pro žáka s odlišným mateřským jazykem (VP)

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem, metodikem prevence a školním psychologem. Výchovný poradce je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením a dalšími odbornými pracovišti.

- PLPP, IVP a VP je sestavován třídním učitelem ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP/IVP/VP má písemnou podobu.
- Termín přípravy PLPP/IVP/VP je stanoven výchovným poradcem, který organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, asistenty žáka, vedením školy i žákem samotným.
- IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP je využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště. IVP je vyhodnocován průběžně jedenkrát za 3 měsíce a závěrečné vyhodnocení je zpracováno na konci školního roku a konzultováno se ŠPZ, kde je domluven postup pro další školní rok na základě kontrolního vyšetření.
- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je uskutečňováno formou individuální integrace do běžných tříd na základě vyšetření v PPP nebo speciálního pedagogického centra (SPC).
- Na základě doporučení PPP a SPC absolvují žáci reedukaci vedenou školním speciálním pedagogem.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.4.1 Charakteristika nadaných žáků

- rychle získávají a uchovávají si nabyté informace
- intelektová zvědavost, vnitřní motivace
- schopnost zobecňování, abstrakce, syntézy
- dovednost vidět vztah příčina – důsledek
- mají široký slovník, rozsáhlé informace v různých oblastech
- jsou vynikající pozorovatelé, chtějí poznat vše neobvyklé
- myslí kriticky, mají vysoké cíle, hodnotí ostatní
- jsou kreativní, tvořiví, mají rádi nové způsoby řešení
- jsou schopni intenzivní koncentrace v oblastech svého zájmu
- jsou nezávislí, preferují samostatnou práci
- mají různé zájmy
- mají výrazný smysl pro humor

3.4.2 Zásady vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Sledujeme žáky ve vyučovacím procesu, děláme rozbor jejich školní práce, samostatných prací, testů. Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků se snažíme věnovat pozornost i žákům s vývojovou poruchou učení nebo chování, s tělesným handicapem, žákům z odlišného kulturního a znevýhodňujícího sociálního prostředí.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka poskytují pedagogicko – psychologické poradny (dále jen PPP), se souhlasem zákonných zástupců. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného a závěrečného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.4.3 Zásady pro práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky

- žákům jsou zadávány specifické, náročnější úkoly, diferencované samostatné úkoly (dle nadání),
- žáci jsou podporováni k účasti ve vědomostních, sportovních a uměleckých soutěžích pro rozvoj žáků jsou k dispozici notebooky, které jim umožňují řešit projekty a úkoly zadané nad rámec standardní výuky (referáty, projekty),
- žákům je umožněno navštěvovat předmět ve vyšším ročníku (na doporučení PPP),
- žákům je umožněno rozvíjet své nadání ve volnočasových aktivitách,
- žáci jsou začleňováni do přirozených vrstevnických skupin, jsou vedeni ke vzájemné toleranci,
- nadanému dítěti je umožněn předčasný nástup ke školní docházce

3.5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Průřezová témata – 1. stupeň

3.5.1.1 Osobnostní a sociální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>		<i>Předmět, ročník</i>
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Čj 2,3,4,5; Aj 2,3; Ma 1,4,5; Inf 4,5; Prv 1,2; Vv 1,2,3,4,5
	Sebepoznání a sebepojetí	Čj 1,5; Aj 5; Ma 2; Prv 1,2,3; Přv 5; Vv 1,2,3,4,5
	Seberegulace a sebeorganizace	Čj 3,4; Aj 5; Prv 1,2,3; Přv 5; Tv 1,2,3,4,5
	Psychohygiena	Čj 3,5; Ma 1; Prv 1,2,3; Vv 1,2,3; Tv 1,2,3,4,5
	Kreativita	Čj 2,3,5; Aj 5; Ma 4,5; Inf 4,5; Prv 1,2,3; Přv 4; Hv 1,2,3,4,5; Vv 1,2,3,4,5
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Čj 4,5; Aj 5; Prv 1,2,3; VI 4,5; Vv 1,2,3
	Mezilidské vztahy	Čj 1,2,4,5; Aj 5; Prv 1,2,3; VI 4,5; Vv 4,5; Tv 1,2,3
	Komunikace	Čj 1,2,3,4; Aj 2,3,4,5; Prv 1,2,3; VI 4,5; Hv 1,2,3,4,5; Vv 1,2,3; Tv 1,2,3
	Kooperace a kompetice	Čj 3; Ma 3,4,5; Tv 4,5
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj 3,5; Aj 5; Ma 3,4,5; Prv 2,3; VI 4;
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj 1; VI 4,5

3.5.1.2 Výchova demokratického občana

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Občanská společnost a škola	Čj 4; Prv 1,2; VI 4; Vv 1,2,3
Občan, občanská společnost a stát	Prv 3; VI 4,5
Formy participace občanů v politickém životě	VI 4
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VI 4,5

3.5.1.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Evropa a svět nás zajímá	Čj 2,3,4; Aj 2,3,4; Ma 2; Prv 3; VI 5; Hv 1,2,3,4,5; Vv 4,5
Objevujeme Evropu a svět	Čj 3,5; Aj 2,3; Ma 3; Prv 3; VI 5; Hv 1,2,3,4,5
Jsme Evropané	VI 5

3.5.1.4 Multikulturní výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Kulturní diference	Čj 2,3; Aj 4,5; Prv 2,3; VI 5
Lidské vztahy	Čj 2,3,4,5; Aj 2,3,5; Ma 1,2; Prv 1,2,3; VI 4; Vv 1,2,3; Tv 1,2,3,4,5
Etnický původ	Čj 5; Aj 5; VI 4; Hv 1,2,3,4,5
Multikulturalita	Čj 2; Aj 4,5; Ma 3; Prv 3
Princip sociálního smíru a solidarity	Aj 5

3.5.1.5 Environmentální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Ekosystémy	Prv 2,3; Přv 4,5; Vv 1,2,3,4,5
Základní podmínky života	Prv 3; Přv 4,5
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj 5; M 3,4,5; Prv 1,3; VI 5; Vv 1,2,3,4,5
Vztah člověka k prostředí	Čj 4,5; Ma 2; Prv 1,2,3; Přv 4,5; VI 4,5; Vv 1,2,3,4,5; Tv 2,3,4,5

3.5.1.6 Mediální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj 2,3,5; Inf 5; Prv 3
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Inf 5
Stavba mediálních sdělení	Inf 5
Vnímání autora mediálních sdělení	Vv 4,5
Fungování a vliv médií ve společnosti	Inf 4,5
Tvorba mediálního sdělení	Inf 4,5
Práce v realizačním týmu	Čj 4

3.5.2 Průřezová témata – 2. stupeň

3.5.2.1 Osobnostní a sociální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>		<i>Předmět, ročník</i>
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Rj 9; Ma 6,7,8,9; Inf 6,7,8,9; VO 8; Fy 7,8,9; Ze 6,9; Hv 6,7,8,9; Vv 6,7,8,9; Pč 6,8
	Sebezpoznání a sebepojetí	Čj 7,8; Nj 7,8; Rj 7; Šj 7,8,9; VO 6,8; Př 8; Vv 6,7,8,9; Tv 6,7,8,9
	Seberegulace a sebeorganizace	Rj 8,9; VO 6,8; Tv 6,7,8,9; Pč 6,8
	Psychohygiena	VO 7,8; Fy 9; Př 8; Hv 6,7,8,9; Tv 6,7,8,9
	Kreativita	Čj 6,8; Rj 8; Inf 6,7,8,9; Ma 6,7; Fy 9; Ze 8,9; Hv 6,7,8,9; Vv 6,7,8,9; Pč 6,8
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Čj 6,7,8,9; Aj 6,7; Rj 7; VO 7,8; Ze 7; Pč 6
	Mezilidské vztahy	Čj 8; Aj 7; Nj 7,8; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 9; VO 6,7,9; Fy 9; Ze 9; Vv 6,7,8,9; Pč 6
	Komunikace	Čj 6,8; Nj 7,9; Rj 8,9; Šj 7,8,9; Dě 6; VO 6,8; Fy 7; Ze 6,7,8,9; Hv 6,7,8,9; Vv Pč 6,8
	Kooperace a kompetice	Čj 9; Aj 9; Nj 7,9; Rj 8,9; Šj 7,8,9; VO 8; Př 6,7,9; Ze 6; Tv 6,7,8,9; Pč 6,8
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čj 9; Rj 9; Ma 6,7,8,9; VO 6; Fy 7,8,9; Ze 6,8,9; Tv 6,7,8,9; Pč 6,8
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj 9; Aj 9; VO 6

3.5.2.2 Výchova demokratického občana

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Občanská společnost a škola	Aj 9; Nj 7; Rj 8,9; Dě 9; VO 6; Pč 6
Občan, občanská společnost a stát	Aj 9; Rj 7; Dě 6,8; VO 6,7,8,9; Ch 8,9; Ze 8,9
Formy participace občanů v politickém životě	Dě 6,8; VO 6,7,8; Ze 8,9
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Šj 7,8,9; Dě 6,8,9; VO 7,8,9; Ze 7,8,9

3.5.2.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Evropa a svět nás zajímá	Čj 6,7,8,9; Aj 6,7,8; Nj 7,8,9; Rj 8; Dě 7,8,9; VO 9; Fy 9; Ze 8; Hv 6,7,8,9
Objevujeme Evropu a svět	Aj 6,7,8,9; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 6,7; Fy 9; Ze 8; Hv 6,7,8,9; Vv 6,7,8,9
Jsme Evropané	Nj 7,8,9; Rj 7,9; Šj 7,8,9; Dě 7; Vo 9; Ze 8,9

3.5.2.4 Multikulturní výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Kulturní diference	Čj 9; Aj 7,9; Nj 7,8; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 6,7; VO 6,7; Ze 6,8,9; Vv 6,7,8,9
Lidské vztahy	Čj 9; Aj 6,8; Rj 7,9; VO 6,7; Ze 9; Tv 6,7,8,9
Etnický původ	Čj 6,7,9; Aj 7; Rj 7; Dě 6,7; VO 6,7; PŘ 8; Ze 7,8,9
Multikulturalita	Čj 8,9; Aj 6,7,9; Nj 7,8,9; Rj 7,8,9; Šj 7,8,9; Dě 7,8; Ze 7,9
Princip sociálního smíru a solidarity	Aj 7; Rj 9; VO 6,7

3.5.2.5 Environmentální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Ekosystémy	Ch 8; Př 6,7,9; Ze 6,9; Pč 6
Základní podmínky života	Rj 8; Ch 8,9; Př 6,7,9; Ze 6
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aj 6,7,8; Rj 7; Dě 9; VO 9; Fy 9; Ch 8,9; Př 9; Ze 6,7,9; Vv 6,7,8,9; Pč 6,7,9
Vztah člověka k prostředí	Aj 7,8; Nj 7,8; Rj 7,9; Šj 7,8,9; Dě 6,7,8; VO 6,9; Fy 8,9; Ch 8,9; Př 6,7,8,9; Ze 6,9; Vv 6,7,8,9; Tv 6,7,8,9; Pč 6

3.5.2.6 Mediální výchova

<i>Tematické okruhy průřezového tématu</i>	<i>Předmět, ročník</i>
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj 9; Aj 6,8; Inf 6,8; Dě 9; VO 9; Ch 8,9; Ze 9
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Dě 9; Ze 6,9
Stavba mediálních sdělení	Čj 9
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj 9; Rj 8;
Fungování a vliv médií ve společnosti	Dě 9; VO 9; Vv 6,7,8,9
Tvorba mediálního sdělení	Čj 6,7,8; Aj 6,7; Nj 8,9; Inf 6,7,8; Vv 6,7,8,9
Práce v realizačním týmu	Nj 7,8,9; Rj 7,8; Šj 7,8,9; Ze 6,9; Vv 6,7,8,9; Pč 6,8

4. Učební plán

Vyučování začíná zpravidla v 8:15 hod. Základní vyučovací jednotkou je **vyučovací hodina** (45 minut). Kromě vyučovací hodiny lze realizovat vyučování i jinými vyučovacími jednotkami s odlišnou časovou dotací (např. projektový den) při dodržování zásad hygieny školní práce (pitný režim, relaxace, přestávky).

4.1 Učební plán – 1. stupeň

Učební plán 1. stupeň ve školním roce 2024/2025										
Oblasti	Předmět	Min. dotace	Ročník					Σ	Dsp.	
			1.	2.	3.	4.	5.			
Základní povinné předměty	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	9	8	9	6	6	38	4
		Anglický jazyk	9	-	1	3	3	3	10	1
	Matematika a její aplikace	Matematika	20	5	5	5	5	5	25	5
	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	1	1	2	1
	Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	3	-	-	15	3
		Vlastivěda		-	-	-	2	2		
		Přírodověda		-	-	-	2	2		
	Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	18	1
		Výtvarná výchova		5	2	3	2	3		
	Člověk a svět práce									
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10	0	
Základní povinné předměty celkem				21	22	25	25	25	118	15

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

- Na 1. stupni vyučuje třídní učitel většinu předmětů.
- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet žáků ve třídě blíží k horní povolené hranici počtu žáků; skupiny mohou být tvořeny i napříč ročníky.
- V případě potřeby je v některých předmětech zařazována párová výuka.

- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků; vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku, případně napříč různými ročníky.
- Cizí jazyk (anglický) je ve druhém ročníku vyučován jednu vyučovací hodinu.
- V rámci zvýšení úrovně vyučování učí cizí jazyk (anglický) kvalifikovaní učitelé 2. stupně.
- Změna třídního učitele nastává zpravidla po 3. třídě.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky.
- Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Výtvarná výchova a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Prvouka** integruje výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Přírodověda** integruje výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje výstupy ze zdravotní tělesné výchovy.
- Od školního roku 2020/2021 probíhá postupná změna učebního plánu 1. stupně. Změna učebního plánu bude ukončena ve školním roce 2024/25.

4.2 Učební plán – 2. stupeň

Učební plán 2. stupeň ve školním roce 2024/2025									
Oblasti	Předmět	Min. dotace	Ročník				Σ	Dsp.	
			6.	7.	8.	9.			
Základní povinné předměty	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	15	5	5	4	5	19	5
		Anglický jazyk	12	3	4	3	4	14	2
		Další cizí jazyk	6	-	2	2	2	6	0
	<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	15	5	4	4	5	18	5
	<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	1	1	1	1	1	4	0
	<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	21	0	2	2	2	6	5
		Chemie		-	-	2	2	4	
		Přírodopis		2	2	2	2	8	
		Zeměpis		2	2	2	2	8	
	<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	10	1	1	1	1	4	0
		Výtvarná výchova		2	2	1	1	6	
	<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	11	2	2	2	2	8	0
		Výchova k občanství	10	2	2	1	1	6	
	<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova		2	2	2	2	8	
		<i>Člověk a svět práce</i>	Pracovní činnosti	3	2	0	1	0	
	Celkem povinně hodin				29	31	31	31	122

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu

- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet žáků ve třídě blíží k horní povolené hranici počtu žáků; skupiny mohou být tvořeny i napříč ročníky.
- V případě potřeby je v některých předmětech zařazována párová výuka.
- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka a dalšího cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků – vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku, případně napříč různými ročníky.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky a pracovních činností.
- Vyučovací předmět **Výchova k občanství** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Výchova k občanství a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Přírodopis** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Přírodopis a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje výstupy ze zdravotní tělesné výchovy a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.
- Od školního roku 2021/2022 probíhá postupná změna učebního plánu 2. stupně. Změna učebního plánu bude ukončena ve školním roce 2024/25.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

5.1.1.1 Český jazyk a literatura – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	9	8	9	6	6	0	0	0	0	38
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura:

- podporuje rozvoj komunikačních dovedností
- vede k rozvoji pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- seznamuje s kultivovaným písemným i ústním projevem
- vede k osvojení vázaného písma
- vede k vyjadřování reakcí a pocitů žáků
- směřuje k vnímání okolního světa i sebe sama
- vede k porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky textu
- směřuje k vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- rozvíjí kritické myšlení a čtenářskou gramotnost žáků
- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Mezipředmětové souvislosti:

- anglický jazyk: pravidla komunikace, rozhovor, slovní druhy
- matematika: slovní úlohy čtení s porozuměním
- prvouka: přírodověda, vlastivěda čtení textů o přírodě a o světě kolem nás, vyhledávání v encyklopediích, na internetu, v odborné literatuře
- hudební výchova: návštěva divadelních a hudebních představení
- výtvarná výchova: malování obrázků k příběhu, ilustrace
- informatika: tvorba textů v textových programech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke stálému zdokonalování čtení
- využívají podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- plní dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- aktivně se zapojují do vyučovacího procesu
- vyhledávají a třídí získané informace z odborné literatury, slovníků a z internetu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně s ostatními si radí a pomáhají
- hodnotí svoji práci způsobem, který mu umožňuje vnímat vlastní pokroky, uplatňují sebehodnocení, přijímají kritiku
- jsou motivováni pro celoživotní učení

Kompetence komunikativní

- žáci používají kultivovaný projev, dokážou prezentovat své myšlenky a názory
- dokážou se vyjadřovat ústně i písemně
- vhodným způsobem obhajují svůj názor
- vzájemně spolupracují s ostatními, respektují práci ostatních a naslouchají druhým

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují při řešení problémů
- prezentují své myšlenky a názory, respektují názory ostatních
- vhodně komunikují s ostatními žáky a s dospělými
- respektují pokyny pedagogů
- učí se odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky

Kompetence občanské

- žáci využívají literaturu naučnou i vědeckou k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích
- získávají při práci s vybranými literárními díly pozitivní vztah k národním kulturním hodnotám

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k organizování a plánování učení
- dodržují pravidla chování, uplatňují svá práva a plní své povinnosti
- dodržují dohodnuté kvality, postupy, termíny

Kompetence digitální

- žáci zvládají základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- žáci využívají digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- žáci čtou přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických
- umí vyhledávat základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čtení - vázané čtení a čtení s porozuměním, správná technika čtení	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (ČJL-3-1-02)	Naslouchání - praktické a věcné	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (ČJL-3-1-04) V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (ČJL-3-1-05)	Souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu, správné dýchání, výslovnost	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (ČJL-3-1-06) Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (ČJL-3-1-03)	Zvuková stránka jazyka - sluchová analýza, syntéza, výslovnost, modulace souvislé řeči	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. (ČJL-3-1-07) Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (ČJL-3-1-11)	Slovní zásoba - slova a pojmy, význam slov, mluvený projev, dialog, vypravování na základě obrazového materiálu	OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. (ČJL-3-1-08)	Písemný projev - hygiena a technika psaní vázaného písma	

Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. (ČJL-3-1-09) Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (ČJL-3-1-10)		
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. (ČJL-3-2-01)	Písmena malá, velká, tiskací, psací (vázané písmo) Délka samohlásek Opis a přepis jednoduchých slov a vět	
<u>Literární výchova</u> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (ČJL-3-3-01)	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (ČJL-3-3-02)	Tvořivá činnost s literárním textem	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (ČJL-3-3-03)	Přednes, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace	
Pracuje tvořivě s jednoduchým literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (ČJL-3-3-04)	Základní literární pojmy - rozpočítadlo, hádanka, říkadla, báseň, pohádka, bajka, povídka - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér - verš, rým, přirovnání	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte nahlas a potichu texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Jednoduše reprodukuje přečtené texty.	Čtení s porozuměním - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Porozumí mluveným nebo jednoduchým písemným pokynům k práci a adekvátně na ně reaguje.	Čtení a naslouchání s porozuměním	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy MKV - lidské vztahy
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (ČJL-3-1-03) V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (ČJL-3-1-05) Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (ČJL-3-1-06) Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. (ČJL-3-1-07) Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (ČJL-3-1-11)	Souvislý mluvený projev - technika mluveného projevu, správné dýchání, výslovnost - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace - pravidla dialogu - nonverbální projev - vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Písemný projev - hygiena a technika psaní vázaného písma	

(ČJL-3-1-08) Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. (ČJL-3-1-09) Píše krátká jednoduchá sdělení podle pokynů učitele.	- využívání jednoduché osnova - odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	
<u>Jazyková výchova</u> Seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmene.	Abeceda	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. (ČJL-3-2-07)	Druhy vět	
Rozpozná druhy jednoduchých vět, zaznamená správně interpunkci na konci věty. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. (ČJL-3-2-02)	Věta, slovo a slovní význam	
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, slova s ú/ů. (ČJL-3-2-01)	Slovo, slabika, hláska, písmeno	
Odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách; slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů. (ČJL-3-2-08)	Psaní i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách Psaní souhlásek na konci a uvnitř slova Psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů	
Seznámí se se slovními druhy.	Slovní druhy – přehled	

Správně píše velké písmeno na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat. (ČJL-3-2-08)	Psaní velkých písmen	
<u>Literární výchova</u> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (ČJL-3-3-01) Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (ČJL-3-3-02) Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (ČJL-3-3-03) Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (ČJL-3-3-04) Vymyslí závěr jednoduchého příběhu.	Základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes) - próza (pojmy: pohádka, povídka, hádanka, rozpočítadlo, postava, děj, prostředí) - líčení atmosféry příběhu - volná reprodukce textu, dramaturgie pohádky, povídky nebo básně	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita MKV - kulturní diference - lidské vztahy - multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. (ČJL-3-1-01) Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (ČJL-3-1-04)	Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských návyků a dovedností, uplatnění přirozené intonace	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (ČJL-3-1-02)	Komunikační situace - omluva, žádost, prosba, dialog	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (ČJL-3-1-03) Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (ČJL-3-1-06)	Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilostní obraty	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (ČJL-3-1-05) Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. (ČJL-3-1-07) Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (ČJL-3-1-11)	Mluvený projev - dýchání, tvoření hlasu, výslovnost - členění jazykového projevu - souvislé jazykové projevy - využívání jednoduché osnovy - vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací - komunikační žánry v mluveném projevu - pozdrav, oslovení, omluva, dialog, vypravování	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace Osobnostní rozvoj - kreativita - psychohygiena MKV - lidské vztahy
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. (ČJL-3-1-09) Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Plynulý a úhledný písemný projev - dodržování hygienických návyků správného psaní vázaného písma - automatizace psacího pohybu	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

(ČJL-3-1-08)	- odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (ČJL-3-1-10)	Žánry písemného projevu - adresa, přání, pozdrav, vypravování, popis	
Jazyková výchova Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. (ČJL-3-2-01)	Zvuková stránka jazyka - znělé a neznělé souhlásky, dlouhé a krátké samohlásky	
Porovnává významy slov zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. (ČJL-3-2-02)	Význam slov - slova souznačná a protikladná, souřadná, nadřazená a podřazená Tvoření slov a stavba slova - slova příbuzná	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. (ČJL-3-2-08)	Vyjmenovaná slova - psaní velkých písmen ve vlastních jménech	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. (ČJL-3-2-04) Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. (ČJL-3-2-05) Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost. (ČJL-3-2-03)	Tvarosloví Slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - podstatná jména – rod, číslo, pád - slovesa – osoba, číslo, čas	
Odlišuje větu jednoduchou od souvětí.	Skladba - věta jednoduchá a souvětí	

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. (ČJL-3-2-06)	- stavba věty jednoduché, základní skladební dvojice - spojky a jejich funkce, spojovací výrazy	
Literární výchova Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (ČJL-3-3-01)	Přednes básně nebo úryvku prózy	MKV - kulturní difference
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (ČJL-3-3-02)	Líčení atmosféry příběhu	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (ČJL-3-3-03) Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (ČJL-3-3-04)	Základy literatury - poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes) - próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj prostředí) - volná reprodukce textu, dramaturgie pohádky, povídky nebo básně	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. (ČJL-5-1-01)	Práce s textem - porozumění, orientace v textu, klíčová slova	MKV - lidské vztahy
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. (ČJL-5-1-02)	Čtení jako zdroj informací (učebnice, encyklopedie)	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. (ČJL-5-1-03)	Vypravování	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. (ČJL-5-1-04)	Reprodukce sdělení - dodržování posloupnosti, dějové linie	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. (ČJL-5-1-05)	Telefonické a písemné vzkazy - pravidla dialogu - rozhovory, omluva, vzkaz, SMS zpráva	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. (ČJL-5-1-07)	Mluvený projev	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. (ČJL-5-1-08)	Spisovná výslovnost - jazykové prostředky dle komunikační situace, záměru	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (ČJL-5-1-09)	- dopis, blahopřání - zpráva, oznámení - popis předmětu - popis osoby, zvířete - popis pracovního postupu	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Učí se sestavit osnovu vyprávění a na jejím základě vytvořit krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	Vypravování podle osnovy - osnova příběhu	

<u>Jazyková výchova</u> Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova více významová. (ČJL-5-2-01)	Význam slov	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou.	Stavba slova - kořen, předpona, příponová část	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. (ČJL-5-2-03)	Slovní druhy - skloňování podstatných jmen časování sloves	MDV - práce v realizačním týmu
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. (ČJL-5-2-04)	Slova spisovná a nespisovná	
Vyhledá základní skladební dvojici.	Základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. (ČJL-5-2-06)	Věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. (ČJL-5-2-07)	Vzorce souvětí - užití vhodných spojovacích výrazů	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. (ČJL-5-2-08)	Vyjmenovaná a příbuzná slova	
Učí se základní příklady syntaktického pravopisu.	Shoda podmětu s přísudkem	
<u>Literární výchova</u> Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. (ČJL-5-3-01)	Tvořivé činnosti s literárním textem	

Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. (ČJL-5-3-02)	- přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	EV - vztah člověka k prostředí
Při jednoduchém rozboru literárních textů se učí rozeznávat a používat elementární literární pojmy.	Základní literární pojmy - próza, poezie - pověst, pohádka, bajka	VDO - občanská společnost a škola

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. (ČJL-5-1-01)	Práce s textem - porozumění, orientace v textu, klíčová slova	MKV - lidské vztahy MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. (ČJL-5-1-02)	Čtení jako zdroj informací Výpisky z textu (učebnice, encyklopedie)	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. (ČJL-5-1-03)	Jednoduchá sdělení	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. (ČJL-5-1-04)	Reprodukce sdělení	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. (ČJL-5-1-06)	Reklama	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. (ČJL-5-1-07)	Dramatizace textu	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. (ČJL-5-1-08)	Výslovnost - spisovná výslovnost v mluveném projevu	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. (ČJL-5-1-09)	Jednoduché komunikační žánry	

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti. (ČJL-5-1-10)	- sestavení jednoduché osnovy - krátký mluvený a písemný projev - časová posloupnost	
<u>Jazyková výchova</u> Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. (ČJL-5-2-02)	Stavba slova	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. (ČJL-5-2-03)	Slovní druhy - skloňování podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých - časování sloves	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. (ČJL-5-2-05)	Základní skladební dvojice - neúplná základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. (ČJL-5-02-06)	Věta jednoduchá a souvětí	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. (ČJL-5-2-07)	Spojovací výrazy - seznámení s interpunkcí v souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. (ČJL-5-2-08)	Pravopis i/y po obojetných souhláskách	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. (ČJL-5-2-09)	Shoda přísudku s holým podmětem	
<u>Literární výchova</u> Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. (ČJL-5-3-01)	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV Osobnostní rozvoj - sebezpoznání a sebepojetí

Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. (ČJL-5-3-02)	- přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - tvořivé psaní	EV - vztah člověka k prostředí
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. (ČJL-5-3-03)	Literární druhy a žánry (poezie a próza) - dětská literatura - literatura faktu - dobrodružná literatura	EGS - objevujeme Evropu a svět
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. (ČJL-5-3-04)	Základní literární pojmy - báseň, pohádka, bajka, pověst, povídka - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér - verš, rým, přirovnání, rčení	MKV - etnický původ

5.1.1.2 Český jazyk a literatura – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	5	5	4	5	19
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura:

- podporuje rozvoj komunikačních kompetencí
- je zaměřeno na pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a na pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- vede k rozvoji pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- rozvíjí kultivovaný písemný i ústní projev
- vede k vyjadřování reakcí a pocitů žáků
- umožňuje pochopení různých rolí v různých komunikačních situacích
- orientuje se na vnímání okolního světa i sebe sama
- vede k porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky textu
- směřuje k vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívá různé zdroje informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- rozvíjí u žáků kritické myšlení, čtenářskou gramotnost a pisatelství

Mezipředmětové souvislosti:

- dějepis: např. misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození, lidské osudy za světových válek...
- informatika: komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti...
- hudební výchova: lidová slovesnost, melodrama, písničkáři...
- výchova k občanství: jednání a chování člověka/literární postavy v různých životních situacích, lidský charakter a vlastnosti, aktuální společenská témata...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají své znalosti v běžné praxi

Kompetence digitální

- žáci využívají vhodné digitální technologie pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace
- samostatně se rozhodují, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč
- kriticky posuzují spolehlivost informačních zdrojů a informací jako takových

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. (ČJL-9-1-05) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Vypravování - prožitkové čtení	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Popis - popis předmětu, osoby, děje a pracovního postupu - praktické čtení	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Zpráva a oznámení, pozvánka	MDV - tvorba mediálního sdělení

(ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09)		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09)	Dopis a elektronická komunikace - soukromé, úřední	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. (ČJL-9-1-06)	Mluvený projev a naslouchání	OSV Sociální rozvoj - komunikace
<u>Jazykové vyučování</u> Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. (ČJL-9-2-08)	Úvod o českém jazyce - rozvrstvení národního jazyka - skupiny jazyků	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami. (ČJL-9-2-03)	Jazykové příručky	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. (ČJL-9-2-05)	Stavba slova a tvoření slov, pravopis - rozbor stavby slova, slova příbuzná - slovní zásoba a její jednotky	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. (ČJL-9-2-04)	Tvarosloví - slova ohebná a neohebná Podstatná jména - mluvnické významy - konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková, obecná a vlastní	

	- skloňování vlastních jmen osob a míst Přídavná jména - druhy - mluvnické významy - stupňování Zájmena - druhy zájmen - skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen Číslovky - druhy číslovek - skloňování číslovky dva, oba, tři, čtyři - pravopis a užití Slovesa - mluvnické významy sloves - tvary podmiňovacího způsobu	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (ČJL-9-2-06)	Skladba - základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - věta jednoduchá a souvětí	
<u>Literární výchova</u> Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. (ČJL-9-3-06)	Literární druhy - próza a poezie	MKV - etnický původ
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. (ČJL-9-3-03) Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. (ČJL-9-3-01)	Literární žánry - mýty - pohádky - pověsti - bajky	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. (ČJL-9-3-04)	Tvořivé činnosti s literárním textem	

Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. (ČJL-9-3-08)	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. (ČJL-9-1-05) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Vypravování - prožitkové čtení	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Popis - popis uměleckého díla	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Charakteristika	MDV - tvorba mediálního sdělení

(ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09)		
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. (ČJL-9-1-06)	Mluvený projev a naslouchání	
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04)	Žádost a objednávka	
<u>Jazykové vyučování</u> Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci. (ČJL-9-2-04)	Tvarosloví - slovní druhy Podstatná jména - párové části těla - psaní velkých písmen ve vlastních a zeměpisných jménech Přídavná jména - jmenné tvary přídavných jmen Zájmena - skloňování a užívání vztažných zájmen Číslovky Slovesa - slovesný rod činný a trpný Příslovce - tvoření - příslovečné spřežky - stupňování Předložky - vlastní a nevlastní Spojky, částice, citoslovce	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. (ČJL-9-2-01)	Význam slov - věcný a mluvnický význam slova - sousloví, rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná	EGS - Evropa a svět nás zajímá

	- synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy, slova citově zabarvená	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. (ČJL-9-2-02)	Slovní zásoba a tvoření slov - způsoby obohacování slovní zásoby - odvozování - skládání - zkracování	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (ČJL-9-2-06)	Skladba - druhy přísudku - druhy podmětu - shoda přísudku s podmětem - rozvíjející větné členy	
<u>Literární výchova</u> Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. (ČJL-9-3-06)	Literatura umělecká a věcná	MKV - etnický původ
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. (ČJL-9-3-03) Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. (ČJL-9-3-01)	Literární druhy Poezie - verš, sloka, rým - epika, lyrika, lyricko-epické žánry - básnické prostředky Próza Drama	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. (ČJL-9-3-04)	Tvořivé činnosti s literárním textem	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. (ČJL-9-3-08)	Způsoby interpretace literárních a jiných děl - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literární hrdina	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Charakteristika - prožitkové čtení	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. (ČJL-9-1-09)	Subjektivně zbarvený popis (líčení) - prožitkové čtení	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. (ČJL-9-1-08)	Výklad a výpisky - věcné čtení	MDV - tvorba mediálního sdělení
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo	Úvaha - kritické čtení	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy

porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. (ČJL-9-1-01)		
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. (ČJL-9-1-06)	Mluvený projev a naslouchání	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. (ČJL-9-1-04) Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. (ČJL-9-1-05)	Projevy mluvené a psané	
<u>Jazykové vyučování</u> Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (ČJL-9-2-06) V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. (ČJL-9-2-07)	Skladba - věta jednočlenná, dvoučlenná, větný ekvivalent - zápor - několikanásobné větné členy - souvětí podřadné, druhy vět vedlejších - souvětí souřadné - zvláštnosti větné stavby - interpunkce v souvětí - výpověď - stavba textu	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. (ČJL-9-2-02)	Nauka o slovní zásobě - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	MKV - multikulturalita
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci. (ČJL-9-2-04)	Tvarosloví - slovní druhy - nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen - skloňování obecných a vlastních jmen přejatých - slovesný vid	EGS - Evropa a svět nás zajímá

Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. (ČJL-9-2-08)	Obecná jazykověda - obecná čeština, interdialekt, nářečí - slovanské jazyky, skupiny jazyků	
<u>Literární výchova</u> Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. (ČJL-9-3-04)	Tvořivé činnosti s literárním textem	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. (ČJL-9-3-08)	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. (ČJL-9-3-07) Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. (ČJL-9-3-02) Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. (ČJL-9-3-01) Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. (ČJL-9-3-09)	Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: - renesance a humanismus - klasicismus a osvícenství - romantismus - národní obrození - realismus	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Komunikační a slohová výchova</u> Své vědomosti o jazykových stylech a prostředcích využívá při tvorbě vlastních textů. (ČJL-9-1-02)	Jazykové styly a prostředky	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. (ČJL-9-1-01) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)	Úvaha - kritické čtení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. (ČJL-9-1-03) Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. (ČJL-9-1-01)	Publicistické útvary - kritické čtení	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení - stavba mediálních sdělení
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. (ČJL-9-1-08) Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu	Referát	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. (ČJL-9-1-10)		
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. (ČJL-9-1-02) Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. (ČJL-9-1-07)	Diskuse - pravidla - manipulativní komunikace	OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. (ČJL-9-1-06)	Mluvený projev a naslouchání	MKV - lidské vztahy - etnický původ - kulturní diference
<u>Jazykové vyučování</u> Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. (ČJL-9-2-05)	Vývoj českého jazyka - původ a základy vývoje češtiny - kultura jazyka a řeči - jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. (ČJL-9-2-01)	Zvuková stránka jazyka - soustava hlásek v češtině, tvoření slabik, spodoba znělosti - přízvuk slovní a větný, důraz, větná melodie - pauzy, frázování, intonace - zásady spisovné výslovnosti	MKV - multikulturalita
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci. (ČJL-9-2-04)	Tvoření slov a stavba slova - způsoby tvoření slov - slohové rozvrstvení slovní zásoby	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Popíše význam přeneseného pojmenování, uvede charakteristické příklady frazému. (ČJL-9-2-02)	Význam slov - frazémy - přenesená pojmenování	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví - slovní druhy - slovesné třídy a vzory, nepravdělná slovesa	

(ČJL-9-2-04)		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. (ČJL-9-2-06)	Skladba - vztahy mezi větnými členy - přístavkový vztah - samostatný větný člen - osamostatněný větný člen - věta neúplná, citoslovce, oslovení - slovosled - vsuvka - složitá souvětí - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí	
Literární výchova Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. (ČJL-9-3-04)	Tvořivé činnosti s literárním textem	
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. (ČJL-9-3-08)	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. (ČJL-9-3-07) Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. (ČJL-9-3-02) Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. (ČJL-9-3-01) Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. (ČJL-9-3-09)	Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé: - literatura 20. století	

Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. (ČJL-9-3-05)	Současná literatura	

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 Anglický jazyk – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	1	3	3	3	0	0	0	0	10
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk:

- poskytuje žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa
- rozvíjí schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života
- vede k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku
- využívá ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí
- probouzí zájem o učení se cizímu jazyku a vytváří k němu pozitivní vztah
- rozvíjí vhodné učební postupy a strategie, které se mají stát základem pro celoživotní učení
- rozvíjí dovednosti poslechu
- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- buduje základy čtenářské dovednosti a schopnosti psát v cizím jazyce

Mezipředmětové souvislosti:

- vlastivěda: vyhledávání anglicky mluvících zemí na mapě
- informatika: komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel
- hudební výchova: seznámení s lidovou slovesností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k pochopení důležitosti anglického jazyka pro další studium i praktický život
- řeší úkoly s využíváním ICT, hudební a filmové produkce anglofonních zemí
- sebehodnotí vlastní práci

Kompetence k řešení problémů

- žáci vhodně reagují s pomocí cizího jazyka
- zaznamenávají rozdíly a dále s nimi pracují, vyvozují a vyhodnocují závěry

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- formulují své myšlenky
- prezentují se, hodnotí, učí se přijímat jiný názor
- osvojené dovednosti v anglickém jazyce využívají k navázání kontaktu či vztahu s jinou osobou

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k tomu, aby si v jednoduchých situacích uměli vyžádat pomoc, radu, případně je poskytnout
- jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí
- vhodnými konverzačními tématy jsou vedeni ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu

Kompetence občanské

- žáci získávají představu o zvycích, tradicích a kultuře v anglofonních a jiných zemích a porovnávají je s našimi zvyky
- jsou motivováni k poznávání kultury využíváním autentických obrázků
- získávají zkušenosti z cizojazyčného prostředí, ostatním přibližují chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Kompetence pracovní

- pravidelně a svědomitě pracují a tím si rozšiřují slovní zásobu

Kompetence digitální

- žáci jsou motivováni k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- dodržují zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásady ochrany osobních údajů

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: abeceda, základní barvy, čísla v oboru 1–10, vybrané názvy zvířat, škola a školní pomůcky, základní části lidského těla, dům, jídlo, hračky, anglické reálie – svátky	
<u>Řečové dovednosti</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně – adekvátně. (CJ-3-1-01) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-04) Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. (CJ-3-1-05) Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. (CJ-3-1-02) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-03)	Jazykové prostředky: - pozdravy, představování osoby - základní pokyny ve škole - vybrané tvary slovesa „be“, „have got“ - věta oznamovací - otázka a krátká odpověď - vyjádření libosti, nelibosti – sloveso „like“ - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - vyjádření dovednosti pomocí slovesa „can“ ve vybraných osobách - jednoduchý dialog	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - komunikace MKV lidské vztahy EGS - Evropa a svět nás zajímá objevujeme Evropu a svět

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: abeceda – „spelling“, číslovky v oboru 1 – 20, základní barvy, školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata, nálady a pocity, obličej a tělo – základní smysly, rodina, můj pokoj, oblečení, nápoje a jídlo, hračky, osobní údaje, dny v týdnu, měsíce, anglické reálie – svátky	
<u>Řečové dovednosti</u> Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-04) Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. (CJ-3-1-05) Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. (CJ-3-1-01) Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. (CJ-3-1-02) Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-3-1-03) Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. (CJ-3-1-06)	Jazykové prostředky: - člen neurčitý a základní podstatná jména - pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen - vybraná přídavná jména - osobní a tázací zájmena - základní číslovky - rozkazovací způsob - kladná a záporná odpověď - sloveso „be“, „have got“ v otázce a v odpovědi - sloveso „like“ v kladné větě a v otázce - hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk - použití vazby „there is / are“ v oznamovací a tázací větě, v krátké odpovědi - přivlastňování	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání Sociální rozvoj - komunikace MKV lidské vztahy EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: rodina, čísla do 100, zvířata, město, dopravní prostředky, volný čas, dny v týdnu, hodiny, povolání, příroda a počasí, roční období, měsíce, svátky	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. (CJ-5-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	MKV - multikulturalita - kulturní diference
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-02)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov (viz tematické okruhy)	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-03)	- poslech jednoduchých textů (viz tematické okruhy)	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (CJ-5-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (CJ-5-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. (CJ-5-2-03)	- základní gramatické struktury a typy vět (viz tematické okruhy) - slovesa „be“, „have got“, - vazba „there is / are“ - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - předložky určující místo	OSV Sociální rozvoj - komunikace

<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-3-02) Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. (CJ-5-3-01)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - četba jednoduchých textů (viz tematické okruhy)	EGS - Evropa a svět nás zajímá
<u>Psaní</u> Napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. (CJ-5-4-01)	- psaní krátkých textů (viz tematické okruhy)	
Vyplní osobní údaje do formuláře. (CJ-5-4-02)	- vyplnění jednoduchého osobního dotazníku	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: pozdravy, rozloučení, seznámení, hláskování, číslovky, barvy, měsíce, abeceda, představování se, názvy některých států, národnosti, osobní údaje, volný čas, škola, rodina, program dne, školní rozvrh, domov, domácí práce, oblečení	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. (CJ-5-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	
Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-02)	- rozdíl mezi mluvenou a psanou formou jazyka (viz tematické okruhy) - vztah mezi grafickou a mluvenou podobou slov (viz tematické okruhy)	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-1-03)	- poslech jednoduchých autentických textů (viz tematické okruhy)	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. (CJ-5-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (CJ-5-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	- správný přízvuk a intonace - správný slovosled anglické věty - základní gramatické struktury a typy vět - základní rozkazy - člen určitý a neurčitý - tvary slovesa „be“, „have“, „have got“ - množné číslo podstatných jmen - předložky - WH otázky	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy

osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. (CJ-5-2-03)	- přídavná jména - příslovce - řadové číslovky - přítomný čas prostý - časové příslovce - přivlastňování - předložky místa - osobní a přivlastňovací zájmena - přítomný čas průběhový	- komunikace OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - multikulturalita - kulturní diference - lidské vztahy
<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. (CJ-5-3-01)	- četba jednoduchých textů (viz tematické okruhy)	MKV - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. (CJ-5-3-02)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova	
<u>Psaní</u> Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. (CJ-5-4-01)	- psaní krátkých textů - pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov, základy interpunkce (viz tematické okruhy)	
Vyplní osobní údaje do formuláře. (CJ-5-4-02)	- vyplnění formuláře	

5.1.2.2 Anglický jazyk – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	3	4	3	4	14
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu anglický jazyk:

- směřuje k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- vede k rozvoji pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- učí pochopení významu znalosti cizích jazyků pro formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- vede k pochopení cizího jazyka jako nedílného nástroje celoživotního vzdělávání
- směřuje k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a jejich aktivnímu využití v komunikaci, ke schopnosti číst s porozuměním texty přiměřené úrovni, k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, k vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- umožňuje vyhledávání dlouhodobé mezinárodní spolupráce a účasti na různých projektech

Mezipředmětové souvislosti:

- biologie: zvířata, člověk a zdraví, vitamíny, minerály, životní prostředí, přírodní katastrofy, biologické hodiny, hmyz
- český jazyk: seznámení s literárními autory
- dějepis: starověk, středověk, historické materiály a nástroje, vynálezy, obchod
- fyzika, matematika: míry a váhy
- hudební výchova: lidová slovesnost, autoři a interpreti populární hudby, melodie, rytmus
- informatika: komunikace prostřednictvím internetového prostředí, digitální výukové materiály
- výchova k občanství: přátelství, problémy dospívajících, druhy médií a jejich vliv, otázka rasismu a xenofobie
- výtvarná výchova: popis obrazu
- zeměpis: anglicky mluvící země a města, sluneční soustava, časová pásma, vulkanická činnost, tektonika, fosilní paliva

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

- žáci vyhledávají, zpracovávají, ukládají a sdílejí získané informace
- pracují s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: můj život, zvířata, dopravní prostředky, měsíce, čas, svátky a festivaly, jídlo a pití, počasí, televizní programy	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - s vizuální oporou v učebnici. (CJ-9-1-01)	- porozumění informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - s vizuální oporou v učebnici	MKV - lidské vztahy - multikulturalita
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - obsahuje známou slovní zásobu na úrovni odpovídajícího ročníku. (CJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonace	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
<u>Mluvení</u> Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (CJ-9-2-01) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. (CJ-9-2-02)	Konverzace - důležité životní události a činnosti - běžné životní situace - plány na blízkou budoucnost - rodina, kamarádi, škola, volný čas, roční období...	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života – na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)	- vyprávění jednoduchého příběhu či události - popis osoby, místa a vybraného běžně používaného předmětu - na úrovni odpovídající ročníku - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	

	Rozvíjení a používání gramatických jevů - slovesa: be, can, have got, - přítomné časy: present simple, present continuous - minulý čas: past simple - vazba going to - řadové číslovky - přídavná jména - příslovce	
<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (CJ-9-3-01)	- vyhledávání požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům - vyhledávání požadované informace v textu - na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem	
<u>Psaní</u> Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	MDV - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Reaguje na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)	- reakce na jednoduché písemné sdělení	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (CJ-9-4-01)	- vyplnění základních osobních údajů ve formuláři (členská kartička)	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: můj život, budoucnost, přírodní katastrofy, místa ve městě, zajímavé osobnosti, problémy a jejich řešení	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (CJ-9-1-01)	- porozumění informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (CJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonace	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
<u>Mluvení</u> Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (CJ-9-2-01) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. (CJ-9-2-02)	Konverzace - minulý a budoucí víkend - životní plány a zkušenosti - pohyb ve městě - osobní problémy a jejich řešení - rodina, život, víkend - životní plány a zkušenosti	MKV - kulturní diference - etnický původ - multikulturalita - princip sociálního smíru a solidarity
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)	- vyprávění jednoduchého příběhu či události - popis osoby, obrázku - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti Rozvíjení a používání gramatických jevů - slovesa: be, frázová slovesa	

	- přítomné časy: present simple, present continuous - minulé časy: past simple, past continuous, present perfect - budoucí časy: going to, will	
<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (CJ-9-3-01)	- vyhledávání požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům - vyhledávání požadované informace v textu - na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem	
<u>Psaní</u> Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - na úrovni odpovídající ročníku	MDV - tvorba mediálního sdělení
Reaguje na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)	- reakce na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: život v minulosti, materiály a oblečení, osud v životě slavných i méně známých osobností, lidské tělo a zdraví, životní prostředí, lidské vztahy	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (CJ-9-1-01)	- porozumění informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (CJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonace	MKV - lidské vztahy
<u>Mluvení</u> Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (CJ-9-2-01) Mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech. (CJ-9-2-02)	Konverzace - situace v minulosti a přítomnosti - nakupování oblečení - zdravý životní styl - osobní problémy a jejich řešení - rodina a život, kamarádi a škola, problémy a jejich řešení	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-2-03)	- vyprávění jednoduchého příběhu či události - popis osoby, obrázku - na úrovni odpovídající ročníku - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti	

	Rozvíjení používání gramatických jevů - slovesa: modální a frázová - budoucí časy: going to, will - minulý čas: past simple, past continuous, present perfect, used to - příčestí a gerundium - rod trpný - vedlejší věty podmínkové	
<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (CJ-9-3-01)	- vyhledávání požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (CJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům - vyhledávání požadované informace v textu - na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem	
<u>Psaní</u> Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - na úrovni odpovídající ročníku	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)	- reakce na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku - rozvíjení dostačující slovní zásoby k písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: sport a vybavení, popis a charakteristika osoby, osobní plánovací kalendář, nebezpečí a varování, média, cestování a peníze, významná místa ve městě	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. (CJ-9-1-01)	- porozumění informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	EGS - objevujeme Evropu a svět
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. (CJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozvíjení schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk a intonace	MKV - kulturní diference - multikulturalita
<u>Mluvení</u> Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. (CJ-9-2-01) Mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech. (CJ-9-2-02)	Konverzace - vlastní problémy a jejich řešení - plány do budoucna - sjednávání schůzek - řešení nebezpečných situací - nakupování jízdenek - rodina a život, kamarádi a škola, problémy a jejich řešení	VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního. (CJ-9-2-03)	- vyprávění jednoduchého příběhu či události - popis osoby, obrázku	

	- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti Rozvíjení používání gramatických jevů - slovesa: stavová, modální a frázová - minulý čas: past simple, past continuous, present perfect - budoucí čas: will/ going to/ present continuous - vyjádření budoucnosti - podmiňovací způsob a vedlejší věty podmínkové gerundium - rod trpný - nepřímá řeč	
<u>Čtení s porozuměním</u> Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. (CJ-9-3-01)	- vyhledávání požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. (CJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům - vyhledávání požadované informace v textu - práce se slovníkem	
<u>Psaní</u> Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. (CJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Reaguje na jednoduché písemné sdělení - na úrovni odpovídající ročníku. (CJ-9-4-03)	- reakce na jednoduché písemné sdělení	
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. (CJ-9-4-01)	- vyplní základní osobní údaje ve formuláři	

5.1.3 Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu další cizí jazyk:

- rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance
- učí pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formuje vzájemné porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- směřuje k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- podporuje rozvoj komunikačních kompetencí
- vede k získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v cizích jazycích
- učí jednoduchému ústnímu i písemnému sdělení na úrovni osvojených znalostí
- směřuje k vyhledávání nejdůležitějších informací o jinak mluvících zemích a poznávání kultury země dané jazykové oblasti
- vede k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk a literatura: porovnávání gramatických jevů, seznámení s literárními autory
- zeměpis: vyhledávání jinak mluvících zemí a měst na mapě
- informatika: komunikace prostřednictvím elektronické pošty, využití digitálních technologií k tvorbě výukových materiálů, výroba vlastních elektronických materiálů
- hudební výchova: seznámení s lidovou slovesností, autory a interprety populární hudby

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení, projevují ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánují si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechají se odradit případným nezdarem a vytrvale hledají konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují, účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňují kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívají k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládají a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- žáci chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žáci používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívají znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- digitálně zpracovávají získané informace a vytváří digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- uvědomují si existenci autorského zákona a jsou vedeni k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- používají a pracují s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka
- pracují s klávesnicí pro další cizí jazyky

5.1.3.1 Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: pozdravy, kontaktní údaje, čísla do 2000, škola, učebny, rozvrh hodin, volný čas, hudba, hudební nástroje, kalendářní rok (dny v týdnu, čas), realie zemí německé jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	Zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, abeceda - hláska h a přehlásky - písmena odlišná od češtiny - slovní přízvuk - větná melodie a větný přízvuk - výslovnost v a f, -ich a -ach hláska - přízvuk cizích slov	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	EV - vztah člověka k prostředí OSV Sociální rozvoj

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetické znaky (pasivně) Rozvíjení a používání gramatických jevů - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - typy vět (W - otázky, otázky zjišťovací, slovosled, nepřímý slovosled) - rod podstatných jmen, člen určitý v 1. p. - časování pravidelných sloves a vybraných silných sloves - časování slovesa sein, mögen, haben - přivlastňovací zájmena, přivlastňovací-s - zápor nein, nicht - časové údaje a předložky v nich - číslovky do 2000 a základní matematické úkony - nevyjádřený podmět man - spojka aber	- kooperace a kompetice - mezilidské vztahy - komunikace MDV - práce v realizačním týmu
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	VDO - občanská společnost a škola EGS - jsme Evropané

tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)		- objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	MKV - multikulturalita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: jídlo, jídelníček, barvy, školní pomůcky, rodina, bydlení, domov, popis osoby, zvířata, příroda, popis domácích mazlíčků, povolání, nákupy, reálie zemí německé jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EV - vztah člověka k prostředí
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis - výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - slabé koncovky -e, -er, -en - výslovnost některých souhlásek - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - slovní přízvuk - větná melodie - důraz na důležitých slovech	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy OSV

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetické znaky (pasivně) Rozvíjení a používání gramatických jevů - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - neurčitý člen, množné číslo - zápor ve větě, podstatná jména v 1. a 4. pádě - předložky - osobní zájmena - časování sloves (způsobová, nepravidelná – vybraná, s odlučitelnou předponou) - osobní zájmena (1. a 4. p.) - předložky se 3. a 4. p. - vykání - časování sloves (vybraných) - přivlastňovací zájmena - tázací zájmena	Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí MDV - práce v realizačním týmu
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	MKV - kulturní diference - multikulturalita

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)		
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá MDV - práce v realizačním týmu - tvorba mediálního sdělení
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: denní program, narozeniny, volnočasové aktivity, prázdniny, počasí, kalendářní rok, roční období, měsíce, hodiny, svátky, plán a popis cesty, dopravní prostředky, cestování, obec, lidské tělo, zdraví, oblékání, realie zemí německé jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	Zvuková a grafická podoba jazyka - správná výslovnost a pravopis - slovní přízvuk - větná melodie - větný přízvuk - přízvuk, správná výslovnost - přízvuk ve složených slovech - přízvučné a nepřizvučné slabiky - samohláska před dvojitou souhláskou	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - fonetické znaky (pasivně) Rozvíjení a používání gramatických jevů - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - časování sloves (způsobová, nepravidelná – vybraná, s odlučitelnou předponou) - préteritum sein a haben - řadové číslovky - tázací zájmena - ukazovací zájmena - osobní zájmena - předložky se 3. a 4. p. - tázací zájmena - slovosled věty oznamovací a tázací	MDV - práce v realizačním týmu
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	MKV - multikulturalita

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)		
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	MDV - práce v realizačním týmu - tvorba mediálního sdělení
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

5.1.3.2 Ruský jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: seznámení, rodina, domov, bydlení, škola, kalendářní rok (roční období, dny v týdnu, čas), barvy, čísla, realie zemí ruské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy MKV - etnický původ
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - základní výslovnostní návyky - abeceda - slovní přízvuk - větná melodie a větný přízvuk	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	MDV - práce v realizačním týmu MKV - lidské vztahy

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Rozvíjení a používání gramatických jevů: - 1. pád podstatných jmen v oslovení - oficiální a neoficiální oslovení - číslovky 1-1000 v 1. pádě - podstatná jména po číslovkách - časování pravidelných sloves - osobní zájmena v 1. a 3. pádě - přivlastňovací zájmena v 1. pádě j. a mn. čísla - věty typu: Папа – врач. Он врач. У тебя есть брат? У меня нет брата.	EGS - objevujeme Evropu a svět
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	MKV - multikulturalita - kulturní diference EV - vztah člověka k prostředí

<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	VDO - občan, občanská společnost a stát EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět
Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	MKV - kulturní diference - multikulturalita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ročník 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: orientace ve městě, cestování, obec, místo, kde se nacházím, povolání, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (roční období, měsíce, svátky), zvířata, seznámení, inzerát, reálie zemí ruské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - komunikace
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - správná výslovnost a pravopis - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - slovní přízvuk	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	MDV - práce v realizačním týmu MKV

Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Rozvíjení a používání gramatických jevů - časování slovesa хотеть - 1. a 2. časování sloves typů жить, читать, говорить, учить - 7. p. j. č. vybraných podstatných jmen, 4. pád osobních zájmen předložky se 3. a 4. pádem - skloňování osobních zájmen - slovesa se změnou kmenové souhlásky - slovesní vazby интересоваться чем, увлекаться чем - slovosled - počítání do 100, základní matematické úkony	- multikulturalita EGS - Evropa a svět nás zajímá
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	VDO - občanská společnost a škola EV - základní podmínky života EGS - objevujeme Evropu a svět

vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)		
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	MDV - vnímání autora mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	MKV - kulturní diference - multikulturalita
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

Ročník 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: škola, rozvrh hodin, volný čas, denní a týdenní program, lidské tělo, zdraví a nemoci, jídlo, oblekání, nákupy, obec, doprava, kalendářní rok (roční období, příroda, počasí, svátky), země a kontinenty, e-mail, realie zemí ruské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - správná výslovnost a pravopis - slovní přízvuk - větná melodie a větný přízvuk	
<u>Mluvení</u>	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata	VDO

Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02) Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Základní výslovnostní návyky Rozvíjení a používání gramatických jevů - časování sloves купить, ехать, помочь, спросить, взять- řadové číslovky v 1. a 6. pádě- vyjadřování data- minulý čas- předložkové vazby odlišné od češtiny: по, после- 1. a 2. pád množného čísla podstatných jmen typů магазин, портфель, школа- počítání do tisíce- pohyblivé – o, - e u podstatných jmen- 4. pád množného čísla neživotných a životných podstatných jmen- skloňování zájmen кто, что- skloňování podstatných jmen typů место, удаление v j. č.	- občanská společnost a škola EGS - jsme Evropané
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku- práce se slovníkem- vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	MKV - kulturní difference- multikulturalita- lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí

Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)		
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS - objevujeme Evropu a svět
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žaka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	MKV - princip sociálního smíru a solidarity
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

5.1.3.3 Španělský jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: rodina, škola, kalendářní rok (roční období, dny v týdnu, čas), barvy, čísla, reálie zemí španělské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní diference - multikulturalita
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	EV - vztah člověka k prostředí OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy MDV

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Rozvíjení a používání gramatických jevů - rod podstatných jmen, člen určitý a neurčitý - časování pravidelných sloves - nepravidelná slovesa se změnou kmenové samohlásky - časování sloves tener, ser, hacer - časování zvratných sloves - vyjádření záporu - přivlastňovací zájmena - časové údaje a předložky v nich	- práce v realizačním týmu
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí

Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: lidské tělo, rodina, charakteristika osob, volný čas, sporty, zvířata, realie zemí španělské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní diference - multikulturalita
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	EV - vztah člověka k prostředí OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy MDV - práce v realizačním týmu

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Rozvíjení a používání gramatických jevů - časování slovesa estar - předložky místní, časové - el pretérito perfecto - los adjetivos - užití ser/estar - estar + gerundio pro vyjádření přítomného	
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	

Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
	Tematické okruhy: domov, obec, místo, kde se nacházím, volný čas, denní a týdenní program, jídlo, oblékání, nákupy, země a kontinenty, realie zemí španělské jazykové oblasti	
<u>Poslech s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-01)	- reakce na jednoduché pokyny při práci ve třídě	EGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference - multikulturalita
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-02)	- porozumění obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-1-03)	- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
<u>Mluvení</u> Zapojí se do jednoduchých rozhovorů – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-01) Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-02)	Konverzace - rodina, škola, volný čas a další osvojovaná témata Základní výslovnostní návyky	EV - vztah člověka k prostředí OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice - komunikace - mezilidské vztahy MDV

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-2-03)	Rozvíjení a používání gramatických jevů - další slovesa se změnou kmenové samohlásky - ir + infinitiv pro vyjádření plánů v budoucnosti - el pretérito indefinido – minulý čas jednoduchý - počítání do milionu, číslovky řadové - předložky místní - tázací zájmena - rozkazovací způsob kladný - užití estar/haber	- práce v realizačním týmu
<u>Čtení s porozuměním</u> Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-01) Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-02) Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-3-03)	- čtení a porozumění krátkým a jednoduchým textům – na úrovni odpovídající ročníku - práce se slovníkem - vyhledávání požadované informace v textu – na úrovni odpovídající ročníku	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<u>Psaní</u> Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-01)	- vyplnění jednoduchého formuláře	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí

Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-02)	- psaní jednoduchých krátkých textů týkajících se žáka samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení – na úrovni odpovídající ročníku. (DCJ-9-4-03)	- kreativní jednoduché psaní v elektronické komunikaci	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

5.2.1.1 Matematika – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	5	5	5	5	5	0	0	0	0	25
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu matematika:

- vede k osvojení aritmetických operací ve třech složkách (dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění)
- seznamuje s číselnými údaji a s pojmem proměnná
- vede k rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- učí určovat a znázorňovat geometrický útvary a vidět je v reálných situacích, zkoumat tvary a prostor
- směřuje k uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Mezipředmětové souvislosti:

- prvouka: orientace v čase, jednotky délky, objemu
- přírodověda: člověk a zdraví, vesmír a Země
- výtvarná výchova: stříhání geometrických tvarů, měření materiálu, modelování těles
- tělesná výchova: odhad vzdálenosti a času, měření
- informatika: rozlišení geometrických tvarů, čtení jednoduchého grafu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjejí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- podílejí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- pracují s výukovými programy na PC
- učí se samostatně ověřovat výsledky práce

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- vyjadřují vlastní náměty, názory a zkušenosti
- učí se pojmenovávat cíle své činnosti
- plánují úkoly a postupy, samostatně dochází k řešením, objevům a závěrům
- pracují s odbornou literaturou
- učí se pracovat s chybou

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- při plnění úkolů volí různé postupy
- jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky
- učí se výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- prezentují svoje výsledky práce před ostatními

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učí se pracovat v týmu a vzájemně spolupracovat
- všem žákům je umožněno zažít úspěch
- učí se argumentaci
- jsou hodnoceni způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

- žáci se učí hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa
- na základě jasných kritérií mohou hodnotit svoji činnost nebo výsledky

Kompetence pracovní

- žáci si vytváří zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

- správným způsobem využívají vybavení, techniku a pomůcky
- interpretují různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů

Kompetence digitální

- žáci získávají, vyhledávají a sdílí data a informace
- využívají digitální technologie za účelem usnadnění práce a zjednodušení pracovních postupů
- seznamují se s novými technologiemi a riziky jejich využívání
- čtou a sestavují jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářejí diagramy

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a početní operace</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - v oboru do 20. (M-3-1-01)	Přirozená čísla 1 až 20 – numerace - posloupnost přirozených čísel	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - psychohygienu
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- zápis a čtení čísel v desítkové soustavě - porovnávání čísel	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - v oboru do 20. (M-3-1-03)	- číselná osa	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - v oboru do 20. (M-3-1-04)	- sčítání a odčítání v oboru do 20, rozklad čísel	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	- jednoduché slovní úlohy	MKV - lidské vztahy
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci.	- pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za - základní útvary v rovině a prostoru (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, koule, válec)	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a početní operace</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – v oboru do 100. (M-3-1-01)	Přirozená čísla v oboru do 100 - posloupnost přirozených čísel	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- zápis a čtení čísel v desítkové soustavě - porovnávání čísel	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - v oboru do 100. (M-3-1-03)	- číselná osa	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - v oboru do 100. (M-3-1-04)	- sčítání a odčítání v oboru do 100 - rozklad čísla - násobení a dělení v oboru do 100	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	- jednoduché slovní úlohy	MKV - lidské vztahy
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	- slovní úlohy	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. (M-3-2-01)	- jednotky času	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. (M-3-2-02)	- práce s modely mincí a bankovek - jednotky délky, hmotnosti, objemu	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	- tabulky	

(M-3-2-03)		
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	- základní útvary v rovině (bod, přímka, úsečka) - základní útvary v prostoru (krychle, kvádr, kužel, válec, koule)	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. (M-3-3-03)	- rýsování úsečky, přímky	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. (M-3-3-02)	- jednotky délky, měření úseček	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a početní operace</u> Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. (M-3-1-01)	Přirozená čísla v oboru do 1000 - posloupnost přirozených čísel	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. (M-3-1-02)	- zápis a čtení čísla v desítkové soustavě - rozklad čísla v desítkové soustavě	
Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. (M-3-1-03)	- číselná osa	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. (M-3-1-04)	- pamětné a písemné sčítání a odčítání - pamětné násobení a dělení - dělení se zbytkem - zaokrouhlování čísel na stovky a desítky	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	- řešení, zapisování a vytváření slovních úloh	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. (M-3-2-01) Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. (M-3-2-02)	- jednotky času a jejich převody	EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. (M-3-2-03)	- tabulky - přímá úměrnost	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. (M-3-3-01)	- základní útvary v rovině (bod, přímka, úsečka, polopřímka, kruh, kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník) - základní útvary v prostoru	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. (M-3-3-02)	- převody jednotek délky - porovnávání úseček	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. (M-3-3-03)	- osově souměrné a nesouměrné útvary - čtvercová síť	

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. (M-5-1-01)	Principy asociativnosti a komutativnosti - vlastnosti početních operací s čísly - sčítání a násobení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – v oboru do 100 000. (M-5-1-02)	Přirozená čísla - znázornění čísla v desítkové soustavě - sčítání a odčítání čísel do 100 000 - písemné násobení dvojčiferným a trojčiferným číslem - dělení jednociferným číslem - dělení se zbytkem - písemné algoritmy početních operací - počítání se závorkami	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel – v oboru do 100 000. (M-5-1-03)	- zaokrouhlování na 1000, 100, 10 - kontroly výpočtů	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel do 100 000.	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. (M-3-1-05)	- řešení, zapisování a vytváření slovních úloh	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. (M-5-1-05)	Zlomky - zápis zlomků- čísel, jmenovatel, zlomková čára - názorně vyznačí část celku	

<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Vyhledává, sbírá a třídí data. (M-5-2-01) Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. (M-5-2-02)	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - získávání údajů z tabulek - slovní úlohy	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. (M-5-3-01)	- přímka, úsečka - jednoduché geometrické konstrukce - obdélník, čtverec, trojúhelník, kružnice	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. (M-5-3-02)	- obvod rovinného obrazce, mnohoúhelníku, grafický součet, rozdíl úsečky - jednotky délky a jejich převody	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice. (M-5-2-03)	- vzájemná poloha dvou přímek	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. (M-5-3-05)	- osově souměrné útvary	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. (M-5-4-01)	- slovní úlohy s netradičními postupy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. (M-5-1-01)	Principy asociativnosti a komutativnosti - vlastnosti početních operací s čísly - pamětné i písemné sčítání a násobení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. (M-5-1-02)	Obor přirozených čísel - sčítání a odčítání čísel do 1 000 000 - písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem - písemné algoritmy početních operací - písemné dělení dvojciferným číslem	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. (M-5-1-03)	- zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly výpočtů	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. (M-5-1-04)	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi - počítání se závorkami - seznámení s velkými čísly v oboru kladných přirozených čísel	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. (M-5-1-05)	Obor desetinných čísel - desetinné číslo, desetinný zlomek	
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. (M-5-1-06)	- porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	

Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty. (M-5-1-07)	- znázornění desetinného čísla na číselné ose - zápis desetinného čísla	
Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose. (M-5-1-08)	- znázornění na číselné ose - kladná a záporná část; užití - teploměr	
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Vyhledává, sbírá a třídí data. (M-5-2-01) Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. (M-5-2-02)	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - římské číslice - závislosti a jejich vlastnosti	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
<u>Geometrie v rovině a prostoru</u> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. (M-5-3-01)	- přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára, čtverec, obdélník - úhlopříčky, střed úsečky, osa úsečky, souřadnice bodů, trojúhelník, kruh,	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. (M-5-3-02)	- grafický součet a rozdíl úsečky - obvod mnohoúhelníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice. (M-5-2-03)	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu. (M-5-3-04)	- jednotky délky, základní jednotky obsahu a převody - obvod a obsah obrazce	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. (M-5-3-05)	- osově souměrné útvary	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>		

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. (M-5-4-01)	- slovní úlohy s netradičními postupy- prostorová představivost- magické čtverce- číselné řady	

5.2.1.2 Matematika – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	5	4	4	5	18
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu matematika:

- je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích
- vede k osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení
- podporuje logické a kritické usuzování
- využívá digitální technologie jako nástroj pro zpracování a vyhodnocení dat a nástroj pro ulehčení řešení algoritmických úloh

Mezipředmětové souvislosti:

- fyzika: převody jednotek, lineární rovnice, soustavy rovnic
- zeměpis: měřítko plánu a mapy, výpočty
- chemie: řešení rovnic, převody jednotek
- informatika: zpracování tabulek, grafů a diagramů
- dějepis: časová osa

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí si zásobu matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- žáci provádí rozbor problémů a plán řešení, odhadování výsledků
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

- žáci zdůvodňují matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- věcně argumentují
- jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- formulují své volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci zdokonalují svůj grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

- žáci využívají digitálních technologií k efektivnímu řešení matematického problému
- za pomoci digitálních technologií vyhodnocují data, prezentují a interpretují výsledky

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a proměnná</u> Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, kontroluje výsledky početních operací. (M-9-1-02) Řeší úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace.	Rozšíření učiva 1. - 5. ročníku - přirozená čísla a početní operace s nimi - čtení a zápis čísla v desítné soustavě - zobrazení na číselné ose	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Provádí početní operace s desetinnými čísly. Užívá různé způsoby kvantitativní vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem). (M-9-1-04)	Desítná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - porovnávání desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - převody jednotek	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. (M-9-1-03)	Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. (M-9-3-01) Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. (M-9-3-02)	Geometrické útvary v rovině - základní pravidla rýsování - bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - osa úsečky - čtverec, obdélník, trojúhelník	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. (M-9-3-03)	Úhel a jeho velikost - úhel, osa úhlu, přenesení úhlu - velikost úhlu – stupeň, minuta, úhломěr - rozdělení úhlů podle velikosti	

	- vrcholové a vedlejší úhly - početní operace s úhly	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar. (M-9-3-08)	Osová souměrnost, trojúhelník - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné obrazce - druhy trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - kružnice opsaná, vepsaná	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů – čtverec, obdélník. (M-9-3-04) Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti – krychle, kvádr. (M-9-3-09) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – krychle, kvádr. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles – krychle, kvádr. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině – krychle, kvádr. (M-9-3-12)	Obsah čtverce, obdélníku Povrch, objem krychle a kvádrů - jednotky obsahu - obsah čtverce, obdélníku - kvádr, krychle – síť těles - povrch krychle, kvádrů - jednotky objemu - objem krychle, kvádrů	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Číslo a proměnná Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-01) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-09)	Celá čísla, racionální čísla - zápis a zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota čísla - uspořádání čísel - početní operace	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. (M-9-1-01) Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem). (M-9-1-04) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím zlomků. (M-9-1-07)	Zlomky - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly, zobrazení na číselné ose - rozšiřování a krácení - početní operace se zlomky - složený zlomek, smíšené číslo	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. (M-9-1-05) Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem). (M-9-1-04)	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr převrácený, postupný - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko plánu, mapy - přímá, nepřímá úměrnost - trojčlenka	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (procentem). (M-9-1-04) Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). (M-9-1-06)	Procenta - procento, základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. (M-9-2-03) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. (M-9-2-05) Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. (M-9-2-01)	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - přímá, nepřímá úměrnost - trojčlenka Procenta	
<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar. (M-9-3-08) Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků. (M-9-3-07) Načrtne a sestrojí rovinné útvary - trojúhelníky. (M-9-3-06)	Shodnost, středová souměrnost - středová souměrnost - útvar středově souměrný - shodnost geometrických útvarů - shodnost trojúhelníků - věty o shodnosti trojúhelníků - konstrukce trojúhelníků	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů - čtyřúhelníky. (M-9-3-04)	Čtyřúhelníky - rovnoběžník a jeho vlastnosti - rozdělení rovnoběžníků - obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník – vlastnosti, obvod, obsah	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a proměnná</u> Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. (M-9-1-01) Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. (M-9-1-02)	Druhá mocnina a odmocnina - čtení a zápis, odhad - určování pomocí tabulek a kalkulátoru - užití ve slovních úlohách	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
	Mocniny s přirozeným mocnitelem - zápis - operace - zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. (M-9-1-07)	Výrazy - hodnota číselného výrazu - výrazy s proměnnou - mnohočleny - úpravy výrazů	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
	Lineární rovnice - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Načrtne a sestrojí rovinné útvary - čtyřúhelníky. (M-9-3-06)	Čtyřúhelníky - konstrukce rovnoběžníku - konstrukce lichoběžníku	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - hranoly. (M-9-3-09)	Hranoly - hranoly – pojem, povrch, objem	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Načrtne a sestrojí síť základních těles - hranoly. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - hranoly. (M-9-3-12) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - hranoly. (M-9-3-10) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. (M-9-3-13)		
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku. (M-9-3-01)	Pythagorova věta - odvození vzorce - výpočty délek stran pravoúhlého trojúhelníka - užití v úlohách z praxe	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Načrtne a sestrojí rovinné útvary – kruh, kružnice. (M-9-3-06) Odhaduje a vypočítává obsah a obvod u základních rovinných útvarů – kruh, kružnice. (M-9-3-04)	Kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice a obvod kruhu - obsah kruhu - slovní úlohy	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. (M-9-3-05) Načrtne a sestrojí rovinné útvary. (M-9-3-06)	Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - válec. (M-9-3-09) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - válec. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles - válec. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - válec. (M-9-3-12) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. (M-9-3-13)	Válec - síť - objem a povrch - slovní úlohy	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Číslo a proměnná</u> Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. (M-9-1-08)	Lineární rovnice - slovní úlohy	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. (M-9-1-07)	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - složený lomený výraz	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. (M-9-1-08)	Rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustavy lineárních rovnic - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti. (M-9-2-03) Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. (M-9-2-04) Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. (M-9-2-05)	Funkce - pravouhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) - nepřímá úměrnost - goniometrické funkce	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. (M-9-2-01) Porovnává soubory dat. (M-9-2-02)	Základy statistiky a finanční matematiky - závislosti a data - schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr - jednoduché úrokování	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	Tělesa - rotační kužel - jehlan	OSV Osobnostní rozvoj

(M-9-3-09) Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. (M-9-3-10) Načrtne a sestrojí síť základních těles. (M-9-3-11) Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. (M-9-3-12) Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. (M-9-3-13)	- koule - povrch a objem těles - slovní úlohy z praxe	- rozvoj schopností poznávání
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. (M-9-3-07)	Podobnost - poměr podobnosti - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Užívá logickou úlohu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací. (M-9-4-01) Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. (M-9-4-02)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a logické řady - logické a netradiční geometrické úlohy - číselné a obrázkové analogie	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

5.3.1.1 Informatika – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu informatika:

- osvojuje uživatelskou práci na osobním počítači
- seznamuje žáka se základním programovým vybavením počítače
- vede žáky k práci s informacemi, k jejich ověření a rychlému vyhledání
- seznamuje žáka s HW počítače, možností připojení periférií
- podporuje žáka k využívání internetu nejen jako pomůcky pro zábavu, ale i k vzdělávání
- učí práci s daty, jejich třídění a uchovávání v počítači
- zabývá se objektovým programováním a kódováním

Mezipředmětové souvislosti:

- všechny předměty: rozvoj digitální gramotnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k porozumění informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáním a praktickým využitím
- učí se využívat výpočetní techniku
- jsou vedeni ke kritickému myšlení

Kompetence k řešení problémů

- žáci porovnávají informace a poznatky z většího množství informačních zdrojů a tím dosahují větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- jsou jim zadávány úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, které sami promýšlejí

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují při řešení problémů, respektují názory jiných
- jsou vedeni ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- respektují práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW a znají možná rizika při jejich porušení

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny při používání výpočetní techniky

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení a aplikace
- žáci získávají, vyhledávají, upravují, kriticky posuzují a sdílí data
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci
- žáci při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky
- žáci jsou seznamováni s dodržováním ergonomických pravidel při práci na digitálních zařízeních

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu. (I-5-4-01) Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. (I-5-4-02)	Digitální technologie Ovládání digitálního zařízení - digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku Práce ve sdíleném prostředí - využití digitálních technologií v různých oborech - práce se soubory - propojení technologií, internet - úložiště, sdílení dat, cloud	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MDV - tvorba mediálního sdělení OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi. (I-5-4-03)	- technické problémy a přístupy k jejich řešení - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele	
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. (I-5-1-02) Vyčte informace z daného modelu. (I-5-1-03)	Data, informace a modelování Úvod do kódování a šifrování dat a informací - piktogramy, emodži - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. (I-5-1-01) Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná či nečíselná data. (I-5-3-02)	Informační systémy Úvod do práce s daty - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce	
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy. (I-5-3-01)	- systém, struktura, prvky, vztahy	
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů. (I-5-2-01) Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení. (I-5-2-02) V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy. (I-5-2-03) Ověří správnost navrhovaného postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu. (I-5-2-04)	Algoritmizace a programování Základy programování – příkazy, opakující se vzory - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur Základy programování – vlastní bloky, náhoda - kreslení čar - pevný počet opakování - ladění, hledání chyb - vlastní bloky a jejich vytváření - změna vlastností postavy pomocí příkazu - náhodné hodnoty - čtení programů - programovací projekt Základy programování – postavy a události - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení - stavba mediálních sdělení OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

	- čtení programů - programovací projekt	
Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji. (I-5-1-02) Vyčte informace z daného modelu. (I-5-1-03)	Data, informace a modelování Úvod do modelování pomocí grafů a schémat - schémata, obrázkové modely - model	

5.3.1.2 Informatika – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu informatika:

- umožňuje žákům používat základní digitální prostředky
- učí žáky na základní úrovni zpracovat text, obrázky, vyhledávat a zpracovávat informace (kritické čtení)
- vede žáky k dodržování základních bezpečnostních pravidel při práci na počítači a internetu
- učí žáky chránit data včetně osobních před jejich zneužíváním
- vede žáky k sestavení jednoduchého programu a ověření správnosti postupu
- seznamuje žáky s výběrem vhodného algoritmu pro řešení problému
- umožňuje žákům poznávat informační systémy kolem sebe, vnímat role uživatelů a jejich práva
- učí žáky rozpoznávat jednoduché závady a chybové stavy počítače
- zabývá se objektovým programováním a kódováním

Mezipředmětové souvislosti:

- všechny předměty: rozvoj digitální gramotnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k porozumění informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáním a praktickým využitím
- jsou vedeni k samostatnému pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a k vyvození závěrů pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci porovnávají informace a poznatky z většího množství informačních zdrojů a tím dosahují větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- jsou jim zadávány úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, které sami promýšlejí
- jsou vedeni k praktickému ověření správnosti řešení problémů a aplikaci osvědčených postupů při řešení jiných problémových úloh
- jsou vedeni ke kritickému myšlení a zodpovědnosti za svá rozhodnutí, stejně jako k hodnocení svých výsledků

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků a k jejich tvořivému využívání
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují při řešení problémů, respektují názory jiných
- jsou vedeni ke spolupráci v skupině, spolupodílení na vytváření pravidel práce v týmu a vzájemné pomoci, k dodržování pravidel v diskuzi

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k zaujetí odpovědného etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- respektují práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW a znají možná rizika při jejich porušení

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny při používání výpočetní techniky

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení a aplikace
- získávají, vyhledávají, upravují, kriticky posuzují, spravují a sdílí data
- využívají digitální technologie pro usnadnění a zkvalitnění práce
- při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky
- jsou seznamováni s dodržováním ergonomických pravidel při práci na digitálních zařízeních, jsou vedeni k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Data, informace, modelování</u> Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu. (I-9-1-02)	Kódování a přenos dat - přenos informací, standardizované kódy - znakové sady - přenos dat, symetrická šifra - identifikace barev, barevný model - vektorová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet - binární kód, logické A a NEBO	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
<u>Digitální technologie</u> Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. (I-9-4-02) Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. (I-9-4-03) Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače (I-9-4-04) Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. (I-9-4-05)	Počítače - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek - aplikace - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu - přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Řešení technických problémů - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
<u>Informační systémy</u> Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat. (I-9-1-01)	Návrh a tvorba evidence dat - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce - řešení problémů s daty	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MDV - kritické čtení a

Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu. (I-9-3-04)		vnímání mediálních sdělení
<u>Informační systémy</u> Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů. (I-9-3-01)	- školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Data, informace, modelování</u> Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní. (I-9-1-03) Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji. (I-9-1-04)	Modelování - data v grafu a tabulce - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost - myšlenková mapa - vývojový diagram	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita MDV - tvorba mediálního sdělení
<u>Algoritmizace a programování</u> Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. (I-9-2-01) Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. (I-9-2-03) V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. (I-9-2-05) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. (I-9-2-06)	Programování - vytvoření programu - nástroje programovacího prostředí Kontrola - ověření algoritmu, programu - nalezení chyby	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Informační systémy</u> Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat. (I-9-3-03) Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat. (I-9-3-02)	Hromadné zpracování dat - relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<u>Algoritmizace a programování</u> Rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. (I-9-2-02) Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. (I-9-2-01) Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. (I-9-2-03) V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné.	Programování robotické stavebnice - sestavení a oživení robota - sestavení programu - používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) - používání senzorů - čtení programu	MDV - tvorba mediálního sdělení OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

(I-9-2-05) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. (I-9-2-06)		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Digitální technologie</u> Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. (I-9-4-01) Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos. (I-9-4-02) Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky. (I-9-4-03)	Hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Počítačové sítě - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy internetu, datacentra, cloud - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače (I-9-4-04) Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení. (I-9-4-05)	Bezpečnost - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

<u>Algoritmizace a programování</u> Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. (I-9-2-02) Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. (I-9-2-03) V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné (I-9-2-05) Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. (I-9-2-06)	Tvorba digitálního obsahu - tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); - potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu - autorství a licence programu - etika programátora	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Výstupy vzdělávací oblasti jsou naplňovány v předmětu: prvouka, přírodověda, vlastivěda.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	2	2	3	0	0	0	0	0	0	7
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu prvouka jsou realizovány výstupy z oblasti Člověk a svět práce, a to pěstitelské práce a příprava pokrmů.

Vzdělávání v předmětu prvouka:

- směřuje k pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- vede k poznávání sebe i nejbližšího okolí, utváří se prvotní ucelený obraz světa
- seznamuje žáka s místně i časově vzdálenějšími osobami
- podporuje vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- směřuje ke všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorování a jejich ochrany (včetně situací ohrožení)
- vede žáka k porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- směřuje k porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- vede k učení vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk: rozvoj slovní zásoby
- matematika: slovní úlohy, orientace v čase, měření veličin (délka, objem, hmotnost)
- výtvarná výchova: pozorování, ztvárnění přírody různými výtvarnými technikami
- tělesná výchova: péče o své zdraví, znalosti o stavbě těla

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci objevují a poznávají vše, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- orientují se ve světě informací
- orientují se v problematice peněz a cen
- časově a místně propojují historické, zeměpisné a kulturní informace
- řeší a třídí informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- jsou motivováni pro celoživotní učení
- poznávají podstatu zdraví a příčiny jeho ohrožení, vznik nemocí, úrazů a jejich předcházení

Kompetence k řešení problémů

- žáci poznávají preventivní chování a jeho upevňování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, a to včetně chování při mimořádných událostech
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- samostatně objevují, tvoří různá řešení a závěry
- učí se pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různé informační zdroje
- nacvičují vhodné reakce na nečekané situace

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech
- samostatně a sebevědomě vystupují a jednají, efektivně a bezkonfliktně komunikují
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- prezentují své myšlenky a názory, správně si kladou otázky, vzájemně si naslouchají a zdůvodňují závěry, vzájemně si pomáhají
- bezpečně komunikují prostřednictvím elektronických médií

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- respektují názory druhých
- přispívají k diskusi
- učí se prosazovat své názory

Kompetence občanské

- žáci si utvářejí ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- poznatky aktivně uplatňují při ochraně přírody
- respektují pravidla
- poznávají a chápou rozdíly mezi lidmi, učí se kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a k poznávání a chápání společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- používají různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- žáci si uvědomují zdravé používání online technologií, zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení
- využívají jednoduché digitální technologie při pozorování a pokusech

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Místo, kde žijeme</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. (ČJS-3-1-01)	Domov Škola - pravidla chování ve školním řádu	VDO - občanská společnost a škola
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). (ČJS-3-1-02)	Místní krajina	
<u>Lidé kolem nás</u> Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. (ČJS-3-2-01)	Rodina - role členů rodiny - příbuzenské mezigenerační vztahy - chování lidí	MKV - lidské vztahy OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. (ČJS-3-2-02)	Povolání	
<u>Lidé a čas</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. (ČJS-3-3-01) Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. (ČJS-3-3-02) Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. (ČJS-3-3-03)	Orientace v čase - kalendář, režim dne, roční období - průběh lidského života	

<u>Rozmanitost přírody</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. (ČJS-3-4-01)	Vesmír a Země - roční období, den a noc	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. (ČJS-3-4-02)	- domácí a volně žijící zvířata - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy	EV - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. (ČJS-3-5-01)	Lidské tělo Péče o zdraví - správná výživa - první pomoc - prevence nemocí a úrazů	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. (ČJS-3-5-02)	- bezpečné chování v silničním provozu	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné;	- bezpečné chování v rizikovém prostředí	

ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. (ČJS-3-5-03)		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. (ČJS-3-5-04)	- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Místo, kde žijeme</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. (ČJS-3-1-01)	Vlast - domov - krajina - plán obce	VDO - občanská společnost a škola
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě). (ČJS-3-1-02)	- význačné orientační body, historická a památná místa v obci	
<u>Lidé kolem nás</u> Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. (ČJS-3-2-01)	Rodina - vztahy mezi členy rodiny a jejich role - pravidla rodinného života - práva a povinnosti jejích členů	MKV - lidské vztahy - kulturní difference
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. (ČJS-3-2-02)	Povolání	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
<u>Lidé a čas</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. (ČJS-3-3-01)	Orientace v čase - den, týden, měsíc, rok, - minulost, přítomnost a budoucnost	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. (ČJS-3-3-02)	- kultura a historie naší obce, města	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. (ČJS-3-3-03)	- státní svátky a významné dny	

<u>Rozmanitost přírody</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. (ČJS-3-4-01)	Příroda - roční období - počasí	MKV - kulturní difference EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. (ČJS-3-4-02)	- živá a neživá příroda - význam vody, vzduchu, ohně a půdy - podmínky života na Zemi	
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. (ČJS-3-5-01)	Člověk - péče o zdraví - životospráva - první pomoc	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. (ČJS-3-5-02)	- bezpečné chování	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. (ČJS-3-5-03)	- přivolání pomoci - čísla tísňového volání	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí

Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. (ČJS-3-5-04)	- chování při mimořádných událostech	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Místo, kde žijeme</u> Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. (ČJS-3-1-01)	Domov - škola - minulost a současnost města - naše vlast, státní symboly	VDO - občan, občanská společnost a stát
Začlení své město do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). (ČJS-3-1-02)	- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - místní krajina - životní prostředí	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
<u>Lidé kolem nás</u> Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. (ČJS-3-2-01)	Rodina - mezilidské vztahy - pravidla slušného chování - etické zásady	MKV - lidské vztahy - kulturní difference
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. (ČJS-3-2-02)	Povolání	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
<u>Lidé a čas</u> Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. (ČJS-3-3-01)	Orientace v čase - časový řád a orientace v čase - hodiny	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. (ČJS-3-3-02)	- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	- život a funkce rodiny - mezilidské vztahy - zvyky;	

(ČJS-3-3-03)		
<u>Rozmanitost přírody</u> Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. (ČJS-3-4-01)	Příroda - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi Vesmír a Země - sluneční soustava	MKV - lidské vztahy - multikulturalita
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. (ČJS-3-4-02)	- neživá příroda (voda, vzduch, půda, nerosty a horniny) - živá příroda (rostliny, živočichové, houby)	EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. (ČJS-3-5-01)	Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy - péče o zdraví, zdravý životní styl - nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před nemocemi přenosnými krví (HIV, AIDS) - hygiena	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. (ČJS-3-5-02)	- osobní bezpečí – silniční provoz, chodec, řidič, cyklista - první pomoc	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. (ČJS-3-5-03)	- čísla tísňového volání, způsob volání	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - rozvoj schopností poznávání

		- seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. (ČJS-3-5-04)	- situace hromadného ohrožení	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy
<u>Pěstitecké práce</u> Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. (ČSP-3-3-01) Pečuje o nenáročné rostliny. (ČSP-3-3-02)	Pozorování přírody - péče o rostliny	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Příprava pokrmů</u> Připraví tabuli pro jednoduché stolování. (ČSP-3-4-01) Chová se vhodně při stolování. (ČSP-3-4-02)	Základy stolování	

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu přírodověda jsou realizovány výstupy z oblasti Člověk a svět práce, a to pěstivelské práce a příprava pokrmů.

Vzdělávání v předmětu přírodověda:

- směřuje k pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- vede k poznávání sebe i nejbližšího okolí, utváří se prvotní ucelený obraz světa
- seznamuje žáka s místně i časově vzdálenějšími osobami
- podporuje vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- směřuje ke všimání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorování a jejich ochrany (včetně situací ohrožení)
- vede žáky k porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- směřuje k porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- vede k učení vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- seznamuje žáky se stavbou živých organismů, včetně lidského těla
- seznamuje žáky s neživými přírodními

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk: rozvoj slovní zásoby
- matematika: řešení slovních úloh, orientace v čase, měření veličin (délka, objem, hmotnost)
- výtvarná výchova: pozorování, ztvárnění přírody různými výtvarnými technikami
- tělesná výchova: péče o své zdraví, znalosti o stavbě těla
- informatika: rozpoznávání a řešení nebezpečných nebo nepříjemných situací, do kterých se v souvislosti s používáním digitálních technologií mohou žáci dostat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Kompetence digitální

- žáci vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržují pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- umí rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- dodržují zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznají nebezpečí v digitálním prostředí a vybírají informace, které o sobě může zveřejnit
- využívají při pozorování digitální zdroje

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Rozmanitost přírody</u> Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. (ČJS-5-4-01)	Podmínky života na Zemi Příroda – živá, neživá	EV - vztah člověka k prostředí
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. (ČJS-5-4-03)	Rovnováha v přírodě - význam - základní společenstva u nás - vzájemné vztahy mezi organismy	EV - ekosystémy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. (ČJS-5-4-04)	Rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů	EV - základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. (ČJS-5-4-05)	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů	EV - vztah člověka k prostředí
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. (ČJS-5-4-06)	Pokus - pozorování - postup práce - výstupy a závěry	
<u>Pěstitelské práce</u> Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. (ČSP-5-3-01) Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. (ČSP-5-3-02)	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pozorování přírody	EV - vztah člověka k prostředí

Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. (ČSP-5-3-03) Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-5-3-04)		

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Rozmanitost přírody</u> Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. (ČJS-5-4-01)	Nerosty a horniny	EV - vztah člověka k prostředí
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. (ČJS-5-4-02)	Vesmír a Země - sluneční soustava - den a noc - roční období	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. (ČJS-5-4-03)	Životní podmínky - rozmanité podmínky života na Zemi - podnebí a počasí	EV - ekosystémy - základní podmínky života
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. (ČJS-5-4-05)	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - ekologické katastrofy	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Člověk a jeho zdraví</u> Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života. (ČJS-5-5-01)	Lidské tělo - stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka	EV - vztah člověka k prostředí
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. (ČJS-5-5-02)	Vývoj člověka - základy lidské reprodukce	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. (ČJS-5-5-03)	Péče o zdraví - režim dne	

Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. (ČJS-5-5-04)	Osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v silničním provozu	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepečení
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. (ČJS-5-5-05)	Návykové látky, závislosti a zdraví	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. (ČJS-5-5-06)	Péče o zdraví - prevence nemocí a úrazů - zdravý životní styl	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. (ČJS-5-5-07)	Péče o zdraví - první pomoc při drobných poraněních	
<u>Příprava pokrmů</u> Orientuje se v základním vybavení kuchyně. (ČSP-5-4-01) Připraví samostatně jednoduchý pokrm. (ČSP-5-4-02) Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. (ČSP-5-4-03) Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni. (ČSP-5-4-04)	Příprava pokrmů - pravidla správného stolování - pravidla tabule - výběr, nákup a skladování potravin	

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu vlastivěda:

- směřuje k chápání organizace života v obci, ve společnosti
- vede k praktickému poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- rozvíjí vztah k zemi, národnímu cítění
- upevňuje základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- vede k uvědomování si významu a podstaty tolerance na základě respektu, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamuje se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřuje k výchově budoucího občana demokratického státu
- učí orientování se v dějích, čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaží se o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk a literatura: četba z čítanky k daným tématům
- přírodověda: průmysl, těžba nerostných surovin, podnebné pásy
- informatika: práce s informacemi z digitálních zdrojů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci čtou z mapy
- samostatně vyhledávají další zdroje informací
- hledají souvislosti mezi historickými, zeměpisnými a kulturními informacemi

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají předešlé zkušenosti a poznatky
- v hodině mohou pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi
- ověřují si správnost svých výsledků

Kompetence komunikativní

- žáci aktivně komunikují při skupinové práci a hledají řešení úkolu
- dokážou prezentovat svou práci a ověřit si i své výsledky
- vyslechnou argumenty jiných osob, umí klást otázky

Kompetence sociální a personální

- žáci rozlišují vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- ve skupině pomáhají slabším členům při řešení zadaného úkolu

Kompetence občanské

- žáci pojmenují některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevují toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- žákům je umožněno, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- jsou vedeni k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- žáci svědomitě plní zadanou práci a hodnotí výsledky své práce
- naplánují si své úkoly a postupy
- při zadané práci mohou spolupracovat, doplňovat své náměty

Kompetence digitální

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Místo, kde žijeme</u> Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. (ČJS-5-1-01)	Obec, město, místní krajina - orientace v místě a prostoru - základní informace o ČR - náš kraj, kraj Praha	EV - vztah člověka k prostředí
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. (ČJS-5-1-02)	Orientace v krajině - práce s kompasem a mapou - určování světových stran v přírodě, orientační body - zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě	
Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. (ČJS-5-1-03)	Mapy obecně zeměpisné a tematické - čtení z map - měřítko a vysvětlivky map, obsah, grafika	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. (ČJS-5-1-04)	Okolní krajina (místní oblast, region) - povrch, vodstvo, počasí a podnebí, půda a zemědělství, nerostné suroviny, průmysl, působení lidí na krajinu a životní prostředí	
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. (ČJS-5-1-05)	Cestujeme po naší vlasti - předávání osobních zkušeností z cest po naší vlasti	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. (ČJS-5-1-06)	ČR - demokratický stát - národ - řízení státu - zákony - státní symboly	VDO - občanská společnost a škola - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě

<u>Lidé kolem nás</u> Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). (ČJS-5-2-01)	Rodina - rodinné vztahy Soužití lidí - pravidla chování	MKV - lidské vztahy - etnický původ
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. (ČJS-5-2-02)	Chování lidí - pravidla dialogu, komunikace - práce ve skupině	OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - poznávání lidí
Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	Peníze - peníze a jejich používání	VDO - občan, občanská společnost a stát OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Lidé a čas</u> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. (ČJS-5-3-01)	Orientace v čase a časový řád - čas, časová osa, dějiny jako časový sled událostí	
Využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. (ČJS-5-3-02)	- vlastní prezentace získaných poznatků - kulturní a přírodní památky ČR	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík. (ČJS-5-3-03)	České dějiny od pravěku do začátku novověku Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Regionální památky	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Místo, kde žijeme</u> Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. (ČJS-5-1-01)	Obec, město, místní krajina - orientace v místě a prostoru	EV - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. (ČJS-5-1-04)	ČR - kraje ČR - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	VDO - občan, občanská společnost a stát MKV - kulturní diference
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. (ČJS-5-1-03)	Evropa a svět - kontinenty - sousední státy ČR - orientace v mapě Evropy, evropské státy, EU - Evropa, náš světadíl	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. (ČJS-5-1-05)	Cestování - předávání osobních zkušeností z cest po vlasti nebo po jiných evropských státech	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace
<u>Lidé kolem nás</u> Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). (ČJS-5-2-01)	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy OSV Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou. (ČJS-5-2-02)	Právo a spravedlnost - lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. (ČJS-5-2-03)	Vlastnictví - základní formy vlastnictví - příjmy a výdaje domácností - hotovostní a bezhotovostní forma peněz - peníze a jejich používání	
<u>Lidé a čas</u> Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. (ČJS-5-3-01)	Orientace v čase a časový řád - čas - časová osa, dějiny jako časový sled událostí	
Využívá, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. (ČJS-5-3-02)	- významné kulturní instituce ČR - prezentace vyhledaných poznatků z dějin	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. (ČJS-5-3-03)	České dějiny od novověku po současnost Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života - bydlení - předměty denní potřeby - státní svátky a významné dny	

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu dějepis:

- směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí
- poskytuje žákům obraz hlavních vývojových linií
- seznamuje s orientací v historickém čase
- vede žáka k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- umožňuje pochopení kulturní rozmanitosti světa
- napomáhá utváření pozitivního hodnotového systému
- vede žáka k chápání hodnot demokracie a uvědomování si potřeby kolektivní obrany
- podporuje v žákovi potřebu klást si otázky o příčinách a průběhu rozličných dějinných událostí a nacházet mezi nimi souvislosti
- podporuje vytvářet otevřené a kritické myšlení
- seznamuje žáka s kulturním dědictvím lidstva
- vede žáky k využívání digitální technologie způsobem, který podporuje aktivní činnost žáků při práci s historickými zdroji a prameny, s dějepisnými portály a dostupnými online dějepisnými kanály a pořady
- podporuje žáky k vlastnímu vyhledávání, sdílení, analýze a ke kritickému hodnocení historických zdrojů, pramenů a databází

Mezipředmětové souvislosti:

- zeměpis: orientace na mapě, územní rozsah států
- matematika, fyzika, přírodopis, chemie: vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky
- výtvarná výchova: stavební slohy, umělecká díla, významní umělci
- hudební výchova: vývoj hudebních projevů, významní skladatelé
- cizí jazyky: vznik a vývoj písma, významní autoři a jejich tvorba
- výchova k občanství: člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva
- tělesná výchova: odkaz řecké kultury, olympijské hry
- informatika: hudba, film, audiovizuální, výukové programy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci dostávají úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky, k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- do výuky jsou zařazovány rozmanité metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením, je rozvíjeno jejich kritické myšlení a logické uvažování

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni k přesnému a výstižnému vyjadřování, k věcnému argumentování, do výuky je zařazena diskuse
- pracují s různými typy textů
- využívá se skupinové práce

Kompetence sociální a personální

- je vytvářeno příznivé klima ve třídě, je posilována sebedůvěra žáků a pocit zodpovědnosti
- žáci účinně spolupracují ve skupinách

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni se vcítit do situace druhých lidí, chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a normy
- žáci projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- žáci si vzájemně pomáhají, dodržují dohodnutou kvalitu práce

Kompetence digitální

- žáci využívají vhodné digitální technologie při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- žáci komunikují činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- žáci bezpečně a efektivně komunikují se žáky, odpovědně se chovají a jednají v digitálním prostředí

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Člověk v dějinách</u> Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. (D-9-1-01) Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. (D-9-1-03) Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány. (D-9-1-02)	Úvod do studia dějepisu - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách - historický čas a prostor	
<u>Počátky lidské společnosti</u> Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. (D-9-2-01) Objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost. (D-9-2-02)	Pravěk - člověk a lidská společnost v pravěku	OSV Sociální rozvoj - komunikace EV - vztah člověka k prostředí
<u>Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</u> Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. (D-9-3-01) Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. (D-9-3-02)	Starověk - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní diference - etnický původ
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství. (D-9-3-03)	Antické Řecko a Řím - charakteristika, vývoj - kultura Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	VDO - principy demokracie jako formy vlády a

Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie. (D-9-3-04)		způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě - občan, občanská společnost a stát

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Křesťanství a středověká Evropa</u> Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států. (D-9-4-01)	Středověk - nový etnický obraz Evropy - první státní útvary v Evropě, Arabové a Turci	EGS - jsme Evropané EV - vztah člověka k prostředí MKV - multikulturalita - etnický původ
Objasní situaci velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. (D-9-4-02)	Velká Morava a český stát - vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí. (D-9-4-03)	- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury. (D-9-4-04)	- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - románské a gotické umění a vzdělanost	
<u>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</u> Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. (D-9-5-02)	Husitství	
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve. (D-9-5-01)	Humanismus, počátky novověku - renesance, humanismus - reformace	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní diference
Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. (D-9-5-03)	Zámořské objevy	

Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. (D-9-5-04)	Český stát a velmoci v 15. – 17. století	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. (D-9-5-05)	Třicetiletá válka	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</u> Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky. (D-9-5-05)	Důsledky třicetileté války	EV - vztah člověka k prostředí
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek. (D-9-5-06)	Barokní kultura a osvícenství - znaky, představitelé	
<u>Modernizace společnosti</u> Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. (D-9-6-01)	Český stát a velmoci v 18. století	
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě. (D-9-6-02)	Velká francouzská revoluce a napoleonské období - jejich vliv na Evropu a svět Vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost - sociální otázka	VDO - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. (D-9-6-03)	Utváření novodobých národů - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy, občanská práva	EGS - Evropa a svět nás zajímá

Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. (D-9-6-04)	- konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
<u>Moderní doba</u> Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. (D-9-7-01)	První světová válka	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Moderní doba</u> Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. (D-9-7-01)	První světová válka - důsledky válečného konfliktu	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. (D-9-7-02)	Meziválečné období - nové politické uspořádání Evropy - úloha USA ve světě	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. (D-9-7-03) Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. (D-9-7-04)	- politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy	VDO - občanská společnost a škola - principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování
Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. (D-9-7-05)	Vznik a fungování Československé republiky - hospodářství, politika - sociální a národnostní problémy - kultura	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. (D-9-7-01)	Druhá světová válka - průběh války, holokaust - situace v protektorátu - politické, mocenské a ekonomické důsledky války	MDV - interpretace vztahů, mediálních sdělení a reality EV - lidské aktivity a problémy životního

		prostředí
<u>Rozdělený a integrující se svět</u> Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. (D-9-8-01)	Studená válka - rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi - vnitřní situace v zemích západního a východního bloku - vývoj Československa v letech 1945 - 1989	EGS - Evropa a svět nás zajímá
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. (D-9-8-02) Posoudí postavení rozvojových zemí. (D-9-8-03)	Nejnovější dějiny - euroatlantická hospodářská a vojenská spolupráce - vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa. (D-9-8-04)	- problémy současnosti	

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu výchova k občanství jsou realizovány výstupy z oblastí:

Člověk a zdraví, a to ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví

Člověk a svět práce, a to v tematickém okruhu Svět práce

Vzdělání ve vyučovacím předmětu výchova k občanství:

- naznačuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života
- vede k samostatné komunikaci, spolupráci a toleranci, utváření odpovědnosti mladých lidí za vlastní život a životní dráhu
- učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat zodpovědnost za vlastní názory, chování a jednání a jejich důsledky
- rozvíjí orientaci žáků ve světě financí, ve společenském dění
- se zaměřuje na přiměřenou mezilidskou komunikaci, vyjadřování vlastních názorů, respektování práv svých i druhých, společenské chování a jednání s lidmi
- vede k aplikaci znalostí z médií
- posiluje vztah k místu a zemi, kde vyrůstají
- buduje zájem o životní prostředí
- učí být aktivní v ochraně zdraví, života, majetku při běžných rizikových i při mimořádných událostech
- pomáhá orientovat se v sociálních vztazích
- rozvíjí umění diskuse a tolerování jiných názorů, hledání kompromisů
- přibližuje žákům činnost politických institucí a orgánů
- rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti

Mezipředmětové souvislosti:

- dějepis: lidská práva, osudy a postavení obyčejného člověka v soukolí dějin, národní bohatství, kulturní památky, významné osobnosti, dějinné milníky
- český jazyk a literatura: významné osobnosti české kultury, národní tradice, vlastenectví
- zeměpis: globální problémy lidstva, mezinárodní organizace, mezinárodní spolupráce, aktuální světové dění

- přírodopis: vznik a vývoj člověka, ochrana přírody a životního prostředí
- matematika: finanční gramotnost
- informatika: pohyb v kyberprostoru

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánují, organizují a řídí vlastní učení, projevují ochotu věnovat se dalšímu studiu
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují
- objevují paralely s historií při řešení problémů
- svá řešení posuzují z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informační a komunikační prostředky
- chápou potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- využívají získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívají k diskuzi, respektují názory druhých
- věcně argumentují

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, jsou si vědomi svých práv
- a povinností ve škole i mimo školu
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
- poskytnou dle svých možností účinnou pomoc a chovají se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápou základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

- žáci dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají své znalosti v běžné praxi

- orientují se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. (VO-9-3-02) Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02) Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích (v rodině). (VO-9-1-04)	Rodina a rodinný život - funkce rodiny - rodinné vztahy - náhradní rodinná péče - komunikace	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí OSV Sociální rozvoj - komunikace
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě. (VZ-9-1-01) Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. (VZ-9-1-02)	Život ve škole - umění učit se - školní řád - šikana, kyberšikana	VDO - občanská společnost a škola OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se	Obec - obecní samospráva	Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika

podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02)		
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. (VO-9-1-01) Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02)	Vlast - regiony ČR - Praha - významné osobnosti naší historie	VDO - formy participace občanů v politickém životě EV - vztah člověka k prostředí
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. (VO-9-1-05) Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. (VO-9-1-06) Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. (VO-9-1-04)	Lidská práva a práva dětí - Úmluva o právech dítěte - Listina základních práv a svobod	VDO - občan, občanská společnost a stát
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. (VZ-9-1-03) Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje	Zdravý životní styl - zdravý jídelníček - civilizační choroby	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity

z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. (VZ-9-1-04) Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. (VZ-9-1-06)		
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. (VZ-9-1-15)	První pomoc - život zachraňující úkony - běžná ošetření	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí. (VZ-9-1-16)	Osobní bezpečí - krizové situace	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. (VO-9-1-05)	Kultura, náboženství, národní bohatství - kulturní rozdíly - světová náboženství - památky UNESCO v ČR	MKV - kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. (VO-9-4-01) Rozlišuje a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02) Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03) Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. (VO-9-4-04)	Právní základy státu - vznik státu - druhy států - demokracie - volby	VDO - občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozlišuje a porovná různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. (VO-9-3-01) Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů	Majetek, vlastnictví a hospodaření - osobní a rodinný rozpočet - bankovní služby, spoření	

v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti. (VO-9-3-02) Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. (VO-9-3-05)		
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. (VZ-9-1-11) Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování. (VZ-9-1-12)	Období dospívání - zodpovědné sexuální chování	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. (VO-9-2-01) Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. (VO-9-2-02) Kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. (VO-9-2-03) Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. (VO-9-2-04)	Člověk jako osobnost - vývojová stadia osobnosti - psychické procesy a stavy	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebezpoznání a sebezpojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. (VO-9-1-04) Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. (VO-9-1-06) Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (VO-9-1-03)	Člověk v sociálních vztazích - předsudky, rasismus, diskriminace	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - kooperace a kompetice - komunikace

Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii. (VZ-9-1-14)		
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. (VZ-9-1-09) Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. (VZ-9-1-13)	Zdravý způsob života - návykové látky a závislost	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygienu
Uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (VO-9-4-05) Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. (VO-9-4-10)	Právo v každodenním životě - přestupek a trestný čin	VDO - občan, občanská společnost a stát
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03)	Demokracie, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod - dělba státní moci - volby	VDO - občan, občanská společnost a stát

Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02) Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. (VO-9-4-04) Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (VO-9-4-05) Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. (VO-9-1-02)		- formy participace občanů v politickém životě - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. (ČSP-9-8-01) Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. (ČSP-9-8-02) Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. (ČSP-9-8-03) Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. (ČSP-9-8-04)	Člověk a práce - trh práce - volba a profesní orientace	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Rozliší a porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. (VO-9-4-02) Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. (VO-9-4-03)	Občan - státní občanství ČR - orgány a instituce státní správy a samosprávy - význam a formy voleb do zastupitelstev	VDO - občan, občanská společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. (VO-9-4-05) Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství. (VO-9-4-06)	Občan a právo - význam a funkce právního řádu - základní lidská práva - základní práva spotřebitele	VDO - občan, občanská společnost a stát

Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. (VO-9-4-07)		
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. (VO-9-3-01) Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. (VO-9-4-08) Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. (VO-9-4-09) Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. (VO-9-4-10) Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. (VO-9-4-11)	Právní ochrana - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví - orgány právní ochrany občanů - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	VDO - občan, - občanská společnost a stát
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. (VO-9-5-01)	Mezinárodní organizace a integrace - Evropská unie a ČR	EGS - Evropa a svět nás zajímá - jsme Evropané
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH,	Státní hospodářství - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní - rozpočet domácnosti - banky a jejich služby	

popíše vliv inflace na hodnotu peněz. (VO-9-3-06) Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu. (VO-9-3-07) Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. (VO-9-3-03) Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. (VO-9-3-04)		
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na něj svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. (VO-9-5-02) Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. (VO-9-5-03)	Globální svět - významné globální problémy	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. (VO-9-1-03)	Mediální výchova - masová kultura - prostředky komunikace	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních textů - fungování a vliv médií ve společnosti

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Mezipředmětové souvislosti:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, složení atomu
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
- informatika: zpracování údajů, vyhledávání informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace
- používají odbornou terminologii
- samostatně měří, experimentují a porovnávají získané informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulaci, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskusi
- žáci formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- žáci využívají skupinové a inkluzivní vyučování ke spolupráci při řešení problémů
- učí se posilování sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti, ochotě pomoci

Kompetence občanské

- žáci šetrně využívají elektrickou energii, posuzují efektivitu jednotlivých energetických zdrojů, dávají přednost obnovitelným zdrojům ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

- žáci dodržují a upevňují pravidla bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Kompetence digitální

- žáci využívají digitální technologie při měření a zpracování naměřených dat
- žáci využívají digitální technologie při pozorování fyzikálních jevů

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Látky a tělesa</u> Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. (F-9-1-01) Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále a neuspořádaně pohybují a vzájemně na sebe působí. (F-9-1-02) Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. (F-9-1-03) Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. (F-9-1-04)	Měřené veličiny - délka - objem - hmotnost - čas Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou difuze	OSV Sociální rozvoj - komunikace OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Pohyb těles; síly</u> Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. (F-9-2-01) Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. (F-9-2-02) Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednic. (F-9-2-03)	Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační - silou a hmotností tělesa Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Třecí síla - smykové tření - ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

	Výslednice dvou sil stejných a opačných	
<u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidových tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. (F-9-3-01)	Pascalův zákon - hydraulická zařízení Hydrostatický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapalin Archimédův zákon - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Energie</u> Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. (F-9-4-01)	Formy energie - pohybová a polohová energie; - vnitřní energie Přeměny skupenství - tání a tuhnutí, vypařování, a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
<u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidových tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. (F-9-3-01)	Atmosférický tlak - souvislost atmosférického tlaku v atmosféře	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Elektromagnetické a světelné děje</u> Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon o odrazu světla při řešení problémů a úloh. (F-9-6-05)	Vlastnosti světla - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu - stín, zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem v rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)	
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. (F-9-6-01) Změří elektrický proud a napětí. (F-9-6-02) Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností. (F-9-6-03)	Elektrický obvod - zdroje napětí, spotřebič, spínač Elektrické pole - elektrická síla - elektrický náboj - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Energie</u> Zhodnotí výhody a nevýhody využívání energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. (F-9-4-02)	Formy energie - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
<u>Elektromagnetické a světelné děje</u> Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. (F-9-6-04) Rozliší vodič a polovodič na základě analýzy jejich vlastností (F-9-6-03) Rozliší stejnosměrný proud od střídavého. (F-9-6-02)	Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla - stejnosměrný elektromotor - transformátor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji zařízeními	
Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. (F-9-6-06)	Vlastnosti světla - rychlost světla v různých prostředích - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) - rozklad bílého světla hranolem	
<u>Zvukové děje</u> Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. (F-9-5-01)	Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce ozvěna - pohlcování zvuku	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena

Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. (F-9-5-02)		- rozvoj schopností poznávání OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
<u>Vesmír</u> Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. (F-9-7-01)	Sluneční soustava - její hlavní složky - měsíční fáze	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a chápání souvislostí
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- vede k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

Mezipředmětové souvislosti:

- zeměpis: surovinové zdroje chemického průmyslu
- přírodopis: význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, přírodní látky
- fyzika: vlastnosti látek
- matematika: chemické výpočty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- jsou vedeni ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů

- žákům jsou předkládány problémové situace související s učivem chemie
- žáci mají možnost obhajovat svá rozhodnutí
- jsou vedeni k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vyhledávají příklady chemických dějů a jevů z běžné praxe, vysvětlují jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- žáci jsou motivováni k argumentaci
- mají možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence sociální a personální

- žákům jsou zadávány úkoly, při kterých mohou spolupracovat a diskutovat
- práce ve skupinách vede ke spolupráci při řešení problémů

Kompetence občanské

- žáci respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- jsou jim předkládány situace, ve kterých se učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- jsou vedeni k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadávané úkoly jsou takové, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí kladou důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují informace o chemických látkách a dějích s nimi souvisejícími

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u> Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. (CH-9-1-02)	Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) - v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - H - věty, P - věty, varovné značky a jejich význam	EV - vztah člověka k prostředí
Urcí společné a rozdílné vlastnosti látek. (CH-9-1-01)	Vlastnosti látek - barva, skupenství, rozpustnost, zápach, hustota	
<u>Směsi</u> Rozlišuje směsi a chemické látky. (CH-9-2-01) Rozezná různorodé a stejnorodé směsi. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. (CH-9-2-02) Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. (CH-9-2-03)	Směsi - různorodé, stejnorodé směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - oddělování složek směsí	
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu. (CH-9-2-04)	Voda, vzduch - destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody - složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	VDO - občan, občanská společnost a stát EV - ekosystémy EV - základní podmínky života
<u>Částicové složení látek a chemické prvky</u>	Složení látek	EV

Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech. (CH-9-3-01) Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti. (CH-9-3-02)	- molekula, atom, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, protonové číslo - prvek, sloučenina - periodická tabulka prvků - chemická vazba - ionty Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků	- lidské aktivity a problémy životního prostředí
Seznámí se s výpočtem molární hmotnosti.	Chemické výpočty - látkové množství - molární hmotnost	
<u>Chemické reakce</u> Rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání. (CH-9-4-01)	Chemická reakce - výchozí látky, produkty, chemické rovnice, zákon zachování hmotnosti	
<u>Anorganické sloučeniny</u> Osvojí si princip názvosloví jednoduchých chemických sloučenin. Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. (CH-9-5-01) Zvládá první pomoc při polížení kyselinou nebo hydroxidem.	Chemické sloučeniny - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u> Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. (CH-9-1-02)	Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) - v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - H - věty, P - věty, varovné značky a jejich význam	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Anorganické sloučeniny</u> Orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. (CH-9-5-02)	Kyselost a zásaditost látek - pH - neutralizace	
Osvojí si princip názvosloví solí. Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. (CH-9-5-01)	Soli - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Ví, jak předcházet korozi. Prakticky provede elektrolýzu.	Redoxní reakce - redoxní reakce - výroba železa - elektrolýza - koroze kovů	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<u>Organické sloučeniny</u> Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. (CH-9-6-01) Osvojí si způsob jejich názvosloví.	Uhlovodíky - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných uhlovodíků - zdroje uhlovodíků (ropa, uhlí, zemní plyn) - paliva	EV - základní podmínky života
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. (CH-9-6-02)	Paliva	

Zná praktické využití některých plastů.	Makromolekulární látky - plasty	EV - vztah člověka k prostředí
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. (CH-9-6-03) Osvojí si jejich názvosloví. Seznámí se s nebezpečnými vlivy rozpouštědel, barviv, ředidel, alkoholu na lidský organismus.	Deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných derivátů uhlovodíků - jejich vliv na lidský organismus	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů. (CH-9-6-04)	Přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<u>Chemické reakce</u> Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu. (CH-9-4-02)	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - hoření - vliv teploty, plošného obsahu povrchu výchozích látek, koncentrace	VDO - občan, občanská společnost a stát
<u>Chemie a společnost</u> Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. (CH- 9-7-01) Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. (CH-9-7-02) Orientuje se v přípravě a využívání různých organických látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. (CH-9-7-03)	Rizika v souvislosti s životním prostředím Hořlaviny Plasty	

5. 6. 3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu přírodopis jsou realizovány výstupy z oblasti:

Člověk a zdraví, a to ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí se vzájemně ovlivňují a jehož součástí je i člověk
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a chápání souvislostí
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích, vede ke snaze přírodu chránit
- směřuje i k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, včetně lidského těla
- seznamuje žáka s neživými přírodninami
- vede žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- prostřednictvím digitálních technologií vede žáka k lepšímu porozumění průběhu přírodních jevů

Mezipředmětové souvislosti:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, prvky a sloučeniny, chemické vlastnosti minerálů a hornin, chemická ochrana ekosystémů
- fyzika: světelná energie a fotosyntéza, zvuk (sluch), světlo (zrak)
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní park
- informatika: využití digitálních technologií k tvorbě učebních materiálů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace, pracují s odbornou literaturou, správně používají odbornou terminologii, samostatně pozorují, experimentují a nalézají souvislosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci sami navrhnou řešení, vyvozují závěry a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- žáci vzájemně komunikují a respektují názory druhých a řídí se pravidly diskuze
- formulují své myšlenky, prezentují samostatné práce
- mají možnost svoji práci vzájemně hodnotit a na hodnocení reagovat, vysvětlovat, učit se přijímat kritiku

Kompetence sociální a personální

- při hledání řešení ve skupinové práci spolupracují a věcně argumentují

Kompetence občanské

- žáci dodržují pravidla slušného chování
- chápou nutnost ochrany životního prostředí, ochrany vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla a chrání své zdraví při práci s mikroskopickými preparáty a s živými i neživými přírodninami

Kompetence digitální

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují informace o pozorovaných a zkoumaných živých či neživých přírodninách
- vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie za účelem získávání, uchování, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí kladou důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Obecná biologie a genetika</u> Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. (P-9-1-01)	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - názory na vznik života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. (P-9-1-04)	Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	
<u>Biologie hub</u> Rozpozná naše nejvýznamnější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. (P-9-2-01)	Houby bez plodnic - základní charakteristika - pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam - zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky - výskyt a význam	EV - základní podmínky života
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. (P-9-3-01)	Anatomie a morfologie rostlin - rostlinná buňka, pletiva, orgány - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list květ, semeno, plod)	
<u>Biologie rostlin</u> Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí atlasů. (P-9-3-03)	Systém rostlin - poznávání a zařazování vybraných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) - jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	EV - základní podmínky života EV - ekosystémy EV - vztah člověka k prostředí

	Význam rostlin a jejich ochrana	
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. (P-9-3-02) Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. (P-9-1-02)	Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	
<u>Praktické poznávání přírody</u> Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) - založení herbáře - zjednodušené určovací klíče a atlasy - seznámení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Biologie živočichů</u> Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. (P-9-4-01)	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. (P-9-4-02)	Vývoj, vývin a systém živočichů - vybraní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	EV - základní podmínky života EV - vztah člověka k prostředí
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. (P-9-4-03) Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. (P-9-4-04)	Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - chov domestikovaných zvířat - živočišná společenstva Projevy chování živočichů	EV - ekosystémy
<u>Praktické poznávání přírody</u> Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem) - zjednodušené určovací klíče a atlasy - seznámení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Biologie člověka</u> Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. (P-9-5-01)	Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, rozmnožovací a řídicí) - vyšší nervová činnost	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. (P-9-5-02) Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří. (P-9-5-03) Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. (P-9-1-02) Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě. (P-9-1-03)	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka	MKV - etnický původ
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. (P-9-5-04) Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc. (VZ-9-1-08) Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci	Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - epidemie - výživa a zdraví	EV - vztah člověka k prostředí

svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. (VZ-9-1-07)		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Neživá příroda</u>	Země - vznik a stavba Země Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny - vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
Rozpozná podle charakteristiky vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. (P-9-6-01)	Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti - kvalitativní třídění - praktický význam a využití vybraných zástupců - určování jejich vzorků	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody. (P-9-6-02)	Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky Půdy - složení, vlastnosti a význam půdy	
Uvede význam vlivu počasí a podnebí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi. (P-9-6-03)	Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV - základní podmínky života
<u>Základy ekologie</u>	Organismy a prostředí	EV - ekosystémy EV

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. (P-9-7-01) Na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. (P-9-7-02) Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. (P-9-7-03) Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. (P-9-7-04)	- vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	- lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
<u>Praktické poznávání přírody</u> Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu zeměpis:

- je zaměřeno na osvojení geografických jevů, objektů, pojmů
- je zaměřeno na orientaci v geografickém prostředí
- umožňuje získávat dovednost pracovat s geografickými informacemi
- rozvíjí zájem o poznání jednotlivých regionů světa
- vede k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- vede k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Mezipředmětové souvislosti:

- chemie: znečištění ovzduší, vody
- fyzika: sluneční soustava, vesmír
- přírodopis: rozšíření živých organismů, biotopy, CHKO, národní parky
- matematika: měřítko map, práce s grafy a diagramy
- dějepis: historie států, kultura národů
- informatika: zpracování aktuálních informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují poznatky do celků, hledají souvislosti
- posuzují poznatky, porovnávají je, formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení
- vyhledávají, třídí a porovnávají informace
- užívají odbornou terminologii
- využívají vlastní zkušenosti a poznatky z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- vyjadřují se souvisle v písemném a ústním projevu
- učí se naslouchat druhým
- vhodně reagují na sdělení druhých
- dbají na pravidla vzájemné komunikace
- učí se interpretovat a prezentovat texty, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu informace, diskutovat o možnostech řešení
- kriticky myslí a obhajují svá rozhodnutí
- vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- diskutují na dané téma
- žáci se učí práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, pomáhají si, učí se vzájemnému naslouchání
- žáci jsou vedeni k pocitu zodpovědnosti za své jednání, k ochotě pomoci, k hodnocení svých výsledků, k dodržování dohodnuté kvality, postupu a k odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- respektují názor druhých
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivní práci
- seznamují se s pravidly bezpečného chování v terénu
- vyhledávají a využívají různé zdroje informací

Kompetence digitální

- žáci účelně využívají vhodné digitální technologie při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

- jsou seznámeni s různými možnostmi, jak komunikovat s digitalizovanými geografickými reáliemi
- bezpečně a efektivně komunikují a jednají odpovědně v digitálním světě

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u> Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. (Z-9-1-01) Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. (Z-9-1-02)	Plány a mapy - měřítko mapy Zeměpisná poloha - poledníky, rovnoběžky - zeměpisná síť a souřadnice Čas na Zemi - světový čas - časová pásma - datová hranice Glóbus - oceány a kontinenty - měřítko glóbusu	OSV Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce v realizačním týmu
<u>Přírodní obraz Země</u> Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů. (Z-9-2-01)	Tvar a pohyby planety Země - poloha a povrch Země - pohyby Měsíce a jeho fáze - střídání dne a noci - střídání ročních období	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. (Z-9-2-02) Porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. (Z-9-2-03)	Krajinná sféra Země a její složky - litosféra - hydrosféra - atmosféra - biosféra	EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí
<u>Společenské a hospodářské prostředí</u>	Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické,	MKV - kulturní difference

Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace. (Z-9-4-01) Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. (Z-9-4-02)	demografické a kulturní charakteristiky	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Regiony světa</u> Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. (Z-9-3-01)	Zeměpis světadílů - kontinenty a oceány	MKV - multikulturalita
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. (Z-9-3-02) Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. (Z-9-3-03)	Afrika - fyzickogeografická sféra - vybrané regiony Amerika - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - vybrané regiony Asie - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - vybrané státy Austrálie a Oceánie - fyzickogeografická sféra - zvláštnosti regionu Antarktida - oblast ledu	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV - etnický původ OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u> Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. (Z-9-1-01) Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. (Z-9-1-02)	Komunikační geografický a kartografický jazyk	OSV Sociální rozvoj - komunikace

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Regiony světa</u> Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. (Z-9-3-02) Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. (Z-9-3-03)	Evropa - fyzickogeografická sféra - socioekonomická sféra - vybrané státy	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané MKV - etnický původ OSV Sociální rozvoj - komunikace
<u>Česká republika</u> Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. (Z-9-6-03)	Přírodní poměry ČR zeměpisná poloha, rozloha a členitost Hospodářství ČR	VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států. (Z-9-6-05)	Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě	VDO - občan, občanská společnost a stát
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. (Z-9-6-04)	Regiony ČR - územní jednotky - krajské členění Obyvatelstvo ČR - základní demografické a sídelní poměry	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Osobnostní rozvoj - kreativita

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<u>Společenské a hospodářské prostředí</u> Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. (Z-9-4-05) Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. (Z-9-4-06)	Politická mapa světa - republika, monarchie - demokracie, diktatura	MKV - kulturní diference OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy VDO - občan, občanská společnost a stát - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - formy participace občanů v politickém životě MKV - etnický původ - multikulturalita - lidské vztahy
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. (Z-9-4-03) Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. (Z-9-4-04)	Hospodářství - zemědělství - průmysl - služby	MDV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<u>Životní prostředí</u> Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních	Krajina a životní prostředí - ekosystém	EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy

příkladech specifické znaky a funkce krajiny. (Z-9-5-01) Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). (Z-9-5-02) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. (Z-9-5-03)		životního prostředí - vztah člověka k prostředí MDV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
<u>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</u> Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. (Z-9-7-01) Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. (Z-9-7-02)	Základy topografie a orientace v terénu	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita MDV - práce v realizačním týmu
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. (Z-9-7-03)	Bezpečné chování při mimořádných situacích - živelní pohromy, opatření, chování a jednání v modelových situacích (požární poplach)	
<u>Česká republika</u> Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. (Z-9-6-01) Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu. (Z-9-6-02)	Místní region	OSV Sociální rozvoj - komunikace

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

5.7.1.1 Hudební výchova – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	0	0	0	0	5
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu hudební výchova:

- vede k práci s hlasem, kultivaci pěveckého i mluveného projevu
- rozvíjí rytmizaci, hru na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- vede k vyjádření hudby pohybem, tancem, gesty
- učí aktivně vnímat hudbu
- napomáhá k poznávání žánrů a stylů
- učí poznávat a rozeznávat vybrané hudební nástroje

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk: lidová slovesnost
- vlastivěda: medailonky skladatelů, působiště skladatelů
- tělesná výchova: kreativita, pohybové doprovody
- výtvarná výchova: malované hudební hádanky
- informatika: propojování digitální technologie s hudební činností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- seznamují se s pohledem na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- aktivně si osvojují různé hudební žánry a techniky
- vnímají hudební styly a díla v jejich historickém kontextu
- používají správnou terminologii a symboliku

Kompetence k řešení problému

- žáci jsou vedeni k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat
- volí si vhodné hudební vyjadřovací prostředky
- uplatňují kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- žáci přistupují k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjejí své dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- jsou vedeni ke kritice a sebekritice

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k vzájemnému naslouchání a ohleduplnosti
- mají prostor pro osobité hudební projevy
- pracují v týmech pro vzájemnou inspiraci

Kompetence občanské

- žáci se seznamují s významnými hudebními díly a jejich autory
- motivují se k návštěvě hudebních koncertů
- mají prostor pro rozvoj individuálního zájmu o kulturní dění a spolupráci s obcí

Kompetence pracovní

- žáci si osvojují hudební techniku a nástroje
- podporují svou vzájemnou pozitivní motivaci
- vytváří si podnětné pracovní prostředí

Kompetence digitální

- žáci aktivně a smysluplně využívají elektronické hudební nástroje, hudební aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vyhledávají a sdílí inspirační zdroje, umělecká díla i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase. (HV-3-1-01) Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. (HV-3-1-02)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (HV-3-1-03)	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna)	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. (HV-3-1-04)	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. (HV-3-1-05) Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. (HV-3-1-06)	Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	MKV - etnický původ

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase. (HV-3-1-01) Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. (HV-3-1-02)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu) - grafický záznam vokální hudby	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (HV-3-1-03)	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna)	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. (HV-3-1-04)	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci)	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. (HV-3-1-05) Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. (HV-3-1-06)	Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	MKV - etnický původ

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase. (HV-3-1-01) Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. (HV-3-1-02)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu) - grafický záznam vokální hudby - dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon)	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. (HV-3-1-03)	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna)	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. (HV-3-1-04)	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci)	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. (HV-3-1-05) Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální. (HV-3-1-06)	Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka - interpretace hudby – slovní vyjádření - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	MKV - etnický původ

Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. (HV-5-1-01) Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. (HV-5-1-02)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - 2/4, 3/4 a 4/4 takt - dvojhlas a vícehlas - intonace, vokální improvizace	EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. (HV-5-1-03) Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. (HV5-1-05)	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje - rytmizace, melodizace, hudební improvizace - záznam instrumentální melodie	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. (HV-5-1-07)	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	OSV Sociální rozvoj - komunikace
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. (HV-5-1-04) Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. (HV-5-1-06)	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	MKV - etnický původ

5.7.1.2 Hudební výchova – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu hudební výchova:

- vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytný prostředek komunikace
- chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- opírá se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy
- rozvíjí tvůrčí potenciál, kultivování projevů a potřeb a utváří hierarchii hodnot
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, tolerantní přístup k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- vede k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života směřuje k rozvoji žákovy celkové hudebnosti
- pomocí digitálních technologií rozvíjí vlastní tvořivost a více vzájemně propojuje hudební činnosti

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk a literatura: lidová slovesnost, OD, Semafor, zpívaná poezie
- dějepis: medailonky skladatelů, hudební období
- zeměpis: hudební styly, působiště skladatelů, interpretů
- výtvarná výchova: lidové písně a tanec, kresba na základě poslechu
- tělesná výchova: pohyb, tanec, hra na tělo
- informatika: hudební aplikace, programy, YT, klaviatura, film a audiovizie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají ve správných souvislostech obecně užívanou hudební terminologii
- propojují do souvislostí získané znalosti a dovednosti, využívají je v hudební praxi (hra hudební nástroj, zpěv, tanec)

Kompetence k řešení problémů

- žáci na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící hudby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora, jež je předávána hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí, rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- v hudební praxi ověřují správnost svých rozhodnutí, která dokáží obhájit a aplikovat při řešení obdobných situací

Kompetence komunikativní

- žáci při práci ve skupině dokážou vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- využívají informační a komunikační prostředky typické pro hudební projev v oblasti vokální, instrumentální a hudebně pohybové

Kompetence sociální a personální

- žáci efektivně spolupracují ve skupině při vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činnostech, respektují názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých, dokážou se vcítit do hudebního vnímání ostatních
- chrání a oceňují naše kulturní tradice, projevují pozitivní postoj k hudebním dílům
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k hudebním činnostem
- při samostatné práci v oblasti vokálních, instrumentálních, pohybových i poslechových činností se koncentrují na hudební výkon, dodržují vymezená pravidla
- využívají znalosti a zkušenosti získané ve vzdělávací oblasti Umění a kultura v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- žáci aktivně a smysluplně využívají elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

- zkoušejí zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci vyhledávají a sdílejí inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- vyhledávají i vytvářejí zvukové a hudební podklady k vizuálním projektům apod.
- zaznamenávají vlastní hudební aktivity, zkoušejí tvořit hudební doprovody, „komponují“ hudební miniatury

Ročník: 6. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase. (HV-9-1-02)	Vokální činnosti - pěvecký a mluvný projev - intonace a vokální improvizace - hudební rytmus - orientace v notovém záznamu vokální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reflexe vokálního projevu	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita - psychohygiena - rozvoj schopností poznávání
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění. (HV-9-1-07) Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. (HV-9-1-06)	Poslechové činnosti - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - hudební dílo a jeho autor - interpretace znějící hudby	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání EGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. (HV-9-1-05) Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě. (HV-9-1-04)	Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - orientace v prostoru	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita - rozvoj schopností poznávání
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. (HV-9-1-01) Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. (HV-9-1-03)	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace

5.7.2 Výtvarná výchova

5.7.2.1 Výtvarná výchova – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	2	3	2	3	3	0	0	0	0	13
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu výtvarná výchova jsou realizovány výstupy z oblasti:

Člověk a svět práce, a to v tematickém okruhu Práce s drobným materiálem a Konstrukční činnosti

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- rozvíjí zájem o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- směřuje k rozvíjení tvůrčí činnosti
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a seberealizace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání

Mezipředmětové souvislosti:

- český jazyk: abeceda, nauka o slově, ilustrace k literárnímu textu
- matematika: geometrické tvary a tělesa, jednotky délky
- prvouka: živá a neživá příroda, rodina, lidská činnost a tvořivost, dopravní výchova
- vlastivěda: naše vlast, typy krajiny, minulost – přítomnost – budoucnost, Evropa
- přírodověda: člověk a živá i neživá příroda, vesmír
- hudební výchova: hudební nástroje, inspirace poslechem, ilustrace písň
- informatika: vyhledávání informací, obrázků, postupů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci chápou umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace
- přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti, v nedělitelném vztahu tvůrce a interpreta
- zaujímají osobní účast v uměleckém procesu, uvědomují si jeho význam
- nalézají projevy historických proměn v proměnách vizuálně obrazných prostředků
- užívají různorodé vizuálně obrazné vyjadřovací prostředky včetně nejnovějších technologií

Kompetence k řešení problémů

- žáci si uvědomují nezbytnost kreativního přístupu
- vnímají různorodost výtvarných vyjádření
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do hodnocení prací, umí zdůvodnit svůj názor
- respektují názory jiných
- obohacují svou slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- uvědomují si důležitost kolegiální pomoci
- respektují rozmanitost výtvarného projevu spojeného s osobitostí

Kompetence pracovní

- žáci zvládají úklid třídy, svého pracovního místa, pomůcek
- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- využívají návyky a znalosti v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- vytvářejí si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- žáci se seznámí s možností využití digitálních technologií za účelem usnadnění práce a zjednodušení pracovních postupů
- nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímání dalšími smysly; uplatňovat je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (VV-3-1-01)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy - hra s barvou, barvy teplé a studené, základní a doplňkové - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - malba, kresba, ilustrace, plastika - zhodnocení a sdělení výsledků tvůrčí činnosti i ostatních	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí
V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. (VV-3-1-02)	Tematické práce - kresba, kolorovaná kresba - malba vodovými i temperovými barvami - aplikování technik koláže a frotáže Abstraktní tvorba - zapouštění barev do vlhkého podkladu - využití výtvarných prostředků pro vyjádření emocí, nálad, fantazie - osobní postoj v komunikaci, zdůvodňování výtvarného záměru	VDO - občanská společnost a škola OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - kreativita
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje. (VV-3-1-03)	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, zrakových, čichových, chuťových a pohybových - otisk, tiskátko, různé druhy štětců, malba prsty, frotáž, monotyp - kombinace barev - práce s vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, tuší - pozorování přírodních forem	EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. (VV-3-1-04)	Zobrazování přírodních a umělých forem - zátiší, studie předmětů - práce s měkkým materiálem, dřívkem, modelínou - kompoziční zákonitosti (velikost, proporce, tvary, umístění v ploše i prostoru) - vlastní ilustrace textů - ilustrátoři dětských knih	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (VV-3-1-05)	Dekoratívni řešení plochy - přání k Vánocům, Velikonocům, ke Dni matek - stříhání, lepení, vytrhávaný papír, mozaika, ornament, odkrývané techniky, skládání a trhání papíru - typy písma	MKV - lidské vztahy
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. (ČSP-3-1-01) Pracuje podle slovního návodu a předlohy. (ČSP-3-1-02)	Vlastnosti materiálu - přírodniny - modelovací hmoty - papír, karton a jiné - textil, vlna - plast, alobal, igelit, drát a jiné Pracovní pomůcky a nástroje - nůžky kulaté, špičaté, jehla a nit, provázek, lepidlo, špejle a jiné Lidové zvyky a tradice - vánoční a velikonoční dekorace - práce se šablonou - vytváření s pomocí názoru na webových stránkách - práce v materiálu, asambláž - práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem	EV - vztah člověka k prostředí
<u>Konstrukční činnosti</u> Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. (ČSP-3-2-01)	Stavebnice plošné i prostorové - možnosti práce s různými typy stavebnic - práce s návodem	

Ročník: 4. – 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů. (VV-5-1-01)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, kontrast, textury - jejich jednoduché vztahy - jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - kresba - linie, kompozice v ploše - malba – míchání barev, teplé a studené barvy	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznání - kreativita
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. (VV-5-1-02)	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - objektová tvorba, práce s vlastním tělem - akční tvar malby a kresby - uplatňování vlastního řešení při výtvarném projevu - vyjadřování prožitků, seberealizace - rozvíjení objektivního pohledu na člověka a přírodu - uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení - posuzování vlastností povrchů, pozorování detailu a celku	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí EV - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí EGS - Evropa a svět nás zajímá
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě. (VV-5-1-03)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - interpretace vlastních vzpomínek, prožitků do výtvarné tvorby	OSV Osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí

	- základní grafické techniky (např. tiskátka, tisk z koláže, monotyp atd.) - prostorová tvorba	
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (VV-5-1-06)	Ověřování komunikačních účinků - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjení spolupráce a komunikace se spolužáky - výtvarné zachycení zvyků a tradic	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky. (VV-5-1-04)	Uplatňování subjektivity – typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, volná malba, reklama - netradiční a odpadové materiály, - kombinace technik a materiálů	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. (VV-5-1-05)	Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - rozvíjení komunikace a subjektivního vyjadřování prožitků z uměleckého díla, divadelního představení, filmu, koncertu - koláž, komiks, ilustrace - animace	MDV - vnímání autora mediálních sdělení OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy
<u>Práce s drobným materiálem</u> Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. (ČSP-5-1-01)	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita - rozvoj schopností poznání
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. (ČSP-5-1-02)	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce, využití	

(ČSP-5-1-03)		
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. (ČSP-5-2-02)	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. (ČSP-5-2-01)	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-5-2-03) Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-5-1-04)	Bezpečnost práce, zásady hygieny	OSV Osobnostní rozvoj - kreativita OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy

5.7.2.2 Výtvarná výchova – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova:

- umožňuje žákům poznávat okolní svět i jejich vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně formovat vlastní výtvarné myšlení
- učí žáky rozumět výtvarnému umění a chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást života
- směřuje k rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování vlastní subjektivity
- rozšiřuje možnosti vlastní tvorby o metody a postupy umění nových médií

Mezipředmětové souvislosti:

- hudební výchova: hudební styly a žánry, lidový tanec, lidové písně
- dějepis: historické slohy, umělecká díla a významní umělci
- český jazyk: ilustrace literárního díla
- informatika: hudba, film a audiovizie
- přírodopis: výtvarná inspirace z oblasti flóry, fauny a lidského těla

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokážou zpětně uvědomit problémy spojené s realizací
- využívají vedení k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení problémů
- podílejí se na organizování své vlastní činnosti
- využívají hodnocení své práce k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žáci využívají námět k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu poznají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
- volí vhodné postupy pro svou práci

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokážou žáci vyjádřit svůj názor, vhodnou formou jej obhájit a tolerovat názory druhých
- dodržují etiku komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí pracovat v týmu, spolupracovat, respektovat způsob práce druhého
- buduje si sebedůvěru s cílem dosáhnout optimálního výsledku

Kompetence občanské

- žáci spoluvytvářejí propagační materiály na akce školy, prezentují školu na veřejnosti, vytvářejí si vztah ke škole a obci, kde žijí
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

- žáci používají účinně a bezpečně nástroje, vybavení a materiály, dodržují technologický postup a pravidla při práci
- dbají na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- samostatně pracují a koncentrují se na pracovní výkon
- vytvářejí si vztah k manuální práci
- rozvíjejí manuální zručnost
- užívají správné materiály a nástroje

Kompetence digitální

- žáci užívají různorodé vizuálně obrazné prostředky včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, nalézají neobvyklé postupy a různé varianty řešení
- žáci sdílejí a prezentují tvůrčí záměr, témata a výsledky tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- žáci vyhledávají a sdílejí inspirační zdroje, umělecká díla s respektem k autorství a autorským právům

Ročník: 6. – 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků. (VV-9-1-01)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary a objem, světlo a barva, rozvržení v ploše a prostoru, - vzájemné vztahy, kontrast, rytmus, struktura - kresba - linie, kresebné etudy - teplé a studené barvy, základní a doplňkové barvy - vrstvení a míchání barev - kombinace prvků vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty - základní kompoziční principy - perspektivní zobrazování - včlenění písma do výtvarného objektu - plastické a prostorové objekty z různých materiálů (netradiční, odpadový, kombinace) - základní grafické techniky	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie. (VV-9-1-02)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě - reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - interpretace a ilustrace Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, - akční malba a kresba - výběr, uplatnění a interpretace	MDV - práce v realizačním týmu OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. (VV-9-1-04)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba - fotografie, film, tiskoviny, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě - vyjádření fantazie, prožitků a nálad - lidové tradice a zvyky, zachycení atmosféry významných svátků	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálního sdělení OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy MKV - kulturní diference
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření. (VV-9-1-07)	Typy vizuálně obrazných vyjádření - objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	EGS - objevujeme Evropu a svět

Ročník: 8. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků. (VV-9-1-01)	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary a objem, světlo a barva, rozvržení v ploše a prostoru, - vzájemné vztahy, kontrast, rytmus, struktura - kombinace prvků vizuálně obrazného vyjádření - písmo – komunikativní a estetická funkce Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty - kompoziční principy - vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie - perspektivní zobrazování prostoru - grafické techniky (tisk z výšky, tisk z hloubky)	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. (VV-9-1-06)	Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění - historické, sociální a kulturní souvislosti - práce s uměleckým dílem - novodobé umělecké styly - umělecká díla novověku, současné trendy ve výtvarném umění, architektura	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MDV - práce v realizačním týmu
Zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. (VV-9-1-03)	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu - vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora	MDV - tvorba mediálního sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti

	- prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - fotografie, video, komiks, animace - reklama, koláž, roláž, asambláž - instalace, výzdoba interiéru - galerie u nás i ve světě	EGS - objevujeme Evropu a svět
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření smyslového účinku, subjektivního účinku. (VV-9-1-05)	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) - reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech - zobrazení vlastních fantazijních představ a rozvoj vnímání a vyjadřování skutečnosti - dekorativní řešení plochy - výtvarné zachycení zvyků a tradic	EV - vztah člověka k prostředí OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání MKV - kulturní diference

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Tělesná výchova

5.8.1.1 Tělesná výchova – 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	2	2	2	2	2	0	0	0	0	10
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu tělesná výchova jsou realizovány výstupy ze zdravotní tělesné výchovy.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova:

- seznamuje s významem pohybu pro zdraví, se zdravotně zaměřenými činnostmi
- rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinaci pohybu
- zdůrazňuje nutnost dodržování hygieny při TV a bezpečnosti při pohybových činnostech
- vede k dodržování daných pravidel při pohybových hrách
- seznamuje se základy gymnastiky, rytmických a kondičních forem cvičení pro děti, se základy atletiky
- rozvíjí zájem o turistiku, pobyt v přírodě, se základy plavání, lyžování, bruslení a dalších pohybových činností

Mezipředmětové souvislosti:

- prvouka: části těla, zdravý životní styl
- hudební výchova: rytmika
- informatika: získávání a ukládání dat týkajících se tělesné zdatnosti, různých pohybových výkonů nebo rozvoje pohybových dovedností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojí základní tělocvičné názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nespportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

- žáci spolupracují při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, organizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

- žáci jednají v duchu fair play
- dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

- žáci se podílejí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- učí se kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní

Kompetence pracovní

- žáci uplatňují hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

- žáci se seznamují s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit
- jsou motivováni k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01) Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. (TV-3-1-04)	Sport a zdraví - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Gymnastika - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - cvičení kompenzační a relaxační - rytmická cvičení	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Sportovní a pohybové hry - herní činnosti jednotlivce - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem - základy sportovních her	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)	Atletika - běh na krátké tratě - štafetový běh - nácvik skoku z místa - nácvik hodů	
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	

Řídí se zásadami chování a jednání fair play.	- zásady chování a jednání fair play	MKV - lidské vztahy

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01)	Sport a zdraví - seznámení s významem pohybu - pro zdraví - příprava organismu	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. (ZTV-3-1-01) Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. (ZTV-3-1-02) Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. (TV-3-1-04)	- napínací a protahovací cvičení, zklidnění	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Gymnastika - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - cvičení kompenzační a relaxační - rytmická cvičení - kondiční cvičení	
Poznává základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály.	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03)	Sportovní a pohybové hry - herní činnosti jednotlivce - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem - základy sportovních her - základy vybíjené	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace MKV - lidské vztahy

Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05) Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)		EV - vztah člověka k prostředí
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Atletika - běh na krátké tratě - nácvik vytrvalostního běhu - štafetový běh - nácvik skoku dalekého - hod míčkem	
Řídí se zásadami chování a jednání fair play.	- zásady chování a jednání fair play	MKV - lidské vztahy
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. (TV-5-1-11) Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti. (TV-5-1-12)	Plavecký výcvik - osvojení techniky základních plaveckých stylů	

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. (TV-3-1-01) Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. (TV-3-1-04)	Sport a zdraví - seznámení s významem pohybu pro zdraví - příprava organismu - napínací a protahovací cvičení, zklidnění	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Gymnastika - základní cvičební polohy a postoje - cvičení prostná - cvičení na nářadí - cvičení s náčiním - cvičení kompenzační a relaxační - rytmická cvičení	
Poznává základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály.	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. (TV-3-1-03) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)	Sportovní a pohybové hry - herní činnosti jednotlivce - pravidla zjednodušených her a soutěží - pohybové hry s míčem - základy sportovních her - vybíjená	OSV Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. (TV-3-1-02)	Atletika - běh na krátké tratě - štafetový běh - vytrvalostní běh - skok daleký - hod kriketovým míčkem	

Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. (TV-3-1-05)		
Řídí se zásadami chování a jednání fair play.	- zásady chování a jednání fair play	MKV - lidské vztahy
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. (TV-5-1-11) Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti. (TV-5-1-12)	Plavecký výcvik - osvojení techniky základních plaveckých stylů	

Ročník: 4. – 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. (TV-5-1-01)	Sport a zdraví - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - seberegulace a sebeorganizace
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. (TV5-1-04)	Hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech v hodinách i na sportovních akcích ve škole i mimo školu - první pomoc v podmínkách TV	
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. (TV-5-1-06)	Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. (TV-5-1-10)	Turistika a pobyt v přírodě	EV - vztah člověka k prostředí
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. (TV-5-1-02) Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. (TV-5-1-03) Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. (TV-5-1-08)	Příprava organismu - příprava před a po pohybové činnosti - napínací a protahovací cvičení Základy gymnastiky - průpravná cvičení - cvičení na náradí a s náčiním - rovnovážná a koordinační cvičení Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Pohybové hry	MKV - lidské vztahy OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. (TV-5-1-07) Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. (TV-5-1-09) Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. (TV-5-1-05)	- tradiční a netradiční pohybové hry a aktivity - pohybová tvořivost - využití netradičních náčiní Základy atletiky - průpravná běžecká cvičení - motivovaný vytrvalý běh - rychlý běh - základy štafetového běhu - skok daleký - hod míčkem Základy sportovních her - průpravná cvičení - pohybové hry s herním náčiním - herní činnosti jednotlivce - spolupráce ve hře Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - správné zvedání zátěže - kompenzační a relaxační cvičení	
Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením optimálním počtu opakování. (ZTV-5-1-01)	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	
Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele. (ZTV-5-1-02)	Speciální cvičení	
Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. (ZTV-5-1-03)	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	

5.8.1.2 Tělesná výchova – 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

V předmětu tělesná výchova jsou realizovány výstupy ze zdravotní tělesné výchovy a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova:

- směřuje k pochopení zdraví jako důležité hodnoty v životě člověka
- vede k poznání významu tělesných cvičení pro zdravý a harmonický rozvoj osobnosti
- směřuje k rozvoji fyzických a psychických schopností žáka
- postupuje od spontánních pohybových činností k činnostem řízeným a výběrovým
- učí žáka objevovat vlastní předpoklady k pohybovým činnostem, poznávat účinky tělesných cvičení na fyzickou i psychickou zdatnost, sociální a duševní pohodu
- vytváří nové pohybové dovednosti žáka a dále je rozvíjí
- vede žáka k překonávání překážek
- posiluje kolektivní spolupráci a sounáležitost s ostatními
- zvyšuje volní úsilí žáka
- vede žáka k vytváření pozitivních morálních a etických postojů
- rozvíjí zájem a potřebu člověka provozovat volnočasové pohybové aktivity
- učí žáka využívat získané dovednosti a návyky k ovlivňování zdraví v denním režimu
- vede žáka k odhalování vlastních zdravotních oslabení a vytváří podmínky pro jejich korekci
- nabízí široké spektrum pohybových aktivit s cílem všestranného a harmonického rozvoje osobnosti dítěte

Mezipředmětové souvislosti:

- přírodopis: lidské tělo, první pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci poznávají vlastní pohybové schopnosti a svůj individuální rozvoj
- vnímají aktuální zdravotní stav
- prožívají souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají souvislosti, přenášejí získané zkušenosti do jiných činností
- začleňují zvládnuté prvky do sestav, sportovních kombinací
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech
- odhalují a zvládají problém a hledají tréninkové cesty k jeho eliminaci

Kompetence komunikativní

- žáci používají sportovní terminologii a tělovýchovné názvosloví
- osvojují si a aplikují nonverbální komunikaci a reciproční vztahy
- pořizují záznamy a obrazové materiály ze sportovních činností
- je jim otevírán prostor pro diskusi o způsobu provedení zadaných úkolů, o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

- žáci dodržují pravidla fair play; zvládají handicap, pomáhají slabším
- prezentují a podporují myšlenky olympijského hnutí
- rozvíjejí spolupráci ve skupině, uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozdělují a přijímají úkoly v rámci herních a sociálních rolí

Kompetence občanské

- žáci se orientují na zdravý životní styl, podporují aktivní a bezpečné sportování
- objasní nutnost dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- seznamují se se škodlivostí požívání steroidních anabolik, drog a jiných škodlivin
- poskytnou první pomoc při úrazech lehčího charakteru, zajistí odbornou pomoc

Kompetence pracovní

- manipulují s dostupným sportovním nářadím a náčiním
- vyhledávají a důsledně dodržují zásady bezpečnosti a prevence úrazů
- zpracovávají a prezentují naměřené výkony, vyhledávají data
- objasňují nutnost dodržování pravidel nejen ve sportu, ale i v celém životě

Kompetence digitální

- žáci poznávají a využívají důvěryhodné digitální zdroje v oblasti pohybových aktivit a sportu, využívají digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- žáci jsou vedeni k zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Ročník: 6. – 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Aktivně organizuje svůj pohybový režim, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. (TV-9-1-01) Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. (TV-9-1-02) Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. (TV-9-1-03) Odmítá dopink, drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. (TV-9-1-04) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. (TV-9-1-05) Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. (VZ -9-1-05)	Sport a zdraví - význam pohybu pro zdraví - zásady hygieny, bezpečného pohybu i chování při TV a na sportovních akcích ve škole i mimo školu - zdravotně orientovaná cvičení - základy první pomoci - sportovní etika, doping	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. (TV-9-3-01)	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. (TV-9-2-02)	Gymnastika - gymnastické rozcvičení, cvičení průpravná - strečink - prostná (akrobacie) - cvičení na náradí (přeskok, hrazda, kruhy, šplh na tyči) - cvičení s náčiním - názvosloví - záchrana, dopomoc Estetické a kondiční formy cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (TV-9-2-01) Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. (TV-9-3-07) Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. (TV-9-3-05)	Atletika - průpravná cvičení, běžecká abeceda - běh (sprint, vytrvalostní běh, starty) - štafety - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem	MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. (TV-9-3-01) Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. (TV-9-3-03) Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. (TV-9-3-04) Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody,	Sportovní hry - košíková - florbal	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. (TV-9-3-06)		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. (TV-9-3-02)	Zásady chování a jednání fair play, olympijské myšlenky, ideály a symboly	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (TV-9-2-01)	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry	
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. (ZTV-9-1-01) Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. (ZTV-9-1-02) Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. (ZTV-9-1-03)	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	

Ročník: 8. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Aktivně organizuje svůj pohybový režim, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem. (TV-9-1-01) Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program. (TV-9-1-02) Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. (TV-9-1-03) Odmítá dopink, drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. (TV-9-1-04) Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. (TV-9-1-05) Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím. (VZ-9-1-10)	Sport a zdraví - význam pohybu pro zdraví - zásady hygieny, bezpečného pohybu i chování při TV a na sportovních akcích ve škole i mimo školu - zdravotně orientovaná cvičení - základy první pomoci - sportovní etika, doping	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. (TV-9-3-01)	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví - smluvené povely, signály, gesta - vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	

Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny. (TV-9-2-02)	Gymnastika - gymnastické rozcvičení, cvičení průpravná - strečink - prostná (akrobacie) - cvičení na náradí (přeskok, hrazda, kruhy, šplh na tyči) - cvičení s náčiním - názvosloví - záchrana, dopomoc Estetické a kondiční formy cvičení	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (TV-9-2-01) Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci. (TV-9-3-07) Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. (TV-9-3-05)	Atletika - průpravná cvičení, běžecká abeceda - běh (sprint, vytrvalostní běh, starty) - štafety - skok daleký - skok vysoký - hod kriketovým míčkem, granátem - vrh koulí - organizace soutěží, rozhodování	MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. (TV-9-3-01) Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. (TV-9-3-03) Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. (TV-9-3-04) Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody,	Sportovní hry - košíková - florbal - organizace soutěží, rozhodování	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže. (TV-9-3-06)		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. (TV-9-3-02)	Zásady chování a jednání fair play, olympijské myšlenky, ideály a symboly	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. (TV-9-2-01)	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry	
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. (ZTV-9-1-01) Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení. (ZTV-9-1-02) Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení. (ZTV-9-1-03)	Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je na:

1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem (realizace výstupů v předmětu výtvarná výchova 1. – 5. ročník),
- Konstrukční činnosti (realizace výstupů v předmětu výtvarná výchova 1. – 3. ročník),
- Pěstitelské práce (realizace výstupů v předmětu prvouka 3. ročník a přírodověda 4. – 5. ročník),
- Příprava pokrmů (realizace výstupů v předmětu prvouka 3. ročník a přírodověda 4. – 5. ročník)

2. stupni je realizován ve třech tematických okruzích:

- Svět práce (realizace výstupů v předmětu výchova k občanství 8. ročník),
- Práce s technickými materiály (realizace výstupů v předmětu pracovní činnosti v 6. a 8. ročníku),
- Pěstitelské práce, chovatelství (realizace výstupů v předmětu pracovní činnosti 6. ročník).

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace	0	0	0	0	0	2	0	1	0	3
Druh předmětu	P*)	P	P	P	P	P	P	P	P	

*) předmět povinný

Vyučovací předmět pracovní činnosti obsahuje tematické okruhy ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – práce s technickými materiály, pěstitelské práce, chovatelství.

Vzdělávání v předmětu praktické činnosti:

- vytváří pozitivní vztah k práci a odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vede k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek
- posiluje vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů, uplatňuje tvořivost a vlastní nápady při práci
- umožňuje poznávání techniky jako významné součásti lidské kultury
- prohlubuje poznávání okolního světa, ke správnému postoji k technice a životnímu prostředí
- dává možnost práci chápat jako příležitost k seberealizaci, k rozvíjení podnikatelského myšlení, orientaci v různých oborech lidské činnosti, osvojování potřebných poznatků pro volbu profesního zaměření

Mezipředmětové souvislosti:

- fyzika: vlastnosti materiálů, výroba a využití energie,
- chemie: vlastnosti materiálů
- přírodopis: materiály živočišného a rostlinného původu, životní podmínky rostlin
- výtvarná výchova: estetická stránka výrobku, rozvoj estetického citění
- tělesná výchova: výroba pomůcek, úprava vybraných sektorů sportovního areálu
- zeměpis: využití půdy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používají různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů

- žáci dostávají zadány úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- rozvíjejí svoji tvořivost a uplatňují vlastní nápady

Kompetence komunikativní

- žáci používají správné technické názvosloví, využívají informační zdroje k získání nových poznatků
- spolupracují na úkolech a používají správnou terminologii

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinách, spolupracují při řešení problémů, respektují názory jiných

Kompetence občanská

- žáci získávají pozitivní vztah k práci, jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků
- respektují pravidla při práci, dokážou přivolat pomoc, chápou ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- dodržují pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

- žáci používají účinně a bezpečně nástroje, vybavení a materiály, dodržují technologické postupy a pravidla při práci
- dbají na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Kompetence digitální

- žáci využívají digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi
- žáci se seznamují s možnostmi využití digitálních technologií při realizaci projektů a (týmových) úkolů

Práce s technickými materiály

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)	Organizace a bezpečnost práce - řád školní dílny - zásady bezpečnosti	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP- 9-1-03)	Jednoduché pracovní operace a postupy, výběr materiálu, volba nářadí, organizace práce	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04)	Technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. (ČSP-9-1-01)	Vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo, kov, plasty	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí. (ČSP-9-1-02)	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční obrábění dřeva, kovu a plasty - úloha techniky v životě člověka	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice

Ročník: 8. – chlapci

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)	Organizace a bezpečnost práce	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP- 9-1-03)	Sestavení pracovního postupu	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04)	Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. (ČSP-9-1-01)	Vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo, kov, plasty, látka	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí. (ČSP-9-1-02)	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční obrábění dřeva, kovu a plasty - úloha techniky v životě člověka	

Ročník: 8. – dívky

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04) Připraví si jednoduchý návod na vlastní výrobek - s využitím internetu a doporučené literatury.	Kreativní techniky - příprava vlastního výrobku, náčrt, zpracování, slovní popis	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - kreativita
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. (ČSP-9-1-04) Užívá jednoduché návody k pracovní činnosti.	Práce s textilními materiály	OSV Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. (ČSP-9-1-03)	Různé druhy barev	OSV Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí jednoduché práce s technickými - různorodými materiály a dodržuje pracovní postupy. (ČSP-9-1-01)	Návrh vlastního výrobku	MDV - práce v realizačním týmu
Řeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (pomůcek). (ČSP-9-1-02)	Používání jednoduchých i složitějších nástrojů a přístrojů	
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. (ČSP-9-1-05)	Organizace a bezpečnost práce	

Pěstitelské práce, chovatelství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. (ČSP-9-3-05)	Organizace a bezpečnost práce - zásady bezpečnosti	OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace OSV Osobnostní rozvoj - kreativita
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. (ČSP-9-3-01)	Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy	VDO - občanská společnost a škola
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. (ČSP-9-3-03)	Zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny Ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování Léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie	EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. (ČSP-9-3-02)	Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin	MDV - práce v realizačním týmu
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. (ČSP-9-3-04)	Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Pravidla hodnocení

Pravidla hodnocení a klasifikace vycházejí ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění, vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, v platném znění.

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami je hodnocen podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Žák vzdělávaný podle individuálního plánu je hodnocen dle tohoto plánu na základě doporučení pracovníků SPC.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a pedagogicky odůvodnitelné.

Obecné zásady

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro klasifikaci učitel získává soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování, dále písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými zkouškami a dovednostními testy.

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práci) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu. Takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy.

Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k systematickosti v práci žáka. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Způsobem klasifikace se rozumí klasifikace známkami 1 – 5, v odůvodněných případech je možno zvolit slovní hodnocení a jindy kombinaci obojího.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

6.1.1 Zásady a pravidla hodnocení chování

1) Kritéria hodnocení chování jsou dána obecně platnými společenskými normami, jednotlivými ustanoveními Školního řádu, případně podrobnějšími pravidly, která jsou v souladu s ustanoveními Školního řádu stanovena pro jednotlivé okruhy činností ředitelem školy, např. v řádu školní jídelny, v jednotlivých rádech odborných učeben atd.

2) Žák je hodnocen vždy s ohledem na jeho věkové zvláštnosti, rozumovou vyspělost, to znamená možnost pochopení daných pravidel a schopnost rozpoznání následků jeho jednání a dále s ohledem na celkové okolnosti, při nichž k porušení pravidel došlo.

3) Podklady pro hodnocení chování shromažďuje třídní učitel na základě vlastních pozorování a informací od dalších pedagogických pracovníků.

4) Průběžné hodnocení chování je prováděno prokazatelným způsobem, a to vždy na konci 1. a 3. čtvrtletí nebo kdykoliv při zjištění porušování řádu školy ze strany žáka nebo při změně jeho chování.

5) Třídní učitel dbá na to, aby zákonný zástupce byl objektivně, pravidelně a včas informován o chování žáka, a to zejména v případech náhlých změn a v období mezi případným udělením výchovného opatření a závěrečnou klasifikací.

6) V rámci průběžného opatření jsou udělována tzv. výchovná opatření k posílení kázně nebo pochvaly a jiná ocenění.

7) Pochvaly lze udělovat v několika rovinách:

- a) pochvala vyučujícího
 - za aktivní přístup při plnění školních povinností v daném předmětu
- b) pochvala třídního učitele
 - za účast ve školních kolech sportovních a předmětových soutěží
 - za aktivní přístup k plnění školních povinností
 - za aktivní přístup k práci pro třídu
 - za výraznou jednorázovou pomoc při školních akcích
- c) pochvala ředitele školy
 - za úspěšnou reprezentaci školy ve vyšších kolech sportovních a předmětových soutěží
 - za velmi aktivní přístup k přípravě a realizaci školních aktivit nesouvisejících přímo s výukou (Školní akademie, projektové dny, ...)
- d) jiná pochvala
 - pochvaly mohou navrhnout třídnímu učiteli, řediteli školy vychovatelky školní družiny
 - pochvaly mohou navrhnout třídnímu učiteli, řediteli školy všichni správní zaměstnanci

8) Udělení pochval se zapisuje do elektronické žákovské knížky, případně na vysvědčení.

9) Výchovná opatření k posílení kázně (tři stupně), která jsou udělována podle závažnosti přestupků a míry jejich opakování:

a) napomenutí třídního učitele: je v kompetenci třídního učitele a je udělováno za méně závažná porušování daných pravidel, a to buď za jednorázové porušení nebo opakované případy. Jde například o tyto přestupky: pozdní příchody, nepřezouvání, nepořádky, nepřipravenost na vyučování a časté zapomínání, méně časté rušení výuky, nedodržování pravidel slušného chování ve vyjadřování.

b) důtka třídního učitele: je opět v kompetenci třídního učitele a je udělována jednak v případě, kdy po udělení napomenutí třídního učitele nedošlo ke zlepšení chování, jednak při závažnějším porušení pravidel, jako je například časté rušení výuky, které žák nekoriguje ani po napomenutí učitelem, fyzické napadení spolužáka, hrubé a vulgární vyjadřování se ke spolužákům, zlomyslné chování, zesměšňování, poškozování věcí atd.

c) důtka ředitele školy: je v kompetenci ředitele školy po projednání na pedagogické radě a je udělována jednak v případě, kdy ani po udělení důtky třídního učitele se chování žáka nezlepšilo, jednak v případech zvláště hrubého porušení pravidel, např. krádež, vandalství, ublížení spolužákům atd.

10) V případě vážného porušování pravidel má škola právo požádat o pomoc orgán sociálně – právní ochrany (Zákon o sociálně – právní ochraně dětí, č. 359/1999, ve znění zákona č. 436/2004).

11) Výchovná opatření stejného stupně se zpravidla udělují jednou za pololetí, mohou být však udělena i opakovaně.

12) Zákonný zástupce žáka má v případě zájmu právo projednat udělení jakéhokoli výchovného opatření osobně s třídním učitelem nebo ředitelem školy.

13) V případě častého porušování pravidel svolá ředitel školy společnou schůzku zástupců školy a zákonných zástupců žáka k projednání hodnocení chování. Cílem je dosáhnout účinné spolupráce rodiny a školy při nápravě chování žáka.

14) Na konci 1. a 2. pololetí je žák hodnocen z chování klasifikačním stupněm. Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání se všemi učiteli, kteří ve třídě působí. Pokud se jedná o jiný než 1. stupeň chování, projedná se na pedagogické radě a rozhoduje ředitel školy. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel uvedených v bodě 1 během celého pololetí.

15) Charakteristika jednotlivých stupňů:

a) chování velmi dobré (stupeň 1):

- nedochází k častějšímu nebo závažnějšímu porušování pravidel
- žák dokáže aplikovat pravidla chování do praktického života ve škole
- v případě porušení pravidel je žák schopen rychle a účinně na základě upozornění své jednání změnit
- po udělení výchovného opatření dojde k výraznému zlepšení chování

b) chování uspokojivé (stupeň 2):

- dopouští se opakovaně přestupků, případně po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy nenastalo zlepšení
- dopustil se závažného porušení pravidel, například šikanování nebo hrubého násilí vůči spolužákovi, má neomluvenou absenci, slovně či fyzicky útočí proti pracovníkovi školy, nosí, propaguje, užívá nebo distribuuje návykové látky atd.

c) chování neuspokojivé (stupeň 3):

- žák se opakovaně dopouští hrubého porušování pravidel
- nezlepšuje své chování ani po předchozích postizích

- dopustil se mimořádně závažného porušení pravidel s vysokou mírou nebezpečnosti pro školu, třídu nebo zdraví žáků

6.1.2 Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1) S pravidly hodnocení je žák i jeho zákonní zástupci seznámeni při přijetí do školy nebo při přestupu žáka z jiné školy. Žákovi jsou vždy zopakována na počátku školního roku. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáka vždy na počátku nového školního roku.

2) Žák musí předem vědět, jaké dovednosti, schopnosti a znalosti od něj budou požadovány.

3) Hodnocení se provádí klasifikačními stupni, ve čtvrtletí i během školního roku může být doplněno slovně, u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami může být po dohodě s jeho zákonnými zástupci použito slovní hodnocení i na vysvědčení.

4) Žák by měl být hodnocen co nejčastěji, a to se zaměřením na jeho pozitivní motivaci. Při celkovém hodnocení učitel vždy přihlíží i ke změnám ve výkonu, tj. k osobnímu pokroku žáka. Hodnocení formální (písemné) je vhodné co nejčastěji doplňovat hodnocením ústním.

5) Hodnocení vždy probíhá s ohledem na věková specifika žáka a na individuální možnosti žáka a s ohledem na jeho případná trvalá nebo momentální znevýhodnění a závažné indispozice.

6) Hodnocení není prostředkem k upevňování kázně a známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování (pokud toto chování není přímo kritériem v požadovaném výkonu, např. spolupráce ve skupině, komunikace s ostatními apod.).

7) Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace vědomosti, dovednosti, postupy, domácí přípravu, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Pokud jsou předmětem hodnocení požadované vědomosti, klasifikuje se jen probrané učivo.

8) Podklady pro hodnocení získává učitel s ohledem na charakter daného předmětu z písemných, ústních nebo jiných projevů žáka. S konkrétními způsoby seznámí žáka učitel na začátku školního roku.

9) V případech, kdy to charakter předmětu umožňuje, získává vyučující podklady pro hodnocení vyváženě na základě ústních, písemných a dalších projevů žáka a přihlíží přitom k individuálním charakteristikám a případným zdravotním znevýhodněním žáka, aby znevýhodnění v písemném nebo ústním projevu mohlo být v celkovém hodnocení kompenzováno. Pokud žák opakovaně selhává v písemných zkouškách, je mu vždy v případě jeho zájmu poskytnuta možnost ústního přezkoušení a naopak.

10) Učitel vždy žákovi včas předem oznámí, že se bude psát společná klasifikovaná písemná práce v rozsahu větším než polovina vyučovací hodiny, aby se žák na tuto práci mohl připravit. V jednom dnu nesmí docházet ke kumulaci více takových písemných prací, proto vyučující zapíše do třídní knihy tuto práci předem.

11) V případě delší nepřítomnosti žáka ve vyučování není žák hodnocen z učiva, které zameškal nejméně po dobu jednoho týdne. Prodloužení této lhůty při absencích delších než jeden týden zváží vždy učitel příslušného předmětu.

12) Učitel žáka seznámí s hodnocením písemné práce v co nejkratším termínu po napsání, ale nejpozději do 2 týdnů (nebrání-li tomu absence učitele nebo žáka). S žákem je vždy proveden rozbor práce, je seznámen se správným řešením, popř. systémem bodového hodnocení a dalšími kritérii a je mu umožněno do opravené práce nahlédnout.

13) Pokud učitel v písemné práci zadává varianty (A, B, C...), dbá na stejnou náročnost jednotlivých variant.

14) Písemné práce žáka za školní rok jsou ukládány u učitele nejméně do konce září následujícího školního roku.

15) Zákonný zástupce žáka je v Příloze elektronické žákovské knížky nebo Záznamníčku informován o čtvrtletním hodnocení žáka. Učitel informuje zákonného zástupce tak, aby záznamy v co nejkratší lhůtě zobrazily případné výrazné zhoršení hodnocení a aby zákonný zástupce mohl ze záznamů usuzovat na závěrečné hodnocení žáka na vysvědčení.

16) Zákonný zástupce má možnost se průběžně seznamovat s hodnocením žáka prostřednictvím elektronického systému Bakaláři, třídních schůzek a konzultačních dnů (v předem oznámených termínech).

17) V každém pololetí je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na dřívější výsledky v jiném pololetí. V každém předmětu je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na výsledky v ostatních předmětech.

18) Kromě zvládnutí učiva je při hodnocení (podle charakteru předmětu) kladen důraz především na:

- aplikování získaných poznatků na řešení konkrétních problémů a úloh,
- uplatňování teoretických vědomostí v praxi,
- samostatnost myšlení, tvořivost, iniciativu, originalitu řešení,
- efektivní spolupráci ve skupině,
- samostatnost řešení úkolů,
- používání získaných vědomostí při formulaci vlastních názorů,
- efektivnost komunikace,
- samostatné vyhledávání a zpracování informací,
- snahu, aktivitu, pečlivost při práci,
- dodržování dohodnutých pravidel,
- zájem a ochotu při plnění zadaných úkolů,
- vytrvalost, pečlivost a přesnost při plnění zadaných úkolů,
- snahu o zlepšování vlastního výkonu,
- respektování zásad zdravého života,
- samostatnou přípravu na vyučování,
- dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci,
- užívání spisovného jazyka v písemném i ústním projevu.

19) Případy zaostávání žáka v učení a nedostatky v jeho chování se projednávají na pedagogické radě.

20) Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučeními ŠPP a ŠPZ, která mají vztah ke způsobu získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci žáka.

6.2 Kritéria hodnocení, klasifikace

6.2.1 Vlastní hodnocení a klasifikace

6.2.1.1 Předměty s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- úkoly řeší samostatně,
- dokáže aplikovat získané vědomosti při řešení problémů a úkolů,
- úkoly řeší bez chyb nebo jen s drobnými chybami,
- používá správnou terminologii,
- chápe souvislosti,
- je schopen samostatně hovořit o daném problému, na doplňující otázky odpovídá bez potíží,
- při práci je aktivní, iniciativní, tvořivý,
- dokáže vyjadřovat své názory a používat argumenty na jejich podporu,
- dokáže aktivně a efektivně spolupracovat s dalšími členy skupiny,
- komunikuje ústně i písemně spisovnou normou, bez chyb nebo jen s drobnými chybami.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- úkoly řeší téměř samostatně,
- získané vědomosti dokáže aplikovat většinou jen na úkoly již známého typu, výjimečně na úkoly neznámé,
- chápe souvislosti,
- dopouští se málo častých závažnějších chyb nebo více častých drobných chyb, ale po upozornění je dokáže sám opravit,

- terminologie není vždy přesná,
- o problému je schopen hovořit vcelku samostatně, ale občas potřebuje doplňující otázky,
- při práci je spíše aktivní a iniciativní,
- většinou dokáže vyjadřovat své názory a argumentovat na jejich podporu,
- většinou dokáže aktivně a efektivně spolupracovat v rámci skupiny,
- komunikuje ústně i písemně spisovnou formou, s občasnými závažnějšími nebo častějšími drobnými chybami, chyby dokáže najít a opravit.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Žák:

- samostatně řeší jen jednodušší úkoly,
- získané vědomosti dokáže aplikovat jen v některých případech,
- chápání souvislostí není úplné,
- dopouští se závažnějších chyb nebo více častých drobných chyb,
- o problému není schopen hovořit zcela samostatně, na návodné otázky odpovídá často s obtížemi a ne zcela správně,
- při práci je aktivní a iniciativní jen někdy,
- někdy dokáže podpořit své názory argumentací,
- ve skupině dokáže spolupracovat s občasnými potížemi,
- častěji chybuje ve spisovné komunikaci, s pomocí učitele dokáže chyby najít a opravit.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Žák:

- většinu úkolů nedokáže samostatně vyřešit, je závislý na pomoci učitele,
- získané vědomosti nedokáže aplikovat při řešení daného problému,
- nechápe souvislosti v podstatných věcech,
- o tématu nebo problému není schopen hovořit samostatně, na doplňující a návodné otázky odpovídá s obtížemi a většinou chybně,
- dokáže řešit jen úkoly velmi jednoduché,
- dopouští se závažných chyb a v řešení úkolů jsou vážné nedostatky,
- při práci je většinou pasivní a málo iniciativní,
- má problémy s vyjádřením svých názorů a s argumentací,
- většinou nedokáže efektivně spolupracovat ve skupině,
- komunikuje převážně obecným jazykem, chyby s pomocí učitele najde, ale nezná spisovnou normu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Žák:

- samostatně nevyřeší téměř žádný úkol,
- většinu úkolů nevyřeší ani s pomocí,
- není schopen aplikovat ani nejjednodušší vědomosti a informace,
- nerozumí terminologii,
- nedokáže reagovat na návodné otázky a nápovědu,
- při práci je pasivní,
- nedokáže spolupracovat ve skupině,
- komunikuje obecným jazykem, chyby většinou nedokáže najít ani s pomocí učitele,
- nezná spisovnou normu a má malou slovní zásobu.

Uvolněn/a

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

6.2.1.2 Předměty s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Uvolněn/a

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

6.2.1.3 Hodnocení a klasifikace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

1) v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák:

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky,
- dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně a pohotově,
- je schopen samostatně studovat vhodné texty,
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné,
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně,
- umí a používá kompenzační pomůcky,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- po zadání pracuje samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák:

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky, myslí logicky správně,
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty,
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné,
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně,
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- po zadání práce pracuje s jistotou.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák:

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků,
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby,
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele,
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné, je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele,
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně,
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele,
- pracuje spolehlivě s upraveným textem,
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák:

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků,
- v myšlení se vyskytují závažné chyby,
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty,
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné,
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů,
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti,
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami,
- má velké obtíže při práci s upraveným textem,
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák:

- požadované poznatky si neosvojil,
- samostatnost v myšlení neprojevuje,
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele,
- nepracuje pro tým,
- není schopen správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu,
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti,
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele,
- nedovede pracovat s upraveným textem,
- nedovede opravit chyby ani s pomocí učitele.

Uvolněn/a

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

2) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák:

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost,
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí,
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný,
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák:

- v činnostech je aktivní, převážně samostatný,
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady,
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky,
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák:

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní,
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu,
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb,
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele,
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák:

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní,
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé,
- úkoly řeší s častými chybami,
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele,
- projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák:

- v činnostech je skoro vždy pasivní,
- rozvoj schopností je neuspokojivý,
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu,
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat,
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje.

Uvolněn/a

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn (§50 odst. 2 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

Nehodnocen/a

Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (§52 odst. 2 a 3 školského zákona), uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

6.2.1.4 Hodnocení žáků mimořádně nadaných

Pro mimořádně nadaného žáka může zákonný zástupce požádat o sestavení individuálního plánu, platí zde stejná pravidla jako ve vyhlášce č. 73/2005 Sb. Z toho pak vychází hodnocení žáka i se všemi opatřeními. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel školy podle § 14 vyhlášky 73/2005 Sb. V případě mimořádného nadání v určitém předmětu může ředitel školy umožnit přecházet na dané předměty do vyššího ročníku. Další formou je umožnění volby nepovinných předmětů pro nadané žáky.

6.2.1.5 Hodnocení žáka cizince

Při hodnocení žáka cizince, který plní v ČR povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jeho výkon (Vyhláška č. 48/2005 Sb. odst. 2 a 4).

6.2.2 Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl/a s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. z vyhlášky č. 48/2008 Sb. ve znění účinném od 1. 9. 2019.

Prospěl/a

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Neprospěl/a

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Nehodnocen/a

Žák je nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.2.3 Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení vychází:

- z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu,
- z pracovního tempa,
- ze schopnosti samostatně pracovat,
- ze schopnosti soustředit se.

Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka.

Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:

- osvojení znalostí základního učiva,
- míra dosažení očekávaných výstupů,
- úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky,
- přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí),
- úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly).

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonných zástupců po projednání na pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na jinou školu.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka se vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky nevyjadřuje příliš přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá spolehlivě vědomostí a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větší podněty
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Chování

1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu ZŠ Rudná, okres Praha – západ. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními Školního řádu ZŠ Rudná, okres Praha – západ. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo Školního řádu ZŠ Rudná, okres Praha – západ; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti Školnímu řádu ZŠ Rudná, okres Praha – západ nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.2.4 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je důležitou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod. Žák je navykán na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků. Zapojování žáka do procesu hodnocení zajišťují pedagogičtí pracovníci, kteří vedou žáka k tomu, aby se při sebehodnocení učil používat odpovídající kritéria pro hodnocení, všiml si toho, co je významné a podstatné.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat např., co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál, proč tomu tak je apod.

Sebehodnocení žáka nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více žáka aktivizovat. Žák má právo na své sebehodnocení.

6.2.5 Komisionální přezkoušení žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Ředitel školy, případně krajský úřad, nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti, nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním.

Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2, nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.2.6 Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení § 22 odst. 2 až 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

6.2.7 Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku – ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

7 Přílohy

7.1 Příloha č. 1

Učební plán 1. stupeň ve školním roce 2023/2024										
Oblasti		Předmět	Min. dotace	Ročník					Σ	Dsp.
				1.	2.	3.	4.	5.		
Základní povinné předměty	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	9	8	9	6	7	39	4
		Anglický jazyk	9	-	1	3	3	3	10	1
	Matematika a její aplikace	Matematika	20	5	5	5	5	5	25	5
	Informační a komunikační technologie	Informatika	1	-	-	-	1	1	2	1
	Člověk a jeho svět	Prvouka	12	2	2	3	-	-	15	3
		Vlastivěda		-	-	-	2	2		
		Přírodověda		-	-	-	2	2		
	Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	18	1
		Výtvarná výchova		5	2	3	2	3		
	Člověk a svět práce	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a zdraví										
Základní povinné předměty celkem				21	22	25	25	26	119	15

Poznámky k učebnímu plánu

- Na 1. stupni vyučuje třídní učitel většinu předmětů.
- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet žáků ve třídě blíží k horní povolené hranici počtu žáků; skupiny mohou být tvořeny i napříč ročníky.
- V případě potřeby je v některých předmětech zařazována párová výuka.
- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků; vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku, případně napříč různými ročníky.
- Cizí jazyk (anglický) je ve druhém ročníku vyučován jednu vyučovací hodinu.
- V rámci zvýšení úrovně vyučování učí cizí jazyk (anglický) kvalifikovaní učitelé 2. stupně.

- Změna třídního učitele nastává zpravidla po 3. třídě.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky.
- Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Výtvarná výchova a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Prvouka** integruje výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Přírodověda** integruje výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje výstupy ze zdravotní tělesné výchovy.
- Od školního roku 2020/2021 probíhá postupná změna učebního plánu 1. stupně. Změna učebního plánu bude ukončena ve školním roce 2024/25.

7.2 Příloha č. 2

Učební plán 2. stupeň ve školním roce 2023/2024									
Oblasti	Předmět	Min. dotace	Ročník				Σ	Dsp.	
			6.	7.	8.	9.			
Základní povinné předměty	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	15	5	5	4	5	19	5
		Anglický jazyk	12	3	4	3	4	14	2
		Další cizí jazyk	6	-	2	2	2	6	0
	<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	15	5	4	5	5	19	5
	<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	1	1	1	1	-	3	0
	<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	21	0	2	2	2	6	5
		Chemie		-	-	2	2	4	
		Přírodopis		2	2	2	2	8	
		Zeměpis		2	2	2	2	8	
	<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	10	1	1	1	1	4	0
		Výtvarná výchova		2	2	1	1	6	
	<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	11	2	2	2	2	8	0
		Výchova k občanství		2	2	1	1	6	
	<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	8	
		Pracovní činnosti		3	2	0	1	0	
Celkem povinně hodin			29	31	31	31	122	18	

Poznámky k učebnímu plánu

- V případě potřeby lze třídy v některých předmětech dělit na skupiny, zejména pokud se počet žáků ve třídě blíží k horní povolené hranici počtu žáků; skupiny mohou být tvořeny i napříč ročníky.
- V případě potřeby je v některých předmětech zařazována párová výuka.
- Třídy se mohou dělit na skupiny při výuce cizího jazyka a dalšího cizího jazyka, skupina by neměla mít více než 16 žáků – vytvářejí se samostatné skupiny ze tříd jednoho ročníku, případně napříč různými ročníky.
- Třída se může dělit na skupiny při výuce informatiky a pracovních činností.
- Vyučovací předmět **Výchova k občanství** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Výchova k občanství a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- Vyučovací předmět **Přírodopis** integruje výstupy z vyučovacího předmětu Přírodopis a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

- Vyučovací předmět **Tělesná výchova** integruje výstupy ze zdravotní tělesné výchovy a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.
- Od školního roku 2021/2022 probíhá postupná změna učebního plánu 2. stupně. Změna učebního plánu bude ukončena ve školním roce 2024/25.

7.3 Příloha č. 3

Učební plán přírodopisu 2023 – 2024

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. (P-9-4-02)	Vývoj, vývin a systém živočichů - zástupci vybraných skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. (P-9-4-03)	Rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné vybrané druhy - živočišná společenstva	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. (P-9-4-04)	Projevy chování živočichů	
Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. (P-9-3-01) Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku. (P-9-3-02)	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	EV - základní podmínky života EV - ekosystémy EV - vztah člověka k prostředí
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin. (P-9-3-03)	Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	

Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů. (P-9-3-04)	Systém rostlin - poznávání a zařazování vybraných druhů nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných) - hospodářské využití vybraných zástupců Význam rostlin a jejich ochrana	EV - ekosystémy
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přízpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí. (P-9-3-05) Aplikuje praktické metody poznávání přírody. (P-9-8-01) Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody. (P-9-8-02)	Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem - založení herbáře - zjednodušené určovací klíče a atlasy – seznámení	OSV Sociální rozvoj - kooperace a kompetice